

Jaarstukken 2025

22 mei 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord	6
Hoofdpijnen	7
Beleid	8
Financiën.....	12
Leeswijzer	14
Programma 1 Voor en van iedereen	15
1.1. Gezondheid	16
1.2. Sport & bewegen	17
1.3. Welzijn.....	18
1.4. Maatschappelijke & culturele voorzieningen.....	20
Programma 2 Kansrijk opgroeien.....	24
2.1. Jeugdbeleid	25
2.2. Jeugdzorg	26
2.3. Onderwijs & onderwijshuisvesting	27
Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving.....	33
3.1. Wonen	34
3.2. Buitenruimte & leefomgeving	35
3.3. Duurzaamheid	38
3.4. Ruimtelijke ontwikkeling	41
Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar	49
4.1. Economie	50
4.2. Toerisme & cultureel erfgoed.....	53
4.3. Werk & inkomen	55
4.4. Mobiliteit	57
Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening	62
5.1. Dienstverlening & communicatie	63
5.2. Veiligheid & handhaving.....	64
5.3. Bestuur & organisatie	65
5.4. Bestuurlijke samenwerking	66
Programma 6 Financieel gezond	70

6.1. Financiën	71
6.2. Vastgoed	72
6.3. Grondbeleid	73
6.4. Belastingen	74
Financiële recapitulatie	78
Paragrafen	79
Paragraaf Lokale heffingen	80
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	88
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	97
Paragraaf Financiering	105
Paragraaf Bedrijfsvoering	110
Paragraaf Verbonden partijen	118
Paragraaf Grondbeleid	122
Paragraaf Openbaarheid	125
Jaarrekening 2025	127
Leeswijzer	128
1. Balans	129
2. Algemene grondslagen opstellen jaarrekening	131
3. Toelichting op de balans	135
4. Overzicht van baten en lasten	155
5. Toelichting op overzicht van baten en lasten	157
6. SiSa verantwoording	164
7. Gebeurtenissen na balansdatum	188
8. Rechtmatigheidsverantwoording	189
9. Controleverklaring	191
Bijlagen	192
Bijlage 1 Overzicht investeringen	193
Bijlage 2 Taakvelden	201
Bijlage 3 Indicatoren	205

Voorwoord

Voorwoord

Voor u ligt het financiële jaarverslag over 2025. Een jaar waarin we, ondanks beperkte middelen en forse opgaven, met elkaar zijn blijven werken aan een sociale, duurzame en toekomstbestendige gemeente. We hebben geïnvesteerd in ondersteuning voor inwoners, in een gezonde leefomgeving en in de kwaliteit van onze dienstverlening; steeds met oog voor wat er in onze gemeente speelt.

Juist in zo'n financieel uitdagend jaar ben ik trots dat de gemeenteraad de begroting 2026 unaniem heeft aangenomen. Dat is extra bijzonder in een tijd waarin we moeilijke keuzes hebben moeten maken. Het laat zien dat we als college en raad samen verantwoordelijkheid nemen voor een gezonde financiële toekomst. Daar zetten wij ons ten volle voor in.

In dit verslag leest u welke stappen in 2025 zijn gezet binnen het sociaal domein, in de fysieke leefomgeving, en op het gebied van economie, sport, mobiliteit en onze dienstverlening. Stuk voor stuk resultaten die alleen mogelijk waren dankzij de inzet van u, van inwoners, partners en medewerkers.

We blijven samen bouwen aan Gooise Meren: zorgvuldig, realistisch en met vertrouwen in de kracht van onze gemeenschap.

Mark Marshall,
Wethouder Financiën

Hoofdlijnen

Beleid

Beleid

Inleiding

Bij het opstellen van de begroting 2025 was het uitgangspunt om, ondanks de beperktere financiële ruimte na 2025 als gevolg van het zogenoemde 'ravijnjaar' en het financieringstekort van het Rijk, zoveel mogelijk invulling te blijven geven aan de ambities uit het coalitieakkoord. Dat betekent investeren in zorg, gezondheid en cultuur, stappen maken op het gebied van klimaat en energie, de woonvoorraad beter afstemmen op de woonbehoeften en uitvoering geven aan onze mobiliteitsvisie. De urgentie hiervan werd nog groter toen duidelijk werd dat er vanaf 2026 nauwelijks financiële ruimte resteert en er ingrijpende keuzes nodig zullen zijn en er bovendien in dat jaar de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden.

Het coalitieakkoord *Gooise Meren op koers*, opgesteld voor de periode 2022–2026, vormt de basis voor onze programma-indeling. De zes hoofdthema's uit dit akkoord zijn verwerkt in de begroting en geven richting aan onze inzet. De eerste twee programma's richten zich op het sociaal domein, de programma's drie en vier op de fysieke leefomgeving, en de laatste twee programma's beschrijven onze aanpak op het gebied van dienstverlening en bedrijfsvoering. In alle programma's staan de beoogde maatschappelijke effecten centraal: wat we in deze periode willen bereiken voor onze gemeente en haar inwoners.

In dit jaarverslag geven we een overzicht van de belangrijkste resultaten die binnen de verschillende programma's in 2025 zijn gerealiseerd. In onderstaande paragrafen geven we een samenvatting per programma. Voor uitgebreidere informatie over alle activiteiten verwijzen we naar de toelichting per programma in deze jaarstukken.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein vallen de programma's *Voor en van iedereen* en *Kansrijk opgroeien*. Deze programma's richten zich op het gezond en prettig leven van onze inwoners, het kunnen meedoen in de samenleving én het kansrijk opgroeien van alle kinderen in Gooise Meren. Daarbij staat preventie centraal, inzetten op toegankelijke informatie, passende basisvoorzieningen en het bieden van adequate ondersteuning wanneer dat nodig is. Inwoners zijn waar mogelijk actief betrokken bij de ontwikkeling van beleid.

Programma 1 Voor en van iedereen

In 2025 heeft de ontwikkeling van laagdrempelige zelfregiesteunpunten — ook aangeduid als 'Herstelvoorziening' — vertraging opgelopen door een langere zoektocht naar geschikt vastgoed. Tegelijkertijd zijn er belangrijke stappen gezet op het gebied van sport en bewegen. In samenwerking met lokale sportverenigingen en op basis van onderzoek is de geactualiseerde visie sport- en buitenspelen *Beweeg mee* opgesteld. Deze visie nodigt inwoners, verenigingen, scholen en partners uit om gezamenlijk te blijven werken aan een gezonde en sportieve gemeenschap. Daarnaast is in de uitvoering geïnvesteerd in de aanleg en renovatie van rugby- en voetbalvelden en in LED-verlichting bij diverse verenigingen.

In het kader van de inclusieagenda zijn in 2025 verschillende activiteiten georganiseerd om verbinding te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn de queer voorleesmiddag in Bibliotheek Bussum, de Ratatouille-diners, de Iftar-avonden en het gezamenlijk eten van Heri Heri tijdens Ketu Koti.

Verder zijn de aanbevelingen uit het rapport *Herijken accounthouderschap grote subsidies* grotendeels uitgevoerd voor Versa Welzijn. Dit omvat onder meer het stroomlijnen van de subsidiecyclus, het SMART formuleren van maatschappelijke effecten en het professionaliseren van het accounthouderschap. Bibliotheek Gooi+ heeft in dat kader haar activiteiten vastgelegd in een dienstenboek. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van een zogeheten 'third place', een laagdrempelige ontmoetingsplek in de gemeente.

Programma 2 Kansrijk opgroeien

Binnen het jeugdbeleid zijn in 2025 verschillende nieuwe initiatieven in gang gezet. Zo heeft Gooise Meren als eerste gemeente in Nederland het Actieplan CFCI (Child Friendly City) opgeleverd en openbaar gemaakt. In dit actieplan zijn vier prioriteiten uitgewerkt die de komende jaren richting geven aan het streven naar erkenning als kindvriendelijke gemeente.

Ook is gestart met de pilot *Praktijkondersteuner Jeugd (POH Jeugd)*. Deze medewerker is in dienst van de gemeente en onderdeel van het jeugdteam. Al in de pilotfase blijkt dat deze brugfunctie tussen gemeente en huisartsen effectief is en zorgt voor betere ondersteuning van jeugdigen en gezinnen.

Daarnaast wordt de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs steeds zichtbaarder. In alle kernen van Gooise Meren zijn nieuwbouw- en renovatieprojecten in ontwikkeling, waarmee wordt gewerkt aan toekomstbestendige schoolgebouwen.

Fysiek domein

Binnen het fysieke domein vallen de programma's *Passend wonen in een groene omgeving* en *Economisch vitaal en bereikbaar*. Deze programma's geven richting aan de ontwikkeling van onze leefomgeving en omvatten onder meer wonen, beheer en inrichting van de openbare ruimte, duurzaamheid, economie, toerisme, werkgelegenheid en mobiliteit.

Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving

Samen met woningcorporaties en huurdersbelangenverenigingen heeft de gemeente in 2025 invulling gegeven aan de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgave zoals vastgelegd in de Woonvisie 2025–2030. Er is gestart met een onderzoek naar woningdeelvarianten als mogelijke oplossing voor de druk op de woningmarkt. Ook zijn de eerste acties uit het uitvoeringsprogramma van de Woonvisie in gang gezet, waaronder het opstellen van woonwagendstandplaatsenbeleid en onderzoek naar een effectievere benutting van de bestaande woningvoorraad. Vanuit het actieplan Woonzorgvisie zijn voorbereidingen getroffen voor een stimulerings- en bewustwordingsprogramma dat senioren ondersteunt bij de stap naar levensloopgeschikt wonen.

Op het gebied van groen en openbare ruimte is in 2025 onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van het bomenbestand en naar manieren om de leefomgeving klimaatbestendig te maken, bijvoorbeeld door overbodige verharding te beperken bij toekomstige reconstructies. De uitvoering van het Programma Biodiversiteit kreeg vorm o.a. door het versterken van ecologische verbindingen en het actualiseren van onderliggende beheerplannen. Daarnaast is een voorkeursscenario vastgesteld voor de herinrichting van de gemeentewerven, na het besluit tot het afstoten van de werf in Muiderberg. In buurtschap Crailo werd volop gebouwd en zijn de voorbereidingen gestart voor de inrichting van een tijdelijke beheerorganisatie.

Ook op het gebied van klimaat en energietransitie zijn belangrijke stappen gezet. In nauwe samenwerking met Liander is gewerkt aan het oplossen van acute knelpunten en het realiseren van extra elektriciteitshuisjes in de gemeente. Binnen het project Gooimeer Energie zijn energiecoöperatie Wattnu en bedrijvenvereniging FIN ondersteund bij de voorbereidingen om bedrijven energie met elkaar te laten delen. Inwoners zijn gestimuleerd om hun woningen te isoleren via subsidieregelingen, en op diverse locaties zijn maatregelen getroffen om zonne-energie te benutten. Voor de uitvoering van de Transitievisie Warmte zijn startgesprekken gevoerd in de wijk Keverdijk–Thijssepark–Vierhoven in Naarden. Daarnaast ondersteunen wij het initiatief voor een collectief warmtenet in Muiderberg.

Ook is inzet geleverd op de tracékeuze voor een nieuwe 380kV-hoogspanningsleiding die Diemen moet verbinden met Ens (nabij Emmeloord). Het bevoegd gezag is het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) samen met netwerkbedrijf Tennet. EZK/Tennet biedt gelegenheid tot de indiening van zienswijzen vanuit de provincies Noord-Holland en Flevoland. Diverse bestuurlijke (waarin Gooise Meren ook andere gemeenten uit de Regio Gooi en Vechtstreek vertegenwoordigde) en ambtelijke overleggen hebben uiteindelijk geleid tot vaststelling van voorkeurstracé 'paars' dat langs de A1 loopt om vervolgens af te buigen met de A6 naar het noorden. De uitkomst is de minst schadelijke variant. Maar een 'tracé' is eigenlijk een corridor van enige honderden meters breed; het proces vervolgt met nadere onderzoeken en detaillering om de exacte locatie te gaan kiezen.

Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar

In 2025 zijn verschillende initiatieven gestart om bedrijventerreinen aantrekkelijker en toekomstbestendig te maken. Zo zijn voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Gooimeer Zuid, is het strategisch accountmanagement versterkt en zijn werkgroepen gevormd om de leef- en werkomgeving op de terreinen te verbeteren. Ook is onderzoek afgerond naar mogelijke toevoeging van bedrijfsruimte (bij A1) en is handhaving gestart op Gooimeer-zuid om zoveel mogelijk schaarse bedrijfsruimte beschikbaar te houden voor bedrijven van een hogere milieucategorie.

Het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie is concreet ingevuld met drie speerpunten: de inzet van circulaire coaches voor het mkb, het faciliteren van twee circulaire ketenprojecten en het opstellen van een regionale samenwerkingsagenda. Eind 2025 is daarnaast het uitvoeringsprogramma Voedseltransitie gepresenteerd, dat zich richt op het ondersteunen, verbinden en kennisdelen over de voedseltransitie tussen partners en initiatiefnemers.

Op het gebied van arbeidsparticipatie is het volgende te melden:

1. In regionaal verband zijn voorbereidende stappen gezet binnen de Arbeidsmarktregio, waar het nieuwe Regionaal Werkcentrum (RWC) in Hilversum de centrale thuisbasis zal vormen;
2. De regionale samenwerking binnen de sociale recherche is uitgebreid met handhavingstaken om de kwaliteit en continuïteit te verbeteren;
3. De lagere, vooraf vastgestelde besteding voor re-integratietrajecten is gerealiseerd door gericht in te zetten op werkgelegenheid bij Tomingroep en op regionale trajecten zoals *Werken aan Werk*;
4. Bij het toekennen en verlengen van trajecten is scherper toegezien op de toegevoegde waarde voor inwoners en zijn onderbouwing en rapportages verbeterd;
5. Het aantal financiële hulpvragen voor schuldhulpverlening bleef in 2025 redelijk stabiel, ondanks beperkingen aan de kant van vroegsignalering.

Op het gebied van mobiliteit is een belangrijke stap gezet door het opnemen van een extra brug in de planvorming om de toekomstbestendige ontwikkeling van Muiden Noordwest mogelijk te maken. In bovengemeentelijke samenwerking (m.n. MRA) hebben we bereikt dat de resultaten van de Impactstudie A27/A1 in beeld kwamen bij Regio, MRA en Rijk. De resultaten van het onderzoek vormen een belangrijk fundament voor toekomstige oplossingen voor het spanningsveld tussen verstedelijking en bereikbaarheid in de Regio. Het parkeerbeleid is, na een uitgebreid participatieproces, vastgesteld door de gemeenteraad. De regels voor uitgifte van digitale parkeervergunningen zijn geactualiseerd en de aanbesteding van nieuwe parkeerautomaten is afgerond. Daarnaast is gewerkt aan de voorbereiding van een regionaal deelfietsensysteem. Overheden werken samen om fietsgebruik te stimuleren door aanleg van regionale fietsroutenetwerken (doorfietsroutes), waaronder in Gooi en Vechtstreek. In 2025 is een aantal deeltrajecten van de route Hilversum-Amsterdam uitgewerkt.

Tot slot is vermeldenswaard dat in MRA-verband nauw is samengewerkt om bovengemeentelijke knelpunten op het gebied van mobiliteit te agenderen bij het Rijk. De MRA heeft onder andere ingezet op investeringen in het Zuidasdok en het doortrekken van de Noord-zuid-metro naar Schiphol. Die investeringen in en rond Amsterdam zijn ook voor onze gemeente van groot belang, omdat zo ruimte wordt gecreëerd op het spoor voor een betere verbinding naar Schiphol en op internationale lijnen en verbinding naar het noorden. In 2025 kwam ook het rapport 'Impactstudie A1/A27' uit dat de cumulatieve effecten van grootschalige woningbouw rond Amsterdam, Almere en Amersfoort in beeld bracht. Naar 2040 zal de A1 verder vastlopen terwijl er weinig uitwijkmogelijkheden zijn; de A1 ligt ingeklemd tussen natuur, erfgoed en water, het ontbreekt aan een onderliggend provinciaal wegennet en ook het spoor heeft geen capaciteit over. Deze uitdaging is in 2025 in het MIRT-overleg onder de aandacht gebracht.

Dienstverlening en bedrijfsvoering

De programma's Duidelijke en transparante dienstverlening en Financieel gezond richten zich op de kwaliteit van onze dienstverlening aan inwoners, bestuur en organisatie, het behoud van een gezonde financiële positie en het versterken van veiligheid en regionale samenwerking.

Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening

In 2025 is gestart met de ontwikkeling van *MijnZaken*, een nieuwe service waarmee inwoners en ondernemers de status van hun aanvraag kunnen volgen via een track-and-tracefunctionaliteit. Dit betreft een pilot vanuit de VNG en vormt een belangrijke stap om onze dienstverlening inzichtelijker en gebruiksvriendelijker te maken. Ondanks het hoge aantal aanvragen voor paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten is dit proces in 2025 zonder problemen verlopen.

Op het gebied van veiligheid is het Bibob-beleid vernieuwd en is het surveillanceplan voor de boa's geactualiseerd. Ook zijn, op basis van geprioriteerde veiligheidsthema's, uitvoeringsplannen opgesteld voor de periode 2025–2026. De geplande pilot met cameratoezicht, in samenwerking met de gemeente Utrecht, is hangende de aanbesteding van een nieuw systeem door Utrecht uitgesteld.

Daarnaast is de participatievisie herijkt, mede op basis van input van inwoners. Dit draagt bij aan een beter afgestemde en transparante manier van samenwerken met de samenleving. Ook is in 2025 extra aandacht besteed aan het versterken van de regionale samenwerking om zo goed mogelijk aan onze gezamenlijke opgaven te kunnen werken.

Programma 6 Financieel gezond

Om meer externe middelen voor de gemeente te kunnen aantrekken is een subsidieadviseur aangesteld. Bovendien is het subsidieaanvraagproces verbeterd door afronding van het subsidiehandboek, waardoor aanvragen efficiënter en zorgvuldiger kunnen worden ingediend.

Op het gebied van gemeentelijk vastgoed is een eerste onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden voor verduurzaming van gemeentelijke gebouwen. Dit vormt de basis voor een nog op te stellen advies waarin wordt bepaald welke panden in aanmerking komen voor verduurzaming en welke subsidiemogelijkheden daarvoor beschikbaar zijn.

De eerste analyse van de Nota Grondbeleid bevestigde dat het uitgangspunt van situationeel grondbeleid passend blijft. Dat betekent dat per situatie wordt bekeken hoe wordt omgegaan met eigendomsvraagstukken en welke rol de gemeente daarbij neemt. Wel moet de nota nog worden geactualiseerd in lijn met de Omgevingswet.

Het jaar 2025 stond daarnaast sterk in het teken van noodzakelijke bezuinigingen om de begroting sluitend te krijgen. Hierbij is onder meer gekeken naar temporisering van investeringen door de planning en technische noodzaak te heroverwegen. Naast deze maatregelen en toekomstige bezuinigingen is besloten tot een extra verhoging van de belastingtarieven vanaf 2026 om de financiële positie structureel te versterken.

Financiën

Financiën

Inleiding

Ieder jaar bij de jaarrekening kijken we terug op onze financiën en beoordelen we ons financieel beleid. In de Jaarstukken 2025 leest u hoe we met onze middelen zijn omgegaan, wat we hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat dat heeft gekost. Ook staan we stil bij de consequenties voor onze financiële positie.

Rekeningresultaat

Het financieel resultaat is het saldo van de verschillen tussen de begroting na wijziging (als gevolg van besluiten in de gemeenteraad om de begroting aan te passen) en de jaarrekening.

Het jaarrekeningresultaat 2025 komt uit op een nadelig saldo van € 3.898.297 dit is € 2 miljoen nadeliger dan geraamd bij de decemberwijziging. De significante positieve en negatieve posten, die hieraan ten grondslag liggen, worden in deze paragraaf toegelicht. Meer gedetailleerde informatie is terug te lezen in de afzonderlijke programma's onder het kopje: 'wat mag het kosten?'.

Saldo begrotingswijzigingen tot en met Decemberwijziging 2025 (N 1,8 mln.)

Op basis van de begrotingswijzigingen uit o.a. het eerste en tweede Voortgangsverslag 2025 en de Decemberwijziging 2025 was een nadelig saldo begroot van € 1.843.000.

Jeugdzorg (N € 3,3 mln.)

De zorgvraag naar lokale en regionale ondersteuning voor de jeugd blijft onverminderd groot. In de loop van het jaar werd al aangekondigd dat het totaal aan uitgaven de raming zou overstijgen; vanwege de onzekerheid over de exacte hoogte is dit niet in de begroting verwerkt. Uiteindelijk is het volume aanzienlijk hoger geworden zodat sprake is van een nadelig effect van €3,3 miljoen.

Riolering (V € 1,1 miljoen)

De aanpassing van de geraamde kapitaallasten bij riolering is abusievelijk niet in de begroting verwerkt. Bij de berekening van de kostendekking is wel rekening gehouden met de juiste kapitaallasten.

Pensioenen wethouders (N €3,0 mln.)

Omdat de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook voor politieke ambtsdragers gaat gelden moeten we vanaf 2025 de voorziening pensioenen wethouders waarden tegen nominale waarde. Dit is gemeld in het eerste voortgangsverslag 2025. Daarnaast hebben we de voorziening op het niveau van de dekkingsgraad van het ABP moeten brengen; ultimo 025 was dit 123,5%. De ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat we de voorziening hebben moeten aanvullen met € 3 miljoen.

Uitkering Gemeentefonds (V € 2,6 mln.)

De inkomsten zijn € 2,6 miljoen hoger uitgevallen. Hiervan is € 1,1 miljoen de uitkomst van de decembercirculaire waarover uw raad met een raadsmededeling is geïnformeerd. Ook heeft de gemeente een incidentele nabetaling gekregen van € 1,5 miljoen over 2024 die verband houdt met de herrekening van een specifieke maatstaf 'huishoudens met laag inkomen met drempel'.

Overige (V € 0,5 mln.)

Binnen alle programma's zijn diverse kleinere, positieve en negatieve, effecten te constateren die optellen tot een voordeel van ca. € 0,5 miljoen. Als gezegd worden deze verschillen bij de programma's nader toegelicht.

Over te hevelen budget (V 0,05 mln.)

Een incidenteel budget voor de implementatie modernisering parkeerketen is in 2025 nog niet volledig uitgegeven. De werkzaamheden en bijbehorende financiële verplichtingen lopen nog door in 2026.

Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel is om het totaalresultaat ad € 3.898.297, inclusief de budgetoverheveling ad € 54.000, aan de Algemene reserve te onttrekken.

Ontwikkeling financiële positie

De financiële positie van de gemeente Gooise Meren is stabiel ten opzichte van 2024. De schuldquote is licht toegenomen door het aantrekken van leningen als gevolg van een toename van de investeringsuitgaven. De solvabiliteit is lagere door een afname van de reservepositie als gevolg van inzet van de algemene reserve ter dekking van het negatief begrotingsaldo.

Investerings

In 2025 is ruim € 30 miljoen uitgegeven aan investeringen in onderwijshuisvesting (o.a. Meerstroom, Vondelschool), herinrichtingen openbare ruimte (o.a. Spiegelstraat en brug Hoofthaan), ruimtelijke ontwikkelingsprojecten (o.a. Vestingwerken Muiden), Sport (Hockeyclub Naarden) en verduurzaming (Esco project Solar De Zandzee).

Leeswijzer

Leeswijzer

Algemeen

In het kader van de voorbereiding van de fusie zijn richtlijnen ontwikkeld voor de producten uit de planning en control cyclus inclusief de jaarstukken. Deze richtlijnen worden sindsdien gehanteerd. De indeling en inhoud van de Jaarstukken 2025 is dan ook gelijk aan die van de Programmabegroting 2025-2028. In deze jaarstukken herkent u de opzet van de programmabegroting.

Antwoord op de vier W-vragen

Daar waar het bij de begroting draait om vragen als: Wat willen we bereiken?, Wat gaan we ervoor doen?, Wat mag het kosten en Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken? zoomen de jaarstukken in op: Wat hebben we bereikt?, Wat is daarvoor gedaan, Wat heeft het gekost? en Welke verbonden partijen waren erbij betrokken? Per programma is aangegeven waar we naar streven (het maatschappelijke effect). In 2025 zijn per programma ook de meest relevante beleidsnota's aangegeven. Per deelprogramma is het gewenste effect nader uitgewerkt in *Wat willen we bereiken*. Deze teksten zijn grotendeels overgenomen uit het coalitieakkoord. Onder *Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?* rapporteren we vervolgens per maatregel/ambitie uit het college-uitvoerings-programma over de resultaten van de voorgenomen maatregelen om de gestelde doelen te bereiken. In deze jaarstukken lichten wij op die manier toe of en waarom er afwijkingen zijn tussen de voorgenomen plannen uit de begroting en wat er daadwerkelijk gerealiseerd is.

Financiële toelichting per programma

Onder *Wat heeft het gekost?* worden de belangrijkste financiële over- en onderschrijdingen verklaard. In de tabellen van deze jaarrekening is sprake van afronding van getallen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

Paragrafen

De (verplichte) paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken. U vindt hier informatie over lokale heffingen, het weerstandsvermogen en de risicobeheersing, onderhoud van kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, het grondbeleid en openbaarheid.

Indicatoren

Omdat de verplichte indicatoren over het algemeen niet voldoende zeggen over de effectiviteit van het beleid is met de raad afgesproken om eigen indicatoren te ontwikkelen die deze informatie wel bieden en die daarmee ook sturingsmogelijkheden geven. In de voorliggende Jaarstukken 2025 zijn voor programma 1 tot en met programma 5 indicatoren opgenomen. De vanuit de regelgeving verplichte beleidsindicatoren per programma zijn opgenomen in een bijlage.

Programma 1 Voor en van iedereen

Maatschappelijke effecten

De inwoners van Gooise Meren leven gezond en prettig in onze gemeente.

De inwoners van Gooise Meren kunnen een leven lang meedoen in onze samenleving.

Beleidsnota's

Beleidsplan sociaal domein Gooise Meren 2022 "Blijven bouwen aan een krachtige samenleving"

Nota en actieplan Mantelzorgondersteuning Gooise Meren "Mantelzorg(er): onzichtbaar en onmisbaar, goud waard"

Beleidsplan Bescherming en Opvang Gooi en Vechtstreek 2022-2025 "Herstel de verbinding"

Actieplan inclusie Gooise Meren 2022-2025 "Iedereen doet mee"

Cultuurvisie Gooise Meren "Natuurlijk cultuur"

Beleidskader financiering zorg, welzijn, cultuur en toerisme Gooise Meren 2018

1.1. Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Als gemeente stimuleren we dat inwoners gezond leven. We zetten in op preventie, vroegsignalering en communicatie. We werken hierbij samen met relevante partners. We kijken bij gezondheid niet alleen naar individuele fysieke en mentale beperkingen, maar ook naar hoe iemand ermee omgaat en welke mogelijkheden de omgeving biedt voor de inwoners om passende keuzes te maken.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- preventieve voorzieningen in de leefomgeving.
- een betere luchtkwaliteit en aan het verminderen van geluidsoverlast.
- een goed regionaal zorgcentrum en streven ernaar om in samenwerking met partners de zorg – formeel en informeel – anders te organiseren, bijvoorbeeld door andere woonvormen ('wonen met zorg') en zorgondersteuning op wijkniveau.

Zelfregie steunpunt voor inwoners met mentale problemen ontwikkelen

De ontwikkeling van laagdrempelige zelfregie steunpunten (ook wel: 'Herstelvoorziening') heeft vertraging opgelopen doordat de zoektocht naar geschikt vastgoed meer tijd vroeg. De verwachting is dat geschikt vastgoed in 2026 beschikbaar komt en dat de eerste herstelvoorziening in 2026 open kan gaan. De kosten zijn opgenomen in de regionale begroting van Bescherming & Opvang. Met het Regionale Transformatieplan Mentale Gezondheid zijn in 2025 extra middelen aangevraagd bij de zorgverzekeraar om de steunpunten te realiseren. Er zijn extra middelen toegekend voor 2026 en 2027. Dit heeft wel invloed op de regionale begroting Bescherming en Opvang maar niet op de lokale gemeentelijk begrotingen.

1.2. Sport & bewegen

Wat willen we bereiken?

Als gemeente zorgen wij dat iedereen toegang heeft tot sport- en beweegmogelijkheden, zowel binnen als buiten in de openbare ruimte. Wij stimuleren het gebruik hiervan. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met deze voorzieningen. Ook kijken we naar de mogelijkheid van het gebruik van sportaccommodaties voor meerdere doeleinden. De komende vier jaar leggen we de nadruk op bewegen in de openbare ruimte en op de toegankelijkheid van sport voor inwoners voor wie sporten en bewegen niet vanzelfsprekend is.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- meer plekken in onze gemeente waar inwoners kunnen bewegen.
- het meer toegankelijk maken van sport en het stimuleren van doorstroming naar verenigingen, o.a. door inzet van de buurtsportcoaches.
- het bevorderen dat iedereen zoveel mogelijk deel kan nemen aan de sport naar eigen keuze.
- het streven naar de realisatie van een nieuwe zwemvoorziening in het Naarderheem, waarna het zwembad De Lunet gesloten kan worden.
- goede sportaccommodaties met multifunctioneel gebruik.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Beweeg- en sportvisie actualiseren

Met inbreng van lokale sportverenigingen en op grond van onderzoek is een geactualiseerde visie sport- en buitenspelen met de titel 'Beweeg mee' opgesteld. Nieuw is de directe verbinding die gelegd tussen spelen en sport. De visie is een uitnodiging aan alle inwoners, verenigingen, scholen en partners om samen te blijven werken aan een gezonde en sportieve gemeenschap en sport en spel voor een ieder toegankelijk te maken. De visie wordt in het voorjaar 2026 voorgelegd aan het college en in aansluiting aan de raad.

Kunstgrasveld bij Rugbyclub 't Gooi realiseren

Sinds half oktober 2025 is het kunstgrasveld bij Rugbyclub 't Gooi gereed.

Ledverlichting vervangen

De aanbesteding voor de veldverlichting bij SDO is afgerond. Op dit moment loopt de vergunningsaanvraag voor het nieuwe lichtplan. Zodra de vergunning verleend is, zal direct overgegaan worden tot plaatsing van de led-armaturen.

Toplagen voetbalvelden renoveren

De toplagen van veld 2, 3 en 4 bij voetbalvereniging BFC en het trainingsveld (half veld) van SC Muiderberg zijn gerenoveerd en sinds september weer bespeelbaar voor de voetbalverenigingen. Al deze velden hebben nu een mineraal infill toplaag zonder rubbergranulaat.

1.3. Welzijn

Wat willen we bereiken?

Als gemeente ondersteunen we de kwetsbaren met als doel dat zij (weer) zo veel mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen aan onze samenleving (zie ook 4.3 Werk en inkomen). We werken aan het voorkomen van armoede. We zien eenzaamheid en isolatie als een serieus maatschappelijk vraagstuk.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de effecten van armoede op kinderen en ouderen.
- eenzaamheid en isolement.
- de minimaregelingen waar we niet op gaan bezuinigen, en gaan onderzoeken of we onze voorzieningen bereikbaar moeten maken voor een grotere groep huishoudens met een smalle beurs om zo de armoede te bestrijden.
- preventie, zorg en advies. We hebben daarbij extra aandacht voor vroegsignalering. We voeren de recent aangepaste en uitgebreide aanpak van schuldhulpverlening uit. Daarbij sluiten we aan bij landelijke initiatieven.
- een meer effectieve aanpak in het bestrijden van analfabetisme en digibetisme, die we lokaal gaan inbedden, onder andere via de bibliotheek.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Beleidsvisie en uitvoeringsprogramma inclusie opstellen

In 2025 zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe beleidsvisie inclusie. De huidige inclusieagenda (*Iedereen doet mee*), liep in 2025 nog door. De nieuwe visie wordt in 2026 aan de gemeenteraad voorgelegd, waarna een nieuw uitvoeringsprogramma wordt opgesteld.

In 2025 zijn verschillende activiteiten georganiseerd om uitvoering te geven aan de inclusie agenda, zoals de queer voorleesmiddag in de bibliotheek Bussum, ratatouille diners, Iftar avonden, en het samen nuttigen van Heri Heri tijdens Ketu Koti. Daarnaast is ook in 2025 ervaringsdeskundigheid structureel ingezet bij de beleidsontwikkeling en bij de uitvoeringsdienst sociaal domein.

Beleidsvisie en uitvoeringsprogramma vrijwilligers opstellen

In 2025 is, als gevolg van het stellen van andere prioriteiten, geen capaciteit beschikbaar geweest voor het uitwerken van de beleidsvisie vrijwilligerswerk en het bijbehorende uitvoeringsplan. De capaciteit is ingezet op andere thema's binnen het sociaal domein.

De aanbevelingen herijking accounthouderschap grote subsidies implementeren

Er is een begin gemaakt met de inventarisatie van de eventuele overlap in taken tussen Versa Welzijn en de Bibliotheek Gooi+.

De aanbevelingen uit het rapport 'Herijken accounthouderschap grote subsidies' zijn voor Versa Welzijn grotendeels uitgevoerd, zoals: 1. Het stroomlijnen van de subsidiecyclus, 2. De gemeente en Versa Welzijn streven dezelfde doelen na (voortaan een uitvraag van de gemeente aan Versa Welzijn, voorafgaand aan de in te dienen subsidieaanvraag), 3. Het meer SMART maken van de subsidieaanvraag (afspraken over het monitoren van maatschappelijke effecten van inzet van welzijn), en 4. Het professionaliseren van het accounthouderschap (o.a. een jaarplanning voor meer structurele afstemming op diverse niveaus tussen gemeente en Versa Welzijn).

Nieuw regionaal beleidsplan Bescherming en Opvang opstellen

Het regionaal beleidsplan Bescherming en Opvang 'Herstel de Verbinding' 2026-2033 is op 17 december 2025 vastgesteld in de gemeenteraad van Gooise Meren.

Werkwijze GGZ Landing in de Wijk implementeren

De werkwijze Landing in de Wijk is begin 2025 positief geëvalueerd en vervolgens geïmplementeerd in Gooise Meren. De succesvolle werkwijze is inmiddels ook opgenomen in het regionaal beleidsplan Bescherming en Opvang 2026-2033 en zal de komende jaren ook in de regiogemeenten van Gooi en Vechtstreek worden uitgerold.

1.4. Maatschappelijke & culturele voorzieningen

Wat willen we bereiken?

Het aanbod aan maatschappelijke en culturele voorzieningen vormt het sociale hart van Gooise Meren voor iedereen. Daar waar initiatieven uit de samenleving komen, worden deze ondersteund.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- een sterk lokaal netwerk. Daarom vragen we van welzijnsorganisaties dat zij van lokale verenigingen gebruikmaken of hierop aansluiten.
- het versterken van het lokale netwerk, aan het ondersteunen van initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan verbinding en ontwikkeling.
- met partners werken aan laagdrempelige ontmoetingsplekken voor iedereen, zoals de Plataan. Hierbij leggen we de nadruk op cultuur en creativiteit.
- met cultuurregisseurs bevorderen dat inwoners, met name jongeren, in aanraking komen met cultuur.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Concept voor het realiseren van een third place uitwerken

In 2025 zijn voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van een Third Place. Er is een projectaanpak ontwikkeld met de bibliotheek en er zijn onder andere partners geselecteerd om samen met de gemeente en de bibliotheek de Third Place vorm te gaan geven. In 2026 gaan de voorbereidingen verder.

Er is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend met de subsidiërende gemeenten in onze regio. Ook is een dienstenboek gemaakt dat een overzicht geeft van alle activiteiten van Bibliotheek Gooi+. De activiteiten in de bibliotheek zijn goed bezocht, nieuw was het oefenplein waar mensen op hun eigen manier en tempo kunnen oefenen met digitale vaardigheden

Uitvoeringsprogramma cultuurvisie evalueren

Het Uitvoeringsprogramma is net voor de zomer van 2024 vastgesteld waardoor er nu anderhalf jaar aan wordt gewerkt. Een evaluatie volgt in de eerste helft van 2026. Op vijf van de zes actielijnen is ingezet en zijn acties ondernomen. Alleen de voorgestelde adviesraad (actielijn 6) is niet gerealiseerd.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 1:

- Regio Gooi en Vechtstreek

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Voor en van iedereen Bedragen x € 1.000	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Lasten				
Gezondheid	3.352	3.798	3.883	3.697
Sport en Bewegen	4.053	4.265	4.242	4.539
Welzijn	19.509	22.965	22.604	24.441
Maatschappelijke en culturele voorzieningen	3.191	3.468	3.250	2.990
Totaal lasten	30.105	34.496	33.979	35.667
Baten				
Gezondheid	457-	357-	212-	255-
Sport en Bewegen	830-	894-	894-	614-
Welzijn	2.996-	2.975-	3.121-	4.896-
Maatschappelijke en culturele voorzieningen	74-	55-	55-	62-
Totaal baten	4.357-	4.281-	4.281-	5.827-
Resultaat voor bestemming	25.748	30.215	29.698	29.840
Onttrekkingen reserves				
Collectieve voorzieningen	-	-	-	-
Sport en Bewegen	141-	140-	140-	140-
Totaal onttrekkingen reserves	141-	140-	140-	140-
Saldo reserves	141-	140-	140-	140-
Resultaat na bestemming	25.607	30.075	29.558	29.700

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2025 en Begroting na wijziging 2025		
Onderdeel programma 1	Verschil (x € 1.000)	V/N (V = Voordeel, N = Nadeel)
Algemeen		
<i>Doorbelastingen</i>		
Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 6	191	V
<i>Gezondheid</i>		
De bijdrage aan de regio is geboekt onder Jeugdzorg (Programma 2; V € 190K). Diverse kleinere verschillen (V € 39K)	229	V

<p><i>Sport en bewegen</i></p> <p>Doordat er meer zink is aangetroffen in de sportvelden zijn de saneringskosten hoger uitgevallen (N 275K). De huuropbrengsten van Sportpark Naarden blijken structureel lager uit te vallen dan de begroting (N € 200K).</p> <p>Diverse kleinere verschillen op de sportparken (N € 92K).</p>	-567	N
<p><i>Welzijn</i></p> <p>De baten en lasten van WMO zijn hoger dan geraamd (per saldo V € 192K)</p> <p>De bijzondere bijstand is in de begroting abusievelijk onjuist verwerkt waardoor er een nadeel van € 900K optreedt.</p> <p>In 2025 is een vergoeding ontvangen voor de kosten van de kinderopvangtoeslagen (V € 650K)</p> <p>Diverse kleinere verschillen (N 143K)</p>	-201	N
<p><i>Maatschappelijke en culturele voorzieningen</i></p> <p>Het cultuurprogramma is nog niet volledig tot uitvoering gekomen (V € 150K)</p> <p><i>Diverse kleinere verschillen (V € 79K)</i></p>	229	V
<p><i>Overige verschillen < € 70.000</i></p>	-23	N
Totaal	-142	N

Investeringen

Indicatoren

De gegevens van de Gezondheidsmonitor zijn eens per 2 jaar beschikbaar en kunnen variëren in uitgevraagde thema's, waardoor niet ieder jaar dezelfde data beschikbaar zijn. Hierdoor zijn de indicatoren voor 2025 (net als over 2023) niet ingevuld.

Indicatoren Gezondheid

nr.	Omschrijving indicator	2020	2022	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Middelengebruik roken	17,9%	18,5%	18,6%	n.v.t.	n.v.t.	Gezondheidsmonitor GGD
2.	Middelengebruik alcohol	87,6%	85,2%	83,9%	n.v.t.	n.v.t.	Gezondheidsmonitor GGD
3.	Algemeen ervaren gezondheid	85,5%	82,6%	81,2%	n.v.t.	n.v.t.	Gezondheidsmonitor GGD

Toelichting:

1. Percentage volwassen inwoners dat rookt
2. Percentage volwassen inwoners dat 2 of meer glazen alcohol drinkt per week. In Gezondheidsmonitor GGD Gooi Vecht 2024 is alleen terug te vinden: drinkt soms (andere aanduidingen zijn zwaar of overmatig)
3. Percentage volwassen inwoners dat hun gezondheid als goed tot zeer goed ervaart.

Indicatoren**Welzijn**

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Percentage inwoners met een Wmo maatwerkarrangement	6%	6%	6%	6%	n.v.t.	waarstaatjegemeente.nl
2.	Stapeling maatwerkvoorzieningen	110	79	77	76	n.v.t.	waarstaatjegemeente.nl
3.	Eenzaamheid	28,50%	n.v.t.	26,6%	n.v.t.	n.v.t.	Gezondheidsmonitor GGD

Toelichting:

1. Percentage inwoners met een Wmo maatwerkarrangement
2. Aantal huishoudens met meer dan 1 voorziening uit het sociaal domein (per 1.000 huishoudens)
3. Percentage inwoners dat aangeeft sociaal eenzaam te zijn (elke 2 jaar in de GGD Monitor Gooi en Vechtstreek)

Programma 2 Kansrijk opgroeien

Maatschappelijke effecten

Alle kinderen in Gooise Meren groeien kansrijk op.

De gemeente Gooise Meren faciliteert de onderwijsinstanties in het uitvoeren van hun taak en draagt zorg voor voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting.

Daarnaast zet de gemeente zich in voor het laagdrempelig toegankelijk maken van mogelijkheden voor talentontwikkeling, zoals sport, muziek- en cultuuronderwijs.

Beleidsnota's

Beleidsplan sociaal domein 2022

Integraal beleidsplan jeugd Gooise Meren april 2024

Beleidskader onderwijskansen Gooise Meren

Visie Onderwijshuisvesting Gooise Meren 2024

Integraal Huisvestingsplan onderwijs Gooise Meren 2024

2.1. Jeugdbeleid

Wat willen we bereiken?

Gooise Meren is met haar ligging en voorzieningen een prachtige gemeente om in op te groeien. Als gemeente willen wij dat alle kinderen de mogelijkheid krijgen dit kansrijk te doen, waarbij wij voorwaardenscheppend, stimulerend en toegankelijk zijn. We dragen bij aan de brede ontwikkeling van jeugdigen door een breed en inclusief aanbod aan onderwijs, opvang, sport, speelgelegenheid en kunst/cultuur. Zo is het staand beleid dat we speelplekken op verzoek inclusief toegankelijk maken, dat we jongeren ondersteunen bij initiatieven en de toegang tot sport en cultuur stimuleren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we voeren de nota integraal jeugdbeleid uit op basis van het uitvoeringsprogramma.
- we betrekken jeugd steeds bij ons beleid en de keuze voor voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Child Friendly Cities Initiative (CFCI) continueren

Child, als eerste gemeente in Nederland, het Actieplan CFCI opgeleverd en openbaar gemaakt. In het actieplan worden vier prioriteiten beschreven waarmee we de komende jaren aan de slag gaan om erkenning als Child Friendly City te verwerven:

- 1) Waarborging van de universele rechten van het kind
- 2) Het welbevinden van jongeren in relatie tot psychische en stress gerelateerde klachten
- 3) Het tegengaan van middelengebruik
- 4) Het stimuleren van jeugdparticipatie en jeugdinitiatieven

Per prioriteit staan in het Actieplan concrete acties beschreven waaraan we uitvoering geven samen met onze ketenpartners. Uitvoering vindt plaats in nauwe afstemming met het Uitvoeringsprogramma Jeugd.

Ontmoetingsplekken jeugd realiseren

In 2025 zijn gesprekken gevoerd met partners, zoals STAD, en zijn we met (onderwijs)huisvesting op zoek gegaan naar geschikte locaties. Het aanbod daarin is schaars en er is nog geen geschikte locatie gevonden. Wel is er een aantal potentieel geschikte locaties die nader onderzocht worden. Gesprekken daarover zijn gaande.

2.2. Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

In ons aandeel voor de zorg voor onze jeugd stimuleren we een snelle en adequate hulpverlening. Door instroom te verlagen en doorstroom en uitstroom te bevorderen willen we dat er minder kinderen in de jeugdzorg zitten. We investeren gericht in preventie en zetten in op normaliseren en de-medicaliseren. Zo waarborgen wij dat zorg beschikbaar blijft voor die kinderen die het echt nodig hebben.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we investeren in collectieve voorzieningen die preventief werken, zoals zorg voor passende hulp voor jeugdigen bij ingrijpende keuzes.
- we kijken o.a. bij verlengingen telkens kritisch of specifieke jeugdzorg nog steeds de beste oplossing is voor jeugdigen en gezinnen.
- we zorgen voor versterking van het gemeentelijk jeugdteam, zodat er meer tijd is om tot een op maat gesneden toeleiding te komen en de hulptrajecten te kunnen volgen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Praktijkondersteuner Jeugd inzetten

Afgelopen jaar zijn we gestart met de pilot Praktijkondersteuner Jeugd (POH Jeugd). De POH Jeugd is in dienst bij de gemeente en maakt deel uit van ons jeugdteam. Al in de pilotfase zien we dat deze brugfunctie tussen gemeente en huisartsen zijn vruchten afwerpt. Bij vragen rond opvoeden en opgroeien is niet altijd een zorgantwoord nodig. De POH Jeugd kijkt primair naar hulp en ondersteuning in de directe omgeving van jeugdigen en ouders. De POH Jeugd brengt kennis over de sociale kaart in bij de deelnemende huisartsenpraktijken, en vervult een consultatie- en adviesfunctie. Waar mogelijk biedt de POH Jeugd laagdrempelige kortdurende hulp, waarmee jeugdigen en ouders zo snel mogelijk op eigen kracht zelf weer verder kunnen. Er wordt, in samenspraak met de huisartsen, kritischer gekeken of en hoe jeugdhulp wordt ingezet.

Structureel maken versterking jeugdteam

In 2025 is een jeugdconsulent gestart met 50% jeugdconsulenttaken en 50% bieden van lichte ambulante hulp en ondersteuning (in pilotvorm). Dit heeft ertoe geleid dat lichtere hulpvragen sneller en passender opgelost konden worden, zonder inzet van (dure) individuele jeugdhulpvoorziening.

2.3. Onderwijs & onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

We willen dat kinderen vrije keuzes en gelijke kansen en behandeling krijgen in het onderwijs. We werken hierbij actief samen met de onderwijsinstanties. **Het Integraal Huisvestingsplan (IHP)** is het richtsnoer voor onderwijshuisvesting. De arbeidskrachte en de stijging van de bouwkosten vragen om scherpere prioritering in de tijd. We kijken naar multifunctioneel gebruik van de huisvesting voor zowel onderwijs als voor activiteiten buiten schooltijd.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we stimuleren gelijke kansen voor alle kinderen bij de aanmeldprocedures voor scholen (po & vo).
- het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is het richtsnoer voor onderwijshuisvesting.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs uitvoeren

Wij zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basis-, voortgezet- en speciaal onderwijs. Deze verantwoordelijkheid geven wij vorm op basis van onze visie op onderwijshuisvesting en het Integraal Huisvestingsplan (IHP).

In 2025 is de uitvoering van de nieuwbouw van KC De Meerstroom in Muiderberg voortgezet. De oplevering staat vooralsnog gepland voor begin 2026. Daarnaast is de renovatie van de Vondelschool in Bussum gestart. Daarbij is vertraging ontstaan door saneringswerkzaamheden, onder andere in verband met de aanwezigheid van chroom-6. Na het uitwerken van de oplossing zijn de werkzaamheden inmiddels hervat. Voor de groei van basisschool De Hoeksteen in Bussum, zoals voorzien in het IHP, is bovendien het pand aan Bremstraat 3 aangekocht.

Verder zijn de voorbereidingen gestart voor diverse andere projecten. In Bussum gaat het om de renovatie van de Juliana Kwartelschool, de nieuwbouw van het oude schoolgebouw aan de De Ruijterlaan 24 A en de voorbereidingen voor de nieuwbouw van het Montessori Lyceum Gooise Meren. In Naarden hebben de Comeniusschool en Calsschool aangegeven gezamenlijk een nieuwe school te willen realiseren op de voormalige Vitus Mavo-locatie. Voor alternatieve huisvesting van de Globeschool loopt een locatieonderzoek.

In Muiden is de voorbereiding gestart voor de nieuwbouw van de nieuwe school De Egelantier. Deze zal een permanente oplossing bieden voor het capaciteitstekort in Muiden. Op locatie van de voormalige PC Hoofdschool is tijdelijke onderwijshuisvesting gereedgemaakt om het huidige capaciteitstekort op te vangen. De start van de voorbereiding van de (ver)nieuwbouw van de Jozefschool is uitgesteld tot 2026. Door na realisatie van de Egelantier zo mogelijk ook gebruik te maken van de voormalige PC Hoofdschool voor de Jozefschool worden namelijk de kosten voor tijdelijke onderwijshuisvesting substantieel verminderd.

Lokale Educatieve Agenda

In 2025 zijn we gestart met het organiseren van een Lokale Educatieve Agenda. Het is wettelijke verplicht om twee keer per jaar een dergelijk overleg te organiseren tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente. In dit overleg worden zaken besproken zoals de afspraken rond vroeg- en voorschoolse educatie, segregatie/integratie en het aanname-/spreidingsbeleid. Voorheen werden deze onderwerpen wel met onderwijs en kinderopvang besproken, maar niet in deze overlegvorm. De ontwikkeling is derhalve niet eerder opgenomen in de perspectiefnota en begroting.

In oktober 2025 vond de Lokale Educatieve Agenda plaats aansluitend op het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg'; bij het OOGO staat vooral onderwijshuisvesting op de agenda. Directies van po en vo scholen, samenwerkingsverbanden, kinderopvangorganisatie SKBNM en de gemeente waren aanwezig. Er zijn twee werkgroepen gestart die aan de slag gaan met de thema's aanname-/spreidingsbeleid en nieuwkomersonderwijs.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 2:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Stichting Basisonderwijs Gooi en Vechtstreek (werknaam Talent Primair)

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

<i>Kansrijk opgroeien</i> <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Lasten				
Jeugdbeleid	1.722	-	-	-
Jeugdzorg	19.562	16.322	19.009	22.599
Onderwijs en onderwijshuisvesting	4.541	11.262	7.599	6.947
Totaal lasten	25.825	27.584	26.609	29.546
Baten				
Jeugdbeleid	118-	-	-	-
Jeugdzorg	745-	20-	20-	299-
Onderwijs en onderwijshuisvesting	281-	153-	597-	675-
Totaal baten	1.144-	173-	617-	974-
Resultaat voor bestemming	24.681	27.411	25.992	28.572
Toevoegingen reserves				
Jeugdbeleid	-	-	-	-
Onderwijs en onderwijshuisvesting	-	-	3.775	3.775
Totaal toevoegingen reserves	-	-	3.775	3.775
Onttrekkingen reserves				
Jeugdbeleid	26-	26-	26-	26-
Onderwijs en onderwijshuisvesting	603-	309-	542-	525-
Totaal onttrekkingen reserves	629-	335-	569-	551-
Saldo reserves	629-	335-	3.206	3.224
Resultaat na bestemming	24.052	27.076	29.198	31.796

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2025 en Begroting na wijziging 2025		
Onderdeel programma 2	Vershil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
Algemeen		

<i>Doorbelastingen</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 6	-18	N
<i>Jeugdzorg</i> De zorgvraag naar lokale en regionale ondersteuning voor de jeugd blijft onverminderd groot. In de loop van het jaar werd al aangekondigd dat het totaal aan uitgaven de raming zou overstijgen; vanwege de onzekerheid over de exacte hoogte is dit niet in de begroting verwerkt. Uiteindelijk is het volume aanzienlijk hoger geworden zodat sprake is van een nadelig effect van €3,3 miljoen.	-3.300	N
<i>Onderwijs en onderwijshuisvesting</i> Tegenover diverse kleinere voordelen (o.a. kapitaallasten, leerlingenvervoer en schadeafhandeling; V 720K.	720	V
Totaal	-2.598	N

Investerings

Er worden in 2025 diverse voorbereidingen getroffen voor de nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen. De totale investeringsuitgaven bedragen € 2,2 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Indicatoren

Indicatoren Jeugdbeleid

Indicatoren Jeugdbeleid

nr.	Omschrijving indicator	2021	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Middelengebruik						Gezondheidsmonitor Jeugd, GGD'en en RIVM
1.1	Het percentage jeugdigen dat 5 of meer drankjes bij één gelegenheid heeft gedronken in de afgelopen vier weken	30,8	27,1	heeft alcohol gedronken: 27,6 is dronken geweest: 18.8	n.n.b.	18,2 (landelijk gemiddelde)	
1.2	Het percentage jeugdigen wat wekelijks rookt	9,8	10,1	9,2	n.n.b.	6,2 (landelijk gemiddelde)	
1.3	Het percentage jeugdigen wat wekelijks vaped		8,4	10,8	n.n.b.	9,1 (landelijk gemiddelde)	
1.4	Het percentage jeugdigen dat ooit wiet/hasj heeft gebruikt	17,3	14,9	12,5	n.n.b.	9,1 (landelijk gemiddelde)	

Toelichting:

De gegevens van de Gezondheidsmonitor zijn eens per 2 jaar beschikbaar en kunnen variëren in uitgevraagde thema's, waardoor niet ieder jaar dezelfde data beschikbaar zijn. Hierdoor zijn voor de indicatoren Jeugdbeleid in 2022 geen waarden ingevuld.

De laatste gezondheidsmonitor jeugd is in het najaar van 2025 afgenomen en de resultaten daarvan worden in de zomer van 2026 verwacht.

Na publicatie wordt de raad hier uiteraard over geïnformeerd.

Indicatoren Jeugdzorg

Indicatoren Jeugdzorg

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Geïndiceerde jeugdhulp en gedwongen jeugdhulp						CBS Statline
1.1	Het percentage jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)	11,2	13,4	13	11,2	11,4 (landelijk gemiddelde)	eerste halfjaar van 2025
1.2	Het percentage jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)	0,9	0,7	0,7	0,6	0,9 (landelijk gemiddelde)	eerste halfjaar van 2025
1.3	Het percentage jongeren met jeugdreclassering (van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	0,1	0,1	0	0,1	0,3 (landelijk gemiddelde)	eerste halfjaar van 2025

Toelichting:

1.1. Het aantal jeugdigen met geïndiceerde jeugdhulp ligt iets onder het landelijk gemiddelde. En lijkt over de breedte te dalen. Het is te vroeg om definitieve conclusies te trekken, maar het lijkt dat de ingezette koers (het investeren aan de voorkant, in preventie, om duurdere vormen van zorg waar mogelijk te voorkomen) zijn eerste vruchten begint af te werpen. De verwachting is dat de inzet van de POH Jeugd en het verlenen van basishulp door het lokale team een mogelijke daling van geïndiceerde jeugdhulp ondersteunt. Deze interventies sluiten aan op de uitvoering van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

1.2. Voor jeugdbescherming streven wij ernaar dat onze score blijft op ons huidige niveau, dat lager ligt dan het landelijk gemiddelde.

Indicatoren Onderwijs & Onderwijshuisvesting

Indicatoren Onderwijs

&

Onderwijshuisvesting

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Achterstandsscore gemeente	74,98	292,93	280,69	280,69*		CBS
2.	Gebouwen met voldoende ruimte, technische kwaliteit, functionaliteit en binnenklimaat		<50% van de schoolgebouwen	<50% van de schoolgebouwen	<50% van de schoolgebouwen	100% van de schoolgebouwen in 2039 is gerenoveerd of nieuwgebouwd en te beoordelen als goed op de genoemde aspecten.	IHP 2024
3.	Gebouwen die een zo klein mogelijk ecologische footprint hebben		WEii-metingen gedaan voor 50% van de gebouwen, waarvan slechts 1 als Paris Proof* beoordeeld	WEii-metingen gedaan voor 50% van de gebouwen, waarvan 9 scholen (= 56% van de beoordeelde scholen) voldoen aan 'zuinig of hoger' en 1 als Paris Proof** is beoordeeld	WEii-metingen gedaan voor 50% van de gebouwen, waarvan 9 scholen (= 56% van de beoordeelde scholen) voldoen aan 'zuinig of hoger' en 1 als Paris Proof** is beoordeeld	100% van de schoolgebouwen in 2039 zijn gemeten en verduurzaamd, waardoor bij de WEii-metingen voor alle gebouwen de klasse zuinig of hoger wordt behaald.	IHP 2024

Toelichting:

1. Het CBS meet op basis van risico-indicatoren onderwijsachterstanden. Dat kan door met de indicator de onderwijsscores per peuter (2,5 tot 4 jaar) en basisschoolleerling te berekenen en die met een bepaalde formule op te tellen tot achterstandsscores per gemeente. Deze scores drukken dan de verwachte onderwijsachterstand per gemeente uit, op basis waarvan OCW het onderwijsachterstandenbudget over gemeenten kan verdelen.

Achterstandsscores worden op individueel niveau gemeten aan de hand van risico indicatoren. Deze worden ook per school bekeken. In Gooise Meren hebben enkele scholen een hoge achterstandscore.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025*
St. Vitusschool	269,49	263,09	220,08	175,23	210,87
Zonnewijzer	287,36	281,72	404,61	358,52	374,15
Tweemaster	110,49	90,48	81,77	126,9	102,17
Julianaschool Kwartellaan		0	44,7	47,86	67,1

* de achterstandsscore voor schooljaar 2024/2025 is een voorlopige score.

Het CBS bepaalt de score op basis van harde kenmerken, zoals het opleidingsniveau van ouders en de verblijfsduur in Nederland. Hierdoor worden wijzigingen in de populatie direct zichtbaar. In Gooise Meren zien we een schommelend beeld voor wat betreft de achterstandsscore van onze basisscholen; dit kan onder meer komen doordat het aantal nieuwkomers in de gemeente niet constant is. Dit beeld is vergelijkbaar met het landelijke beeld. Zie voor meer informatie de website van het CBS.

<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2025/26/achterstandsscores-per-school-2025>

2. Het geven van onderwijs is goed mogelijk als gebouwen voldoen aan een aantal aspecten. Deze gebouwen zijn ruim genoeg, hebben een goede technische kwaliteit, een goede functionaliteit en goed binnenklimaat.

3. Gebouwen die een zo klein mogelijke ecologische footprint hebben dragen bij aan een leefbare omgeving voor alle inwoners. Ze scoren goed op duurzaamheid en circulariteit. In 2023 is de WEii indicatie van de helft van de schoolgebouwen gemeten (van zeer onzuinig, via onzuinig,

Indicatoren Onderwijs

&

Onderwijshuisvesting

gemiddeld, zuinig, zeer zuinig, Paris Proof naar WENG - Werkelijk Energie Neutraal). Van deze gebouwen werd 56% beoordeeld als zuinig of beter, met Paris Proof als hoogste beoordeling voor slechts 1 gebouw.

** De klasse Paris Proof is gebaseerd op de door Dutch Green Building Council opgestelde doelwaarden voor het realiseren van de 2050-doelstelling van het akkoord van Parijs. Werkelijk energieneutraal (WENG) staat voor een gebouw dat per jaar evenveel energie produceert als het gebruikt.

Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving

Maatschappelijke effecten

Gooise Meren biedt passende woonruimte.

De gemeente Gooise Meren is duurzaam, leefbaar en toekomstgericht.

De gemeente Gooise Meren groeit met behoud van de kwaliteit van de groene en veilige leefomgeving.

Beleidsnota's

Diverse beheerplannen

Visie Aan de Gooise Kust 2020-2040

Begraven in Gooise Meren

Nota bodembeheer gemeente Gooise Meren

Woonvisie Gooise Meren 2025-2030

Regionale woonvisie Gooi- en Vechtstreek 2016-2030

Woonakkoord Regio Gooi- en Vechtstreek 2021

Woonzorgvisie gemeente Gooise Meren

Welstandsnota Gooise Meren 2019

Groennota Bussum

Nota Cultuurhistorie en Landschap Muiden

Visie agrarische sector Muiden

Gemeentelijk rioleringsplan 2023-2026

Visie Buitenruimte

Actieplan Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren

Beleidskader Duurzaamheid

Beleidsnota Energietransitie

Transitievisie warmte Gooise Meren

Omgevingsvisie Gooise Meren

(tijdelijk) Omgevingsplan Gooise Meren

Waardevolle bomen Gooise Meren

3.1. Wonen

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil scherp blijven sturen op de vervulling van de woningbouwopgaven. Daarom is in 2024 de woonvisie 2025-2030 vastgesteld, zodat zij kaders kan stellen en voorwaarden heeft voor ontwikkelaars en woningcorporaties. Op hun beurt kunnen zij dan zorgen dat woningzoekenden binnen onze gemeente een passende woning kunnen vinden. De tekorten aan geschikte woningen gelden met name voor de lagere- en middeninkomensgroepen en voor spoedzoekers, jongeren, ouderen en mensen met een zorgbehoefte.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Prestatieafspraken 2025-2028 uitvoeren

In 2024 zijn met de woningcorporaties en huurdersbelangenverenigingen prestatieafspraken gemaakt. Met deze afspraken geven de gemeente, de woningcorporaties en de huurdersbelangenverenigingen invulling aan de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgave voor onze inwoners, zoals beschreven in de woonvisie 2025-2030.

De looptijd van de prestatieafspraken zijn van 2025 tot en met 2028. In 2025 is onder andere gestart met een onderzoek naar mogelijke woningdeelvarianten. Ook is een regionaal programma voor het bevorderen van doorstroming gelanceerd. Deze acties lopen door in 2026.

Uitvoeringsprogramma woonvisie 2025-2030 opstellen

Het uitvoeringsprogramma van de woonvisie 2025-2030 is in 2025 vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma maken we onze visie, ambities en doelen concreet; we beschrijven hoe we hierin de komende jaren aan werken, wat daarvoor nodig is, wie we daarbij betrekken en de fasering van de activiteiten. In 2025 zijn we begonnen met de eerste acties uit het programma, zoals het opstellen van woonwagendstandplaatsenbeleid en het onderzoek naar hoe we de bestaande woningvoorraad beter kunnen benutten.

Woonzorgvisie uitvoeren

In 2025 bleven we werken aan het actieplan behorende bij de woonzorgvisie 2023. Zo zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot een stimulerings- en bewustwordingsprogramma om senioren in beweging te krijgen naar levensloop-geschikt wonen.

3.2. Buitenruimte & leefomgeving

Wat willen we bereiken?

De inrichting en het onderhoud van onze openbare ruimte zijn erop gericht dat deze groen, schoon en veilig is, bestand is tegen de effecten van de klimaatverandering en bijdraagt aan de biodiversiteit. We betrekken inwoners hierbij en stimuleren actieve bijdragen vanuit de samenleving. Zorg voor dierenwelzijn is voor ons een kwestie van beschaving. Organisaties die wettelijke taken uitvoeren bij het inzetten voor dierenwelzijn moeten structureel ondersteund worden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we realiseren en versterken natuurverbindingen, beschermen bomen en parken (door middel van een algemene kapvergunning) en voegen meetbaar groen en bomen toe.
- natuurhistorische parken krijgen onderscheidend aandacht bij het beheer en onderhoud van groen. Zo wordt in parkgebied het Mouwtje en Bilderdijkpark het groen gerenoveerd. Waarbij het originele ontwerp wordt hersteld rekening houdend met klimaatbestendigheid en het beheer van het cultuurhistorisch groen aangepast zodat het karakter duurzaam behouden blijft.
- we voeren het Biodiversiteitsplan uit en hebben speciale aandacht voor het verminderen van verharde, stenen ondergrond.
- we evalueren na twee jaar het effect van de keuze voor het huidige onderhoudsniveau en besluiten dan of het niveau omhoog moet.
- we zetten ons in om de faciliteiten voor opvang en het bevorderen van dierenwelzijn in samenwerking met gemeenten in de regio structureel te regelen en tevens dat de dierenopvang naar Crailo terugkeert.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Begraafplaats Muiden herinrichten

Begin 2025 is het besluit genomen om de grafdiepte van begraafplaats Muiden aan te passen en één grafvak anders in te richten zodat er meer graven beschikbaar komen voor uitgifte. De participatie met de rechthebbenden van bestaande graven in dit grafvak heeft meer tijd gekost dan verwacht, maar inmiddels zijn de eerste graven uitgegeven. Er is gewerkt aan het inrichtingsplan voor meer asbestemmingen.

Beheerplannen herijken

In 2025 zijn de beheerplannen met ondersteuning van externe expertise herzien. Een Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is opgesteld voor 2026-2030. Daarin zijn alle beleidskaders, financiële kaders en spelregels van beheer (*assetmanagement*) benoemd. Per assetgroep (zoals wegen, groen, civiele kunstwerken) zijn de specifieke en unieke kaders benoemd in een separate *factsheet*. Er is dus geen apart beheerplan per assetgroep meer. De bestuurlijke vaststelling van het IBOR inclusief de *factsheets* is pas mogelijk in 2026. Hierbij worden de evaluaties (zoals een pilot beheer centrum) meegenomen.

Biodiversiteitsactieplan verder uitvoeren

Ook in 2025 hebben we uitvoering gegeven aan de in het Programma Biodiversiteit genoemde maatregelen. Zo zijn de ecologische verbindingen in Gooise Meren versterkt door het toevoegen van 54 bomen en zijn er op 21 verschillende locaties vogelbosjes geplaatst. Er is in totaal ca. 1000 m² ingepland met een bij-vriendelijk bloembollenmengsel en kruidenmengsel en is er op ca. 2800 m² een kruidenmengsel ingezaaid. Samen met betrokken bewoners is er een tweede poel aangelegd in het Mouwtje. Er is er gestart met de monitoring van insecten en vlinders in verschillende bermen langjarige om de effecten van de maatregelen te kunnen volgen en om op basis daarvan te bepalen of bijsturing in beheer nodig is. Ook is er geïnvesteerd in kennisontwikkeling en bewustwording door samen met partners communicatie en publieksacties op te zetten. Een brede groep interne medewerkers heeft het KleurKeur certificaat behaald. In 2025 is de inzet in relevante netwerken voortgezet. Dit heeft onder andere geresulteerd in het opnemen van het circulaire lisdodde ketenproject (waar Gooise Meren partner in is) in de agenda van de NOVEX Groene Hart.

Diverse investeringen in de openbare ruimte

Renovatie groen Mouwtje

Het uitvoerings- en beheerplan voor het Mouwtje en het Bilderdijkpark zijn uitgevoerd en de werkzaamheden naderen voltooiing. Het college heeft de gebouwde-objecten en groenstructuur aangewezen als Gemeentelijk monument waarbij de natuur en cultuur(-historie) passend worden samengebracht.

Gemeentewerven renoveren

De gemeente Gooise Meren heeft na de fusie drie gemeentewerven en een wijkpost in haar portefeuille. Een van de drie werven, Muiderberg, is afgestoten. De medewerkers, het materiaal en het materieel zijn ondergebracht op de overgebleven locaties. Een herinrichting van deze locaties is noodzakelijk om de bedrijfsvoering op verantwoorde wijze te kunnen blijven uitvoeren. Op 8 oktober 2025 heeft de raad het voorkeursscenario voor de herinrichting van de werf in Bussum vastgesteld. De renovatie van de werven is nog niet begonnen.

Herzien kapbeleid

We hebben afgelopen jaar verschillende onderzoeken afgerond naar o.a. de ontwikkelingen van ons bomenbestand, huidige baten en boomkroonbedekking.

De resultaten van de onderzoeken van ons bomenbestand zijn verwerkt in een evaluatie notitie en een raadsvoorstel met aanbevelingen voor aanscherping van de beleidsregels voor behoud bomenbestand. Op 17 december 2025 is het raadsvoorstel door de raad aangenomen. Komend jaar starten we met de uitwerking van de aanbevelingen.

Een robuuste omgevingsdienst OFGV

Naar aanleiding van het rapport van de Commissie Van Aartsen (onderzoek naar het functioneren van omgevingsdiensten) is een ontwikkelprogramma in gang gezet dat er toe moest leiden dat de Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek (OFGV) per uiterlijk 1 april 2026 het predicaat 'robuust' kon krijgen van het ministerie van Infrastructuur en Waterschap. Met forse ambtelijke en bestuurlijke inzet (Gooise Meren maakt ook deel uit van het dagelijks bestuur) is eind 2025 duidelijk geworden dat de OFGV naar alle waarschijnlijkheid een positief oordeel zou krijgen, hetgeen een zelfstandig voortbestaan mogelijk maakt. Daarbij is ook ingezet op een gebiedsgerichte heroriëntatie op taken om zodoende versnippering van activiteiten over diverse omgevingsdiensten vermindert.

Openbare ruimte klimaatbestendig maken

In 2025 hebben wij onderzoek uitgevoerd naar overbodige verharding. De resultaten van dit onderzoek gaan wij gebruiken bij toekomstige (reconstructie-)projecten.

Om het risico op wateroverlast te beperken, nemen wij verschillende maatregelen bij de uitvoering van de reconstructieprojecten in Muiden-Vesting en Buitendijken in Muiderberg. In 2025 hebben wij gewerkt aan de voorbereiding van deze projecten. Ook in de wijken Westereng en Oostereng zijn wij in 2025 gestart met de voorbereiding van maatregelen om kans op wateroverlast te beperken. In deze wijken zetten wij in op het verlagen van groenvakken en -stroken (maaiveld) om het afstromen van regenwater naar kwetsbare plekken bij extreem zware buien te voorkomen.

Risicobeoordeling gezondheidsproblemen staalslakken

In 2025 stonden staalslakken in Gooise Meren, met name in Muiden (o.a. De Krijgsman), sterk in de publieke en politieke aandacht vanwege zorgen over gezondheid en milieueffecten. De OFGV heeft de gemeente hierbij geadviseerd en ondersteund met risicobeoordeling en toezicht, wat mede leidde tot raadsbesluiten om staalslakken op gevoelige locaties te verwijderen, ondanks landelijke discussies over hergebruik binnen de circulaire economie. Deze aanpak kreeg brede media-aandacht en was aanleiding voor politieke acties richting Rijk en VNG over verantwoordelijkheden en financiële compensatie.

Samen de vestingwerken Naarden behouden

De vestingwerken van Naarden zijn in een nieuw convenant gevat samen met Stichting Monumentenbezit (SMB). Er zijn studies uitgewerkt voor noodreparaties en een visieplan ter verbetering van het gebruik en onderhoud voor de lange termijn.

Waterkwaliteit verbeteren

Er is een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen het Waterschap en de gemeente. Deze samenwerkingsovereenkomst geeft meer mogelijkheden onder andere natuurvriendelijke oevers te creëren met bijdragen van het waterschap. De komende jaren blijven we hieraan werken.

3.3. Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

De gemeente Gooise Meren onderschrijft de landelijke klimaatdoelstellingen om in 2050 volledig duurzaam, energieneutraal en circulair zijn.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we geven prioriteit aan waarbij wij als gemeente het hoogste klimaat- en/of milieurendement kunnen realiseren gegeven de beperkte middelen.
- duurzaamheid is niet alleen een zaak van de overheid. Daarom stimuleren we dat iedereen mee kan doen en dat ook doet. We werken samen met lokale partijen en stimuleren particuliere initiatieven.
- we zetten in op energieneutraliteit en de klimaatdoelen door de nadruk te leggen op isolatie voor alle huizen, opwek door zonnepanelen op daken, kiezen voor vergroening (van openbare gebouwen, bedrijfsterreinen en van onze centra) en bevorderen meervoudig ruimtegebruik.
- we betrekken ook onze monumenten bij de verduurzamingopgave, mede met het oog op het behoud ervan.
- we zijn tegen een biomassacentrale in Diemen.
- bij de herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met klimaatverandering (opwarming, hittestress, langdurige droogte en meer regen in korte tijd).
- we geven uitvoering aan de vastgestelde Transitievisie Warmte en aan onze ambities in het kader van Regionale Energiestrategie (RES).

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Aan de slag met het uitvoeringsprogramma Energietransitie

In 2025 hebben we het Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2030 vastgesteld.

Voor het uitvoeren van het programma zijn we grotendeels afhankelijk van rijksgelden. De tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) werd in 2025, net zoals in voorgaande jaren, besteed aan het inhuren van projectleiders en deskundigen. Vanwege het structurele karakter van de energietransitie is er in 2025 voor gekozen om een deel van de kosten in de begroting op de nemen. Hieruit zijn incidenteel de (structurele) kosten voor beleidscapaciteit van 3 fte gedekt.

Verder ontvingen we in 2025 een derde en laatste tranche SPUK LAI (Lokale Aanpak Isolatie). Deze werd in 2025 nog niet besteed. De SPUK Energiearmoede is eind 2025 volledig besteed. Deze gelden werden sinds 2022 ingezet voor het Energiebuddy project.

Aan een toekomstbestendig energiesysteem werken

In 2025 hebben we nauw samen gewerkt met Liander aan het oplossen van acute knelpunten en het uitbreiden van het aantal elektriciteitshuisjes binnen Gooise Meren. En we zijn gestart met de buurtaanpak. Hierbij pakken we de elektriciteitshuisjes in één buurt per keer aan.

In het project Gooimeer Energie hebben we energiecoöperatie Wattnu en bedrijvenvereniging FIN ondersteund bij de voorbereidingen om bedrijven energie te laten delen. Daarnaast zijn we met de Provincie en Liander de mogelijkheden van een energiehub aan het verkennen binnen het stimuleringsprogramma Noord-Holland. Er is een gezamenlijke laadpalenaanpak ontwikkeld.

Naar aanleiding van netcongestie is een energiescan ontwikkeld voor grootverbruikers om hen te ondersteunen wanneer ze tegen netcongestie aanlopen, en te ondersteunen bij besparing.

Daarnaast is de verordening Lokaal Eigendom vastgesteld, waarin de voorkeurspositie voor energiegemeenschappen is versterkt en het lokaal benutten van energie wordt gestimuleerd. Hierbij zijn we een van de eerste gemeenten landelijk die dit heeft vastgelegd.

Inhuur kwartiermakers Samen Sneller Duurzaam, Voedsel en Circulaire economie beëindigen

In juli 2025 is de inhuur van vier kwartiermakers beëindigd.

Inzicht op voortgang duurzaamheidsbeleid bieden

In 2025 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de duurzaamheidsmonitor, waarmee de voortgang op de zes beleidsvelden van het duurzaamheidsbeleid inzichtelijk wordt gemaakt. Het opstellen van de eerste voortgangsrapportage en het dashboard vergt veel tijd, onder meer door recent vastgestelde en nog te verschijnen beleidsdocumenten waarvan de doelstellingen in de monitor moeten worden opgenomen.

Isolatieprogramma uitvoeren

Het isoleren van woningen en gebouwen is een belangrijke stap richting een aardgasvrije gemeente. In het kader van het Nationaal Isolatieprogramma hebben we in 2025 de derde en laatste tranche LAI (Lokale Aanpak Isolatie) SPUK-gelden ontvangen. Vanuit deze gelden betalen we subsidies aan inwoners die een isolatiemaatregel (laten) uitvoeren. Ook bekostigen we hiermee extra ondersteuning en buurtgerichte acties van Wattnu. In 2025 werden er 209 isolatiesubsidies uitgekeerd. Deze werden betaald vanuit de eerste tranche SPUK-LAI.

Binnen de Lokale Aanpak Isolatie zetten we in op natuurvriendelijk isoleren. Daarom werd een deel van de gelden ingezet voor het ontwikkelen van een soortenmanagementplan (SMP). Een SMP brengt vaste verblijfplaatsen van gebouwgebonden beschermde soorten, zoals vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen, op gebiedsniveau in kaart en vormt de basis voor een gebiedsontheffing van de provincie. Na vaststelling van een gebiedsontheffing kunnen woningeigenaren in het betreffende gebied isoleren en verduurzamen zonder individuele ecologische toets, mits zij handelen binnen de randvoorwaarden van het SMP.

Verder ondersteunen we met een subsidie van de Provincie ook ondernemers bij het verduurzamen van kantoren en andere bedrijfspanden.

Ondersteunen Klimaatweek

Van 11 tot en met 17 november vond de vijfde landelijke Klimaatweek plaats. Het doel van deze week was om mensen, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties samen te brengen. In Gooise Meren organiseerden 19 lokale organisaties in totaal 25 activiteiten om deelnemers te inspireren en te laten zien hoe er wordt gewerkt aan verduurzaming. Voorbeelden hiervan zijn: *Climate Conversation Dinner* met de Klimaatburgemeesters, Klimaatweekactiviteit bij Kindertuinen Bussum en de film- en impactavond *De Klimaatgeneraal en jongeren*. De Klimaatweek in Gooise Meren werd georganiseerd door de Klimaatburgemeesters, Stichting Gerben Struik, Wattnu en Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren. De gemeente ondersteunde met financiële middelen, publiciteit en het faciliteren van locaties. Tot slot bood de kantine van het gemeentehuis tijdens deze week extra plantaardige gerechten aan.

Regionale Energiestrategie (RES 1.0) uitvoeren

In de zomer van 2024 is de Herijking RES 2024 vastgesteld. Op basis hiervan hebben we in 2025 verder gewerkt aan de verschillende opwekprojecten.

In 2025 hebben we de verkenningsfase van het OER project Zonneroute afgerond en de is de planfase gestart.

Er is een intentieovereenkomst getekend met Rijk, Provincie, Amsterdam en Diemen om gezamenlijk de mogelijkheden te verkennen voor windenergie in de Diemerscheg.

Voor de zonnegeluidswal Naarderwoonbos is geconcludeerd dat het ontwerp waar afgelopen jaren aan gewerkt is, helaas niet haalbaar is in die vorm. Daarom is verkennend onderzoek gedaan met als resultaat een aanbeveling om de ontwerpfasen opnieuw te doorlopen om te onderzoeken welke aanpassingen of andere mogelijkheden er zijn voor de verbetering van de leefbaarheid (reductie geluid en fijn stof) en energieopwekking door zonnepanelen. Daarbij hoort dan nadrukkelijk een bredere afweging met meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorische waarden vanwege de directe nabijheid van Natura 2000 en Unesco werelderfgoed.

Het eerste zonnedak op een huurcomplex is in 2025 geopend in samenwerking met Woningstichting Naarden en WattNu als onderdeel van het Duizenddagenplan.

Ook is de eerste solar carport De Kuil geopend en in gebruik genomen. Hierbij is het een koploper waar lokaal stroom wordt opgewekt en beschikbaar komt via de laadpalen in de gemeente Gooise Meren.

In zoekgebied Crailo is gekeken hoe het energieonafhankelijk ontwikkeld kan worden.

Transitievisie Warmte (TVW) uitvoeren

In 2025 zijn we gestart met de voorbereidingen van het Warmteprogramma. Een startnotitie waarin de belangrijkste thema's en uitgangspunten zijn verwoord werd vastgesteld door de raad. In 2025 is daarnaast een begin gemaakt met een herverkenning van duurzame warmtebronnen in het gebied van Gooise meren.

In 2025 is in de wijk Keverdijk-Thijssepark-Vierhoven het proces gestart om samen met bewoners te komen tot een wijkuitvoeringsplan aardgasvrij. Eind 2025 vonden de eerste bewonersgesprekken plaats.

In 2025 was de gemeente nauw betrokken bij het bewonersinitiatief om te komen tot een collectief warmtenet in Muiderberg. De realisatie van het warmtenet is een verantwoordelijkheid van Warmtebedrijf Muiderberg, een initiatief van energiecoöperatie Wattnu. We hebben op basis van de gemeentelijke regierol veel inzet gepleegd op het concretiseren en haalbaar maken van de gecombineerde uitvoering van het warmtenet en de geplande rioolrenovatie. Ook heeft de gemeente haar rol bij de financiering van het warmtenet verder uitgewerkt.

Werkzaamheden OFGV

In 2025 werkte de OFGV voor Gooise Meren aan meerdere duurzaamheidstaken, waaronder voorbereiding van energietoezicht en energiebesparing bij bedrijven. Daarnaast beoordeelde de OFGV de rapportageplicht werkgebonden personenmobiliteit, waarmee inzicht wordt verkregen in mobiliteit en CO₂ reductiekansen. Ook was circulaire economie een structurele taak, met het opnemen van CE-voorschriften in vergunningen en toezicht op verantwoord gebruik van secundaire bouwstoffen. Deze inzet vormt de basis voor verdere uitvoering en handhaving in de jaren daarna.

3.4. Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

In Gooise Meren benutten we de beperkte ruimte voor groei optimaal. Binnen onze schaarse ruimte kiezen we voor duurzame ontwikkeling, met oog voor de natuur, de historische waarde en de leefbaarheid in de bestaande woongebieden. We groeien, waar mogelijk, om in woningbehoefte te voorzien en zorgen dat het aanbod van bedrijfsruimte niet afneemt. We onderzoeken, samen met de betreffende bedrijven, of overlast gevende bedrijvigheid uit de kernen verplaatst kan worden en plaats kan maken voor andere bedrijvigheid of woningbouw. Bij nieuwbouw kijken we ook naar de voorzieningen en bij (her)inrichting van de openbare ruimte kijken we of er kansen zijn voor buitensport of spel.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we nemen de huidige parkeernormen en -richtlijnen opnieuw onder de loep en werken aan een transparant kader waarin maatwerk mogelijk is. Deze normen en richtlijnen hangen nauw samen met de binnenstedelijke ontwikkeling en zijn nauw gerelateerd aan de kwaliteit van de leefomgeving.
- we blijven zoeken naar locaties voor woningen en bedrijven. We bouwen niet in de natuur en breiden, als dat past, wel in. Op inbreilocaties worden uiterlijk en massa goed afgestemd op de omgeving.
- we passen de rol van de commissie ruimtelijke kwaliteit aan in het licht van de Omgevingswet.
- voortvarende ontwikkeling en (verdere) uitvoering van lopende ruimtelijke projecten, zoals BOR gronden, Naarderheem, Crailo, Krijgsman en Hocras.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Brug bij Amsterdamse Poortbrug

In december 2024 is het Masterplan voor *de Integrale Aanpak van Muiden Noordwest* vastgesteld door de raad. Dit Masterplan geeft een perspectief voor de toekomst en creëert de kaders waarbinnen de wijk zich kan ontwikkelen tot een toekomstbestendige en gezonde woonbuurt voor jong en oud.

Met betrekking tot mobiliteit is een nieuwe extra brug opgenomen om de toekomstbestendige herontwikkeling van de wijk Muiden Noordwest mogelijk te maken. Deze is nodig voor de bereikbaarheid als gevolg van het toevoegen van woningen, toenemende verkeersbewegingen en de evenwichtige afwikkeling daarvan. De nieuwe brug dient tevens als bypass voor de Amsterdamsepoortbrug en waarborgt de bereikbaarheid voor alle gebruikers (inclusief hulpdiensten).

In 2025 is de locatie voor de brug onderzocht en gespecificeerd. Er is een financiële uitwerking gemaakt door een ingenieursbureau en dit bedrag is opgenomen in de programmabegroting 2026-2030. Inzet op subsidieverkrijging heeft geleid tot 2 nieuwe toekenningen (vanuit de Groene Uitweg en de Spuk WoKT).

Eind 2025 is de bestuurlijke besluitvorming gestart om de raad te vragen een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor de aanleg van de nieuwe brug.

Omgevingsplan opstellen

Uiterlijk 1 januari 2032 dient het tijdelijk omgevingsplan van de gemeente Gooise Meren omgezet te zijn naar het integraal omgevingsplan.

In het tweede kwartaal van 2025 is een omgevingsplanscan uitgevoerd die inzicht en overzicht bracht in waar de gemeente op dat moment stond in de transitieopgave. Vervolgens is in september 2024 de startnotitie in de raad behandeld en zijn we gestart met de stapsgewijze opbouw van het omgevingsplan gemeente Gooise Meren. Dat doen we op basis van een aantal bouwstenen.

Er is een kernteam omgevingsplan dat werkt aan een basisregelset en tegelijkertijd aan de eerste wijziging van het omgevingsplan voor de kern Muiderberg. Daarnaast is er een omgevingsplan transitiestrategie opgesteld die het strategisch kader vormt voor de transitie en randvoorwaarden en uitgangspunten vastlegt op organisatorisch, procesmatig en inhoudelijk vlak. Ook is gestart met een handboek wijzigen omgevingsplan. Tot slot zijn er trainingen gevolgd en kennissessies gehouden over het omgevingsplan.

Omgevingsvisie actualiseren

In 2025 monitorden we de voortgang van de activiteiten onder de eerste Omgevingsvisie en actualiseerde we de Omgevingsvisie op basis van nieuw beleid en ontwikkelingen in 2023 en 2024. Daarmee houden we het kader voor nieuwe plannen en projecten in onze leefomgeving actueel. Ook voor initiatiefnemers die plannen willen ontwikkelen in onze gemeente. Eind 2025 is de geactualiseerde visie ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Landschap

De gemeente is als bestuurlijk trekker in de MRA betrokken geweest bij het opstellen van de MRA-agenda op het gebied van groen, blauw en landschap. Juist in onze omgeving is behoud van deze kwaliteiten heel belangrijk. De activiteiten hebben bijgedragen aan visievorming op de toekomst van het landelijk gebied, ook in onze gemeente.

Particuliere initiatieven begeleiden

In 2025 hebben wij initiatiefnemers begeleid bij ruimtelijke ontwikkelingen. Initiatieven waarvoor een afwijking van of wijziging in het (tijdelijk) Omgevingsplan noodzakelijk was, zijn door de organisatie behandeld en afgehandeld. De uitgangspunten van het participatiebeleid zijn toegepast bij zowel gemeentelijke initiatieven als ontwikkelingen vanuit de samenleving. Op basis van de vastgestelde impactniveaus is de gemeenteraad, indien van toepassing, betrokken via het bindend adviesrecht.

Welstandstoets deels laten vervallen

Het Paraplubestemmingsplan "kleine bouwplannen" is in 2025 nog niet vastgesteld vanwege noodzakelijke prioriteitskeuzes. Het deels laten vervallen van de Welstandstoets is in 2025 dan ook nog niet aan de orde geweest.

Ruimtelijke projecten

BORgronden:

Op 4 juli 2025 heeft de de hoorzitting van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State plaatsgevonden. Op 22 oktober heeft zij een tussenuitspraak gedaan. Alle beroepen op een het ondergeschikte belang privacy zijn ongegrond verklaard. De ABRvS heeft verzocht het bestemmingsplan daarop aan te passen. Op 26 november heeft de raad dit herstelbesluit genomen. Tot 7 januari 2026 konden hiertegen zienswijzen worden ingediend bij de ABRvS. Daarna beslist de ABRvS hierover.

Naarderheem

In het voorjaar van 2024 zijn de bouwwerkzaamheden voortvarend van start gegaan. In 2025 is zeer voorspoedig verder gebouwd. Op 19 maart 2026 wordt het gebouw officieel overgedragen aan de cliënten en personeel van Naarderheem. De RvC van Vivium heeft inmiddels op hoofdlijnen de plannen voor fase 2 goedgekeurd, zodat na voltooiing van het nieuwe Naarderheem hier voortvarend aan kan worden gewerkt. Er is een partij gevonden die voor eigen exploitatie en beheer een nieuw kleinschalig doelgroepenbad wil gaan realiseren op het terrein van Naarderheem. Er is een incidentele subsidie noodzakelijk voor de bouwkosten. In 2026 wordt de raad gevraagd hierover te beslissen. Bij positief besluit zal er eind 2027 een nieuw zwembad gerealiseerd zijn.

Crailo

In 2025 zijn de projecten Bosburen en het Museumgebouw opgeleverd en de nieuwe Groene Afslag is geopend. Daarnaast wordt volop gebouwd in het Kazernekwartier. Ook is in 2025 hard gewerkt aan het voorbereiden van de tijdelijke beheerorganisatie voor het buurtschap. In het 3e kwartaal 2025 zijn de eerste zeven vrije kavels op de markt gebracht. Op basis van het inrichtingsplan Op Zuid en het kavelpaspoort voor het wooncluster, is in het 3e kwartaal 2025 de tender gestart. Alle regionaal opererende toegelaten instellingen (woningcorporaties) zijn uitgenodigd om in te schrijven op deze tender voor de ontwikkeling van circa 80 sociale en middeldure woningen. Na een succesvolle aanbesteding van deelmobiliteit in Crailo is een concessieovereenkomst gesloten met coöperatieve MobiGo. MobiGo verzorgt vanaf de eerste bewoning deelmobiliteit in de vorm van elektrische auto's, fietsen en bakfietsen.

Verlosserkerk (nieuwbouw)

In 2025 is intensief gewerkt aan uitwerking en detaillering van de planvorming, zodat de Raad en CRK-e zich uiteindelijk in het plan konden vinden. Medio 2025 heeft de Raad een positief Bindend Advies verleend op de BOPA-aanvraag, waarna de definitieve vergunningsaanvraag in behandeling kon worden genomen. Onderdeel van het vergunningsproces is de ter visie legging en afhandelen van eventuele zienswijzen. Vanwege ambtelijk capaciteitsgebrek laat de ter visie legging nog even op zich wachten. Verwachting is dat de bouw eind 2026/begin 2027 kan aanvangen.

Overige woningbouwprojecten

Daarnaast is er op verschillende andere woningbouwprojecten voortgang geboekt. Zo is de nieuwbouw op de voormalige KPN-locatie langs de Amersfoortsestraatweg in volle gang. De Omgevingsvergunning voor de bouw van Mariënborg is afgegeven, dus ook daar kan de bouw worden gestart. En er wordt door de woningbouwcorporatie G&O samen met de gemeente hard gewerkt aan de plannen voor Muiden Noordwest en de herontwikkeling van de schoollocaties van de ONS en de Vinkenbaan in Muidenberg.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 3:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek
- Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.
- Samenwerkingsovereenkomst maaien waterplanten IJmeer-Markermeer
- Stichting Goois Natuurreservaat
- GEM Crailo BV

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

<i>Passend wonen in een groene omgeving</i> <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Lasten				
Wonen	15	-	10	293
Buitenruimte en leefomgeving	34.833	35.029	35.839	35.622
Duurzaamheid	2.651	2.640	3.553	3.867
Ruimtelijke ontwikkeling	14.545	5.901	7.417	6.807
Totaal lasten	52.044	43.569	46.819	46.589
Baten				
Wonen	-	-	-	-
Buitenruimte en leefomgeving	19.409-	18.885-	18.538-	19.685-
Duurzaamheid	1.781-	1.105-	2.313-	2.372-
Ruimtelijke ontwikkeling	9.475-	6.025-	3.211-	3.031-
Totaal baten	30.665-	26.015-	24.062-	25.087-
Resultaat voor ebstemming	21.379	17.554	22.757	21.501
Toevoegingen reserves				
Buitenruimte en leefomgeving	-	-	-	-
Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-
Totaal toevoegingen reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves				
Buitenruimte en leefomgeving	342-	331-	331-	331-
Ruimtelijke ontwikkeling	109-	109-	109-	109-
Totaal onttrekkingen reserves	451-	440-	440-	440-
Saldo reserves	451-	440-	440-	440-
Resultaat na bestemming	20.928	17.114	22.317	21.061

Toelichting financiële verschillen

<i>Toelichting verschillen tussen Realisatie 2025 en Begroting na wijziging 2025</i>		
<i>Onderdeel programma 3</i>	<i>Vershil (x € 1.000)</i>	<i>V/N (V= voordeel, N= nadeel)</i>
Algemeen		
<i>Doorbelasting</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 6.	-165	N
<i>Wonen</i>	-283	N

<p>Bijdrage Regio (Urgentiebureau) is onder Ruimtelijke Ontwikkeling gebudgetteerd (N € 210K)</p> <p>Diverse kleinere verschillen (N € 73K)</p>		
<p><i>Buitenruimte en leefomgeving</i></p> <p><i>Afval (V € 87K)</i> Bij de afvalstoffenheffing is 100% kostendekking het uitgangspunt. Bij de bepaling van de kostendekking voor 2025 zijn de toe te rekenen baten hoger dan begroot. De hogere baten met name door voordelig effect analyse oninbare posten heeft effect op de storting in de in de egalisatievoorziening (lasten voor de begroting).</p> <p><i>Riolering (V 1.126K)</i> De aanpassing van de geraamde kapitaallasten bij riolering is abusievelijk niet in de begroting verwerkt. <i>Bij de berekening van de kostendekking is wel rekening gehouden met de juiste kapitaallasten.</i></p> <p><i>Groen (V € 374K)</i> De uitgaven voor groenonderhoud zijn lager uitgevallen dan geraamd. Door capaciteitstekort konden minder opdrachten worden uitgezet.</p> <p>Diverse kleinere verschillen (V € 228K)</p> <p>N.B.: De kosten en bijdrage Railschermen (€ 685K) zijn begroot onder Ruimtelijke ontwikkeling en leiden daardoor hier tot een afwijking aan zowel de baten als de lastenkant (per saldo budgetneutraal)</p>	1.815	V
<p><i>Duurzaamheid</i></p> <p>Overschrijdingen op Soortenmanagementplan SMP (N € 190K); CDOKE (N € 180K).</p> <p>Diverse kleinere verschillen (V € 54K)</p>	-424	N
<p><i>Ruimtelijke ontwikkeling</i></p> <p><i>Omgevingsvergunningen (V 770K)</i> De baten van bouwleges vallen € 384.000 hoger uit dan geraamd. Bij het indienen van een aanvraag is iemand leges verschuldigd. Deze leges worden echter pas in rekening gebracht na afronding van de aanvraag. Bij intrekken van een aanvraag of een weigering, bijvoorbeeld als er geen positief advies van de raad is, worden minder leges in rekening gebracht. Jaarlijks wordt een raming gemaakt van de verwachte legesinkomsten op basis van te verwachte aanvragen. Afhankelijk van de omvang van projecten kan de raming daarom fluctueren. Gedurende het jaar wordt de raming bijgesteld op basis van de werkelijke aanvragen en inkomsten. Bij VV2 en de decemberwijziging is daarom tussentijds afgeramd. Aan het eind van het jaar is nog een aantal aanvragen voor grote projecten binnengekomen waardoor de opbrengst iets hoger uitviel dan verwacht. De lasten voor omgevingsvergunningen zijn € 372.000 lager dan begroot. 2025 is een moeilijk jaar gebleken om voldoende personeel te vinden. Dit gold zowel voor vaste medewerkers als voor inhuur. Er is daarom minder geld uitgegeven aan de inzet van inhuur. Mede door het tekort aan personeel ontstond in 2025 een achterstand in het afhandelen van vergunningsaanvragen.</p> <p><i>Pre project fase (N € 225K)</i></p>	313	V

<p>Er zijn uitgaven gedaan ten behoeve van vooronderzoeken van diverse locaties waarvoor geldt dat de kost voor de baat uitgaat (Ceintuurbaan, Emma locaties, Beukenlaan en meerkosten ONS/Vinkenbaan). Voorgesteld zal worden om deze te dekken door een onttrekking uit de Algemene Reserve Grondexploitaties (<i>eventuele opbrengsten van dergelijke grondontwikkelingen zullen te zijner tijd worden gestort in die reserve</i>).</p> <p><i>Project Krijgsman (N 321K)</i></p> <p>Bij de Jaarstukken 2024 is besloten geen egalisatievoorziening in te voeren. Hierdoor kon in 2025 de veronderstelde onttrekking aan de voorziening niet plaatsvinden.</p> <p>Diverse kleinere verschillen (N 89) er wordt nog een correctie doorgevoerd i.v.m. ontvangen subsidie (staat nog op de balans)</p> <p>N.B.: De kosten en bijdrage Railschermen (€ 685K) zijn geboekt onder Buitenruimte en leefomgeving en leiden daardoor hier tot een afwijking aan zowel de baten als de lastenkant (per saldo budgetneutraal)</p>		
Totaal	1.256	V

Investerings

Indicatoren

Indicatoren Wonen

Indicatoren

Wonen

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarden	Bron
1.	Aantal geclusterde woonvormen GM totaal	-	1.018	1.058	1.058	2026: 1.246 2028: 1.336 2040: 2.750	gegevens van woningcorporaties gemeente Gooise Meren gemeente Gooise Meren

Toelichting:

1.1. Aantal geclusterde woningen in Gooise Meren van woningcorporaties in 2025

Indicatoren Duurzaamheid

Indicatoren

Duurzaamheid &

Klimaat

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	% woningen met geregisteerde zonnepanelen op het dak	13,2%	14,0%	25,0%	n.n.b.	n.v.t.	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat
2.	% circulaire inkoop (euro's) ten opzichte van totale inkoop door eigen organisatie	goud	zilver		goud	2025: goud 2028: platinum 2030: zo dicht mogelijk bij 100%	Spend Analyse, contractregistratie, afd. Inkoop

Indicatoren

Duurzaamheid &

Klimaat

3.	CO ₂ Footprint eigen organisatie	412,6 ton CO ₂		658 ton CO ₂		2050: energieneutraal	Milieubarometer
4.	Groenindex	0,499	0,557	0,539	0,536	minimaal 0,5	zie toelichting

Toelichting:

1. Hiermee wordt aangegeven welk percentage van de woningen voorzien is van geregistreerde zonnepanelen. De cijfers worden jaarlijks geüpdatet via luchtskans op zonnedakje.nl.
2. De meetmethodiek van de MRA is dusdanig opgezet dat gewerkt wordt met bandbreedtes:
Zilver: tussen 20 en 49% wordt circulariteit meegenomen in inkoopopdrachten.
Goud: tussen 50 en 79% wordt circulariteit meegenomen in inkoopopdrachten.
De verrassende score in 2022 voor Circulair inkopen en opdrachtgeverschap was Goud (50-79% circulair). In 2023 is een score van Zilver behaald. Door meer in te zetten op het toepassen van de Milieukostenindicator (MKI) in aanbestedingen en bewustwording in de organisatie te creëren hebben wij voor het jaar 2025 weer het niveau Goud behaald.
Voor het jaar 2028 is het streven om de score Platinum te behalen. Dit houdt in dat minimaal 80% circulair moet zijn ingekocht. Op dit moment hebben wij met de score Goud een percentage van 54% behaald. 80% lijkt dus nog ver weg. Om toch de 80% circulair in 2028 te realiseren voert de gemeente een drempel in voor de organisatie. Vanaf 1-1-2026 is een (college)besluit nodig om af te kijken op dit aspect.
3. De CO₂ footprint geeft aan de hand van een aantal thema's inzicht in de CO₂ uitstoot van de gemeentelijke organisatie. In 2025 is sprake van een stijging ten opzichte van 2024, met name veroorzaakt door scope 3 activiteiten (inkoop, mobiliteit van werknemers etc.). Gas en elektriciteitsverbruik zijn wel licht afgenomen. In 2050 moet de eigen organisatie energieneutraal zijn.
4. Gebaseerd op satellietbeelden en afhankelijk van klimatologische omstandigheden. Bosperceel = 1.0; een versteende wijk zonder groen en tuinen = 0,0.
De groenheid per wijk in de gemeente Gooise Meren laat in 2025 dezelfde patronen zien als in 2024 en voorgaande jaren.
De gemiddelde groenheid in Gooise Meren in 2025 is vrijwel gelijk aan de waarde in 2024 (0,536 in 2025 versus 0,539 in 2024). De groenindex waarde van 2025 ligt hiermee in lijn met het langjarig gemiddelde van 0,530 tussen 2016 en 2025.

Op wijkniveau zijn ook alle wijken in 2025 ongeveer even groen als in 2024, op Krijgsman na. De nieuwe wijk Krijgsman laat voor het vierde jaar op rij een stijging zien; hier krijgt het groenbeleid in de wijk duidelijk resultaat.

Nemen we de voorlopige drempelwaarde van 0,5 (dit is ongeveer het gemiddelde van geheel Gooise Meren), dan zitten er 7 van de 20 bestaande wijken onder deze drempelwaarde; ongeveer gelijk aan 2024 toen er 6 wijken onder deze drempelwaarde lagen. Dit betreffen net als in 2024 de wijken Bussum Centrum, Keverdijk + Jac P.Thijssepark, Muiden Vesting, NaardenVesting. Deze wijken hebben qua inrichting en opzet weinig ruimte voor groen. Daarnaast de wijken bedrijventerrein Gooimeer met veel verharding en het Buitengebied Muiden Oost dat onderdeel uitmaakt van de schootsvelden Muiden;

De groenste wijk is Bos van Bredius met een waarde 0,727 (2025) van en de minst groene wijk is Bedrijventerrein Goois Meer met een waarde van 0,212 (2025). De vergroening van onder meer de Vlietlaan heeft gezorgd voor een stijgende groenwaarde in het centrum van Bussum 0,358 in 2020 naar 0,387 in 2025

Kengetallen

Kengetallen Duurzaamheid

nr.	Omschrijving	2021	2022	2023	Streefwaarde	Bron	informatie van:
1.	Totaal elektriciteitsgebruik woningen (kWh)	78,8 mln. kWh	74,3 mln. kWh	nog niet beschikbaar	n.v.t.	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat	Hidde Hol
2.	Totaal aardgasverbruik woningen (m ³) (temperatuur gecorrigeerd)	41,6 mln. m ³	37,3 mln. m ³	nog niet beschikbaar	2050 aardgasvrij	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat	Hidde Hol
3.	Opbrengst zonneprojecten Wattnu	146.197 kWh	218.015 kWh	384.498 kWh	n.v.t.	Wattnu	Hidde Hol
4.	Aantal duurzaamheidsleningen	24	61	48	n.v.t.	Afdeling M&O	Hidde Hol

Toelichting:

1. Dit cijfer geeft het totaal elektriciteitsgebruik weer van alle woningen in de gemeente Gooise Meren. In werkelijkheid is het elektriciteitsverbruik hoger, omdat stroom geleverd door zonnepanelen op het dak niet zijn meegerekend. Cijfers van de klimaatmonitor zijn bij het opstellen van de begroting 2025 beschikbaar tot en met 2022.
2. Dit cijfer geeft het totaal aardgasgebruik weer van alle woningen in de gemeente Gooise Meren. In de cijfers is rekening gehouden met de invloed van temperatuurschommelingen. Het daadwerkelijke gasverbruik ligt dus hoger of lager, omdat in een jaar veel meer koude dagen heeft geteld. Of juist heel weinig aantal koude dagen telt. Cijfers van de klimaatmonitor zijn bij het opstellen van de begroting 2025 beschikbaar tot en met 2022.
3. Dit betreft de werkelijke opwek opbrengst in 2023 van de coöperatieve daken van energiecoöperatie Wattnu.
4. Duurzaamheidsleningen: 48 verstrekt in 2023. Vanaf de start van de lening in 2020 zijn in totaal 188 leningen verstrekt.

Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar

Maatschappelijke effecten

De werkgelegenheid en het voorzieningenniveau voor onze bedrijven en inwoners blijven in stand.

Wij zetten onze natuur en ons culturele erfgoed in om onze economie te versterken.

De gemeente Gooise Meren stimuleert de arbeidsparticipatie in deze krappe arbeidsmarkt.

Inwoners en ondernemers kunnen veilig op weg in een goed bereikbaar én leefbaar Gooise Meren.

Beleidsnota's

Mobiliteits- en Parkeervisie Gooise Meren 2040

Parkeerverordening gemeente Gooise Meren 2023

Beleidsplan sociaal domein Gooise Meren 2022 "Blijven bouwen aan een krachtige samenleving"

Een circulaire samenleving – Circulaire economie 2025–2030

Beleidsnota Voedseltransitie 2025-2050 Gooise Meren

4.1. Economie

Wat willen we bereiken?

We stimuleren de bedrijvigheid en levensvatbaarheid van onze winkelgebieden en bedrijfsterreinen en houden daarmee ook ons voorzieningenniveau op peil.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we zorgen dat de winkelgebieden en bedrijventerreinen goed bereikbaar, veilig, groen en toegankelijk zijn en blijven. Er blijft voldoende bedrijfsruimte beschikbaar om de werkgelegenheid op peil te houden.
- we vergroten onze economische mogelijkheden door samen te werken in de Regio Gooi en Vechtstreek en in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Dat is in gang gezet met onze regionale samenwerkingsagenda (RSA) en MRA-agenda. Binnen onze netwerken maken we ons met name sterk voor mobiliteit, duurzaamheid en economie.
- we streven naar een circulaire economie. We besteden lokaal aan binnen wat wettelijk mogelijk is.
- we zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en ondernemers.
- we stimuleren innovatief ondernemerschap en zien kansen in de zorgsector om werkgelegenheid te creëren. Eventuele nieuwe vormen van ondernemen kunnen in onze gemeente een plek krijgen mits ze op een geschikte en veilige manier kunnen worden ingepast.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Bedrijventerreinen aantrekkelijker maken

BIZ Gooimeer Zuid

In 2025 zijn de voorbereidingen voor de invoering van een bedrijveninvesteringzone (BIZ) op het bedrijventerrein Gooimeer Zuid verder gegaan. In november 2025 heeft uw raad de BIZ-verordening voor Gooimeer Zuid 2026-2030 vastgesteld. Deze verordening regelt de heffing en invordering van de BIZ-bijdrage. Dit stelt ons in staat om in het eerste kwartaal van 2026 de stemming over de oprichting van de BIZ verder te realiseren.

Strategisch accountmanagement

In 2025 hebben we ons strategisch accountmanagement verder uitgevoerd, waarbij we actief contact hebben onderhouden met ondernemers en hen ondersteund bij hun bedrijfsontwikkelingen. We hebben hen begeleid bij uitbreidings- en vestigingsverzoeken, en geadviseerd over het benutten van kansen binnen gemeentelijke en regionale beleidskaders, zoals circulaire economie en verduurzaming. Deze aanpak heeft bijgedragen aan de versterking van de samenwerking met het lokale bedrijfsleven. Deze functie is vanwege bezuinigingen vervallen.

Behoud van bedrijfslocaties

Samen met de regiogemeenten en Regio Gooi en Vechtstreek is in 2025 het instrumentarium "Ruimte voor Werk" opgeleverd. Dit instrumentarium is een belangrijke stap in het behoud van werkgelegenheid in een regio waar de ruimte voor werklocaties steeds schaarser wordt. Door de druk op woningbouw worden steeds meer werklocaties omgezet naar woningen, wat leidt tot afname van werkgelegenheid. Dit heeft negatieve gevolgen voor de werk- en woonbalans, mobiliteit en de leefbaarheid in de regio.

Werkgroepen bedrijventerrein

Er zijn diverse werkgroepen opgericht en bijeenkomsten gehouden, waarin onderwerpen zoals parkeren en vergroening van het bedrijventerrein centraal stonden. Deze initiatieven dragen bij aan een verbeterde leef- en werkomgeving voor bedrijven. Er zijn al verschillende acties ondernomen die de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het bedrijventerrein verbeteren.

Beleid circulaire economie uitvoeren

Beleid en uitvoeringsprogramma

In januari 2025 stelde uw raad het beleid *Een circulaire samenleving – Circulaire economie 2025–2030* vast. Onze visie op een circulaire samenleving: van 'circulair waar het kan' (nu), via 'versnelling en focus' (2025–2027), naar 'circulair tenzij' (vanaf 2028). Vervolgens is het *Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2025–2030* opgesteld. Dit programma laat zien hoe we circulaire projecten en lokale initiatieven ondersteunen en faciliteren. Het geeft richting aan ons dagelijks handelen en vormt de basis voor regionale samenwerking.

Focus op drie activiteiten

Met een eenmalige projectsubsidie aan Stichting Gerben Struik werd het project Circulaire Coach voortgezet. Circulaire coaches voerden bij MKB-ondernemers een circulaire scan uit. Deze scan laat zien hoe een bedrijf circulariteit toepast. Op basis daarvan krijgt de ondernemer inzicht en advies. In het najaar van 2025 zijn 15 ondernemers gesproken. Het doel was 50 scans en 12 vervolgstappen; dit is niet gehaald. De analyse is dat de meest geïnteresseerde ondernemers al zijn bereikt (in 2024 vonden 96 gesprekken plaats). Andere ondernemers zijn minder bereid tijd te investeren. De stichting werkt aan een effectievere aanpak.

In 2025 werden twee circulaire ketenprojecten gefaciliteerd. Het eerste is de circulaire badkamer, gestart in 2024. Aannemer Intersell is inmiddels trekker van dit project, waardoor de ondersteuning door Gooise Meren in 2025 is afgebouwd. Het tweede ketenproject is de *Van-land-tot-pand lisdoddeketen* voor biobased isolatie met lisdodde. Op 20 maart 2025 is een bijeenkomst georganiseerd om kansen te verkennen. Agrarische ondernemers, woningcorporaties, kennisinstellingen, verwerkers en gemeenten toonden interesse om de keten te ontwikkelen. Met (meerjarige) financiële steun van Rabobank en inzet van de gemeente is de basis gelegd. Hierbij is nauw samengewerkt met Stichting Gerben Struik. Inmiddels lopen subsidieaanvragen bij Stichting DOEN en Kansen voor West. Daarnaast is de keten een sleutelproject van de Regionale Investeringsagenda Novex Groene Hart.

Samen met regiogemeenten en Regio Gooi en Vechtstreek is in 2025 een *Samenwerkingsagenda Circulaire Economie* opgesteld. De samenwerking richt zich op projecten die ondernemers ondersteunen, reparatie-initiatieven en kringloopnetwerken stimuleren, kennisdeling over circulair inkopen en aanbesteden, ketensamenwerking tussen overheden en inzicht in ruimtebehoefte. Zo zetten we onze beperkte capaciteit gericht in en leren van activiteiten van andere gemeenten. *Hilversum Repareert* hielp bijvoorbeeld bij de eerste verkenning naar de opzet en haalbaarheid van een reparatienetwerk in Gooise Meren.

Convenant met Stichting Gerben Struik

In december 2025 sloten we een convenant met Stichting Gerben Struik. Deze stichting is onze partner om doelen uit het beleid *Een circulaire samenleving* te realiseren. Zij draagt bij aan verduurzaming, vooral in Gooise Meren, en richt zich op projecten en activiteiten die ondernemers stimuleren om aandacht te geven aan circulariteit en reparatie. Het convenant bepaalt dat de stichting hiervoor jaarlijks subsidie kan aanvragen. Het convenant scheidt echter geen financiële verplichtingen.

Beleid voedselvisie uitvoeren

In juli 2025 stelde uw raad het voedseltransitiebeleid vast. In december 2025 presenteerde wij u het uitvoeringsprogramma. Voor dit programma hebben we samengewerkt met partners zoals GGD, Stichting Gerben Struik en Stichting Omgevingseducatie. Samen onderzochten we kansen voor samenwerking.

Het uitvoeringsprogramma richt zich vooral op het ondersteunen, verbinden en delen van kennis tussen verschillende partners en initiatiefnemers, waarbij we leren door te doen. Voedsel zien we niet als een los thema, maar als onderdeel van bestaande processen en keuzes. Daarom heeft integraal werken de focus.

We hebben Stichting Land Vol Liefde financieel gesteund via het Initiatievenfonds Duurzaamheid. Hiermee bekostigt zij opleidingskosten voor moestuiniers, wat hen op weg helpt naar financiële onafhankelijkheid. Ook voerden we verkennende gesprekken met diverse initiatiefnemers en boden ondersteuning aan stichtingen zoals de Kindertuinen.

Tot slot is het leernetwerk lokale voedselstrategie binnen de MRA gestart. Hierin delen gemeenten en organisaties regelmatig kennis en ervaringen, om met en van elkaar te leren.

Indeling weekmarkt Bussum actualiseren

De voorbereidingen voor de nieuwe indeling van de weekmarkt zijn gedaan. Hiervoor is onder andere afgestemd met de brandweer en de marktcommissie. De nieuwe indeling van de markt inclusief de brancheringslijst zal in Q1 van 2026 worden vastgesteld.

4.2. Toerisme & cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

We koesteren het erfgoed en bevorderen toerisme en recreatie die zorgen voor economische activiteiten en voorzieningen in onze gemeente. Zo blijven we aantrekkelijk voor onze eigen inwoners en bezoekers van buiten. En zo blijft onze gemeente fijn om in te wonen en te recreëren en zorgen recreanten en toerisme voor extra werkgelegenheid in onze gemeente.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we benutten de belevingswaarde van cultureel erfgoed beter door bestemmingen aantrekkelijker te maken door ze te verbinden en te promoten bij doelgroepen die daar meest ontvankelijk voor zijn, zoals bijvoorbeeld natuur- en cultuurliefhebbers, wandelaars en fietsers.
- we werken hiervoor als gemeente proactief samen binnen de MRA. We positioneren ons als groene, culturele en open ruimte binnen de regio en spelen in op de toenemende behoefte aan recreatie als gevolg van de toenemende verstedelijking om ons heen. Vanwege leefbaarheid, natuurwaarde, recreatie en cultuurhistorie streven wij ernaar dat nieuwe verbindingswegen ondergronds worden aangelegd, vooral bij een eventuele extra verbinding naar Flevoland.
- we zorgen samen met onze partners dat de toename van het toerisme en recreatie niet leidt tot schade aan onze natuur en ons erfgoed.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

(Toeristische) bewegwijzering actualiseren

Er is in 2025 geconcludeerd dat met de eerste uitvoering en actualisering de bewegwijzering aan de gestelde eisen voldoet. De verdere uitbreiding van wegwijzers en informatieborden is niet op korte termijn noodzakelijk geacht.

Benodigde havenfaciliteiten Bruine Vloot inventariseren

De gemeente neemt deel aan een project dat is geïnitieerd door de Vereniging van Zuiderzeegemeenten, omdat het van belang is dat het huidige en toekomstige maritieme erfgoed van de 'bruine vloot' beter wordt verankerd binnen landelijk beleid. Dit onderzoek leidt naar verwachting medio 2026 tot een toolkit waarmee gemeentelijk beleid kan worden ontwikkeld. De uitkomsten, inclusief voorstellen voor ligplaatsen, worden na afronding ter beoordeling voorgelegd aan het college en de raad.

Kade Herengracht Muiden aankopen

De gemeente Gooise Meren wil met de aankoop van de kade (van het Rijk) de historische 'bruine vloot' faciliteren en tegelijkertijd regie houden op de ontwikkeling van de kade voor waterrecreatie en de recreatieve toegang tot Muiden en Pampus. Het achterliggende doel is om de economie van Muiden te versterken, in samenhang met de natuur- en cultuurhistorische (UNESCO-)waarden die dit gebied rijk is. De overdracht en verwerving van de kade zal naar verwachting begin 2026 notarieel worden bekrachtigd.

Subsidiekader evenementen aanpassen

Door het ontbreken van ambtelijke capaciteit is deze taak in 2025 niet uitgevoerd.

Ligplaatsenverordening en havenatlas invoeren

Sinds 1 januari 2025 zijn de nieuwe ligplaatsenverordening en de havenatlas van kracht. Hiermee beschikken we over een helder en toekomstgericht kader voor de inrichting en het gebruik van onze wateren. Dit stelt ons bovendien in staat om actief handhavend op te treden tegen ongewenste situaties, zoals verouderde en verloederende schepen en wrakken die in onze wateren zijn afgemeerd. Daarnaast wordt in het kader van een pilot gewerkt aan het realiseren van ligplaatsen en nieuwe steigers langs de Naardertrekvaart.

Uitvoeringsregels voor ligplaatsen toepassen

De aanleg van de ligplaatsen in de Naardertrekvaart heeft vertraging opgelopen, onder meer als gevolg van het uitblijven van de benodigde vergunning van het waterschap. Hierdoor is het momenteel nog niet mogelijk om ontheffingen voor het gebruik van de ligplaatsen te verlenen. De verwachting is dat deze ontheffingen pas vanaf het vaarseizoen 2026 kunnen worden verleend.

De aanleg van de steigers is inmiddels in volle gang. Zodra de steigers zijn gerealiseerd en de inventarisatie met het waterschap over het verlenen van ontheffingen is afgerond, kan het proces voor het aanvragen van deze ligplaatsenontheffingen worden opgestart.

De aanleg van de steigers en het verlenen van ontheffingen zijn beide positieve ontwikkelingen en vormen een belangrijke stap in de verdere professionalisering van het ligplaatsenbeleid en het versterken van de recreatieve mogelijkheden, het toeristisch profiel en de duurzame mobiliteit over het water in onze gemeente.

4.3. Werk & inkomen

Wat willen we bereiken?

Met de huidige druk op de arbeidsmarkt ondersteunen wij inwoners en ondernemers om een match te maken tussen werkgelegenheid en arbeidsparticipatie. We hebben aandacht voor minima en doelgroepen en zijn goed toegankelijk voor hen die hulp nodig hebben (zie ook 1.3 Welzijn). We zetten in (boven)regionaal verband actief in op het aantrekken van werkgelegenheid.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- in samenwerking met het bedrijfsleven willen we ervoor zorgen dat vacatures vervuld worden en arbeidsparticipatie toeneemt als harde noodzaak bij de huidige arbeidsmarkt.
- we vergroten de inzet op van-werk-naar-werk, van-onderwijs-naar-werk en van-uitkering-naar-werk.
- we zorgen dat het ondernemersloket goed vindbaar is, ook voor startende ondernemers.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Het regionaal werkcentrum ontwikkelen

In 2024 gaf het Rijk met een [kamerbrief over hervorming van de arbeidsmarktaanpak](#) het startschot voor vernieuwing van de samenwerking in de arbeidsmarktregio's. De vernieuwde aanpak vraagt om nauwere samenwerking en beter op elkaar afstemmen van dienstverlening van de gemeenten en organisaties. De coördinatie, uitvoering en financiering van deze vernieuwing is door het rijk grotendeels belegd bij centrumgemeente Hilversum. In 2025 zijn voorbereidende stappen gezet binnen de samenwerking van de gemeenten en partners in de Arbeidsmarktregio. Eind 2025 hebben de bestuurders van de betrokken organisaties het Regionaal Beraad voor de arbeidsmarktregio Gooi en Vechtstreek opgericht. Hierin werken de gemeenten samen met het onderwijs, de sociale partners, het UWV en de werkgevers. De regionale thuisbasis is het Regionaal Werkcentrum (RWC) dat centraal in Hilversum wordt gevestigd. In 2025 zijn de dienstverlening en de taken van de deelnemende organisaties geconcretiseerd en voorbereid voor de openstelling van het RWC vanaf 1 januari 2026. Voor Gooise Meren zijn er vooralsnog geen financiële consequenties.

Opvanglocaties Oekraïense vluchtelingen uitbreiden

In 2025 zijn voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen 6 locaties in de gemeente ingezet met een totaal van 629 opvangplekken. De taakstelling is 642 opvangplekken. In 2025 zijn voorbereidingen getroffen voor twee extra locaties met 190 plekken. Daarmee gaan wij voldoen aan de inspanningsverplichting en zijn we voorbereid op een mogelijke uitbreiding van de vraag. Deze nieuwe locaties worden in 2026 geopend.

Noodopvanglocatie asielzoekers bij de Witte Toren realiseren

De Noodopvang is conform de bestuursovereenkomst van kracht gegaan op 1 maart 2025. Deze kent een looptijd van 2 jaren en daarmee zal de noodopvang sluiten op 28 februari 2027. De opvang kent een maximale capaciteit van 150 opvangplaatsen, maar over het algemeen verblijven er rond de 110 nareizigers. Nareizigers zijn gezinsleden (partner, ouder of minderjarig kind) van een asielzoeker die in Nederland een verblijfsvergunning heeft gekregen (statushouder). Ze komen via een versnelde gezinsherenigingsprocedure naar Nederland en krijgen een afgeleide asielvergunning. In de noodopvanglocatie wachten zij op de hereniging met het familielid en een woning in een gemeente in Nederland. Met enige regelmaat wisselt de samenstelling van de bewoners. De samenwerking met het COA is goed, het is rustig op de locatie en er zijn geen incidenten te melden.

Regionale samenwerking handhaving en sociale recherche onderzoeken

Op het gebied van sociale recherche wordt al geruime tijd samengewerkt. Het team wordt aangestuurd vanuit de gemeente Gooise meren. In de loop van de tijd is de behoefte ontstaan om ook op het gebied van handhaving binnen het Sociaal Domein samen te werken. In 2025 hebben Gooise Meren, Hilversum en Wijdemeren samengewerkt op het gebied van handhaving. Er zijn daartoe handhavers toegevoegd aan het team van de sociaal rechercheurs.

De aanleiding was het gegeven dat in veel gemeenten handhaving was belegd bij slechts 1 of 2 medewerkers. Dat had het nadeel dat bij absentie van de medewerker (bijvoorbeeld wegens ziekte of vakantie) de voortgang van het werk werd belemmerd. Eind 2025 kunnen we concluderen dat, werkend met een team, de continuïteit en kwaliteit beter zijn geborgd wegens de samenwerking, de kennisdeling en de mogelijkheden tot vervanging. In 2026 gaan ook de H-BEL-gemeenten aansluiten op deze samenwerking. Met de gemeenten die participeren worden afspraken op maat gemaakt over de gewenste omvang van de dienstverlening.

Het verbeteren van handhaven en aanpakken van zorgfraude wordt in onderlinge samenwerking van de gemeenten, de Regio (taken op gebied van inkoop, contractbeheer en toezicht) en overige instanties uitgevoerd. Er wordt intensiever samengewerkt in het toezicht op zorgverlenende organisaties, zowel administratief als ook middels locatiebezoek, en wanneer het gaat om signalen van vermeende onregelmatigheden. De gezamenlijke aanpak van zorgfraude leidt tot betere controles en wordt in 2026 verder voortgezet.

Re-integratie voorziening verlagen

Wij hebben in 2025 gewerkt met een lagere begroting voor re-integratietrajecten. Dit heeft niet geleid tot negatieve effecten. Om dat mogelijk te maken is er ingezet op werkgelegenheid bij Tomingroep en de regionale trajecten Werken aan Werk. Daarnaast hebben wij bij toekenning en verlenging van trajecten scherper toegezien op de toegevoegde waarde van de trajecten voor de inwoner, en verbeteringen aangebracht in onderbouwing en rapportages. Ook hebben wij in 2025 voorbereidingen getroffen voor het aanbesteden van re-integratievoorzieningen in 2026. Daarin worden werk- en kwaliteitsafspraken gemaakt die helpen bij het effectief inzetten van trajecten.

Met inzet van onze lokale en regionale re-integratievoorzieningen zijn 55 inwoners in 2025 uitgestroomd uit ons uitkeringsbestand naar werk in loondienst en 5 naar zelfstandig ondernemerschap. Van de voorziening loonkostensubsidie (LKS) maken 48 inwoners gebruik (eind 2025). Daarvan werken er 30 met LKS bij reguliere werkgevers en 18 werken met LKS bij Tomingroep, waarvan 9 in een Nieuw beschutbaan. Bij Tomingroep werken 38 mensen in de (oude) WSW-regeling.

Toename schuldhulpverlening monitoren

In 2025 hebben we een stabilisatie gezien van het aantal financiële hulpvragen (240 in 2025). Dat aantal is wat minder dan we hadden verwacht omdat wij door een tekort aan formatie in 2025 minder konden doen aan preventie en daardoor minder hulpvragen konden ontvangen. Aan het einde van 2025 hebben we onze formatie met 1,8 fte uitgebreid waardoor we de mogelijkheid hebben om sneller dienstverlening te bieden en ook om preventieve vroegsignalering beter in te richten. Daarmee verwachten we in 2026 een hoger aantal hulpvragen in behandeling te nemen en niet langer een wachtlijst te hebben.

Van de 240 aanvragen die in 2025 zijn ingediend hebben wij 75 inwoners geholpen met een schuldregelingstraject. Wij hebben 47 inwoners op een andere manier dan met een schuldregeling kunnen helpen, bijvoorbeeld door betalingsregelingen te treffen. Daarnaast hebben 98 aanvragen niet geleid tot een traject bij ons, bijvoorbeeld omdat mensen zijn doorverwezen naar hulpverlening van de vrijwilligersorganisaties (Versa welzijn, Schuldhulpmaatjes en Humanitas), niet (meer) bereikbaar waren of hun aanvraag hadden ingetrokken. Tot slot werden 20 aanvragen ingediend voor onze dienstverlening aan slachtoffers van de Toeslagenaffaire.

4.4. Mobiliteit

Wat willen we bereiken?

Samen met de inwoners en ondernemers houden we onze gemeente verkeersveilig en goed bereikbaar per fiets, openbaar vervoer en auto. De kernen van onze gemeente willen we leefbaar houden, door negatieve effecten van parkeren, uitstoot en geluid van (vracht)auto's en sluipverkeer te verminderen.

Het samen verbeteren van de verkeersveiligheid rond scholen en specifieke punten, zoals sportverenigingen en gevaarlijke oversteken, heeft prioriteit. We zorgen voor ruimte voor OV en (snel)fietsverkeer en ook fietsparkeren. Het openbaar vervoer en voorzieningen zijn toegankelijk, ook voor ouderen en mindervaliden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- een actuele uitvoeringsagenda waarin veilige schoolzones en schoolroutes, het autoluw maken van de (vesting)kernen, het realiseren van een fietsroutenetwerk en de verkeersveiligheid prioriteit heeft. Verbetering van verkeerssituaties wegen we integraal af en prioriteren we waar mogelijk.
- een slim en modern parkeerbeleid waar (technologische) voorzieningen bij aansluiten. Binnen het beleid moet maatwerk mogelijk zijn in samenspraak met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Waarbij de auto niet vanzelfsprekend het eerste recht op een plek in de openbare ruimte heeft.
- in de (boven) regionale samenwerking onderzoeken we mogelijkheden om de bereikbaarheid van de gemeente te vergroten door te kijken naar de Gooicorridor, de flessenhals A1 en het openbaar vervoer in het algemeen. Bij de uitbreiding van Almere zetten wij in op een ondergrondse verbinding naar Noord-Holland. Bovenregionaal is een besluit tot het verdiepen van het spoor niet actueel. We willen daarom deze periode een besluit nemen of we de reservering voor het verdiept spoor met een (tijdelijke) functie willen blijven invullen.
- verbeteren van de bereikbaarheid met het openbaar vervoer van onze kernen. Samen met de inzet van de inwoners onderzoeken we of er mogelijkheden zijn om de gaten op te vullen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Parkeerketen moderniseren

Het parkeerbeleid is vastgesteld door de gemeenteraad. Aan deze vaststelling ging een uitgebreid participatieproces vooraf. Om de uitgifte van digitale parkeervergunningen mogelijk te maken, zijn de 'Nadere regels uitgifte parkeervergunningen en garageplaatsen' geactualiseerd. Tevens is gedifferentieerde tarifiering geïntroduceerd om een betere verdeling van de schaarse openbare ruimte te bevorderen.

De dagelijkse operationele taken zijn uitbesteed aan een marktpartij, die tevens verantwoordelijk is voor de uitgifte en het beheer van digitale parkeervergunningen. De aangestelde parkeerregisseur coördineert de operationele processen binnen de gehele parkeerketen.

De aanbesteding voor de nieuwe parkeerautomaten is inmiddels afgerond. Het is de verwachting dat de huidige parkeerautomaten in het eerste kwartaal van 2026 zullen worden vervangen.

Parkeerplaats touringcars 't Spant/SDO realiseren

Eerder dan gepland is er ruimte gemaakt voor 3 touringcar-parkeerplaatsen. Vooruitlopend op de planning is het gelukt dit in 2025 af te ronden.

Plaatsingscriteria voor deelmobiliteit opstellen

In 2025 is gewerkt aan de voorbereiding van het regionale deelfietsensysteem. Dit omvatte de aanpassing van de APV (om concessies mogelijk) te maken en het opstellen van de Nadere Regels voor deelfietsen. Afronding naar verwachting begin 2026. Daarnaast heeft de provincie Noord Holland een opzet voor potentiële deelfietslocaties aangeleverd en een gunningstraject voor de realisatie van de Regionaal Deelfietsstelsysteem afgerond. De gemeente stelt de definitieve deelfietslocaties vast. De afstemming tussen de juridische inbedding van het systeem en de lokale regelgeving is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Project parkeergarage Veldweg uitwerken

In september heeft de raad besloten om het voorkeursmodel woningbouw op het G.J. van Heuven Goedhartplein (voorheen Veldweg) met gebouwd parkeren solo, niet gekoppeld aan het gebouwd parkeren Mariënborg, voor zowel de bewoners- als publieksparkeren, variant A1, vast te stellen.

In de voorkeursvariant wordt uitgegaan van 72 publieksparkerplaatsen in de parkeergarage en wordt een aandeel, 39 parkeerplaatsen, maaiveld parkeren gehandhaafd.

Regionale doorfietsroutes aanleggen

Overheden werken samen om fietsgebruik te stimuleren door aanleg van regionale fietsroutenetwerken (doorfietsroutes), waaronder in Gooi en Vechtstreek. Dit draagt bij aan de bereikbaarheid van de regio en aan de onderlinge bereikbaarheid van onze kernen. In 2024 heeft de raad de tracés van de doorfietsroutes grotendeels vastgesteld. In 2025 is een aantal deeltrajecten van de route Hilversum-Amsterdam uitgewerkt, waaronder Lindelaan, Slochterenlaan, Thorbeckelaan, Cort van der Lindenlaan, Graaf Willem de Oudelaan, Voormeer en fietspaden langs de Rijksweg tot aan de Hakkelaarsbrug.

De route door de Thorbeckelaan vereist nadere participatie over het verkeersontwerp. Inmiddels zijn er voor en na de zomervakantie verkeersstellingen gedaan en zijn deze besproken met de Fietzersbond en bewonersplatform Parkwijk. Een verkeerskundig adviesbureau heeft op basis daarvan gerapporteerd over de mogelijke voorwaarden om de Thorbeckelaan te kunnen transformeren in een fietsstraat. Vervolgafspraken tot overleg zijn ingepland, wordt vervolgd in 2026. Na deze gesprekken volgt een brede buurraadpleging.

De andere straten van de fietsroute Hilversum-Amsterdam (van Slochterenlaan tot Hakkelaarsbrug) lopen volgens planning. De verkeersontwerpen zijn door de provincie goedgekeurd, na te zijn getoetst aan landelijke richtlijnen en aan de subsidievoorwaarden. Voor de straten Slochterenlaan, Cort van der Lindenlaan, Fietspad langs de Rijksweg tot de Keverdijk en Fietspad langs de Parallelweg rijksweg A1 tot aan de Hakkelaarsbrug is subsidie aangevraagd. De provincie Noord-Holland heeft over deze aanvragen onlangs positief beschikt.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 4:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Werkvoorzieningschap Tomingroep
- Metropoolregio Amsterdam

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

<i>Economisch vitaal en bereikbaar</i> <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Lasten				
Economie	1.973	2.452	2.082	1.976
Toerisme en cultureel erfgoed	847	1.081	804	824
Werk en inkomen	41.322	19.877	39.926	36.216
Mobiliteit	3.342	3.391	3.746	3.749
Totaal lasten	47.484	26.800	46.558	42.765
Baten				
Economie	861-	1.012-	1.012-	978-
Toerisme en cultureel erfgoed	255-	172-	192-	125-
Werk en inkomen	33.896-	14.030-	34.008-	30.517-
Mobiliteit	3.504-	3.659-	3.528-	3.615-
Totaal baten	38.516-	18.873-	38.741-	35.234-
Resultaat voor bestemming	8.968	7.927	7.817	7.530
Onttrekkingen reserves				
Werk en inkomen	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Saldo reserves	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	8.968	7.927	7.817	7.530

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2025 en Begroting na wijziging 2025		
Onderdeel programma 4	Vershil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
Algemeen <i>Doorbelasting</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 6.	114	V
<i>Economie</i> Er zijn minder adviesvragen binnengekomen voor bestemmingsplannen (V € 73K).	83	V

Diverse kleinere verschillen (V € 10K)		
<i>Toerisme en cultureel erfgoed</i> Diverse kleinere verschillen (N € 6K)	-6	N
<i>Werk en inkomen</i> Het saldo van uitgaven en ontvangsten voor de zorg van de vluchtelingen uit Oekraïne is hoger uitgevallen dan geraamd (per saldo (N 349K); Bij Inburgering is sprake van een licht voordeel (V € 218K) en op participatie/re-integratie is sprake van een klein nadeel (N € 48K). Per saldo N 179K. Diverse kleine verschillen (V 14,8K)	31	N
<i>Mobiliteit</i> Diverse kleinere verschillen (V € 127K)	127	V
Totaal	287	V

Indicatoren

Indicatoren Werk en Inkomen

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Het percentage klanten dat gedurende het poortproces 'afgevangen' worden (van melding tot start inkomen).	33,5%	34,0%	26,0%	25,6%	31,0%	administratie USD
2.	Uitstroom naar betaald werk of opleiding als percentage van het aantal te bemiddelen personen	12%	10%	21%	20%	17%	administratie USD

Toelichting:

- Deze indicator (preventiequota) heeft als doel om zoveel mogelijk cliënten gedurende het poortproces aan het werk te krijgen.
- Deze indicator toont de uitstroom uit de uitkering naar betaald werk en opleiding (dat is het doel van re-integratie activiteiten). Andere uitstroomredenen, zoals verhuizing of overlijden, worden niet meegenomen in dit percentage.

Kengetallen

Kengetallen Werk en Inkomen

nr.	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	Bron
1.	Beroepsbevolking	32.000	33.000	33.000	34.000	CBS (databank Statline)
2.	Klanten Participatiewet	884	873	912	927	Administratie USD
3.	Klanten WSW	55	45	42	38	Administratie USD
4.	Inwoners met een WW-uitkering	515	627	742	770	UWV
5.	Aantal huishoudens dat gebruik maakt van een minimaregeling	825	880	901	909	Administratie USD
6.	Aantal meldingen inzake 'vroegsignalering'	1.344	2.088	2.529	2.550	Administratie USD
7.	Aantal verwezen klanten naar de Kredietbank	107	140	263	240	Administratie USD
8.	Aantal personen dat een schuldhulptraject heeft bij de Kredietbank Nederland	56	48	55	75	Administratie USD
9.	Aantal voorzieningen/ trajecten dat is afgerond	441	474	511	421	Administratie USD

Toelichting:

- Dit kengetal toont het aantal personen met een Participatiewet-uitkering.
- Dit kengetal toont het aantal personen dat binnen een WSW-dienstverband werkt.
- Dit kengetal toont het aantal personen met een WW-uitkering (verstrekkt door het UWV).
- Aantal meldingen dat de gemeente ontvangt over achterstallige betalingen (van o.a. nutsbedrijven). Hieraan nemen woningcorporaties (nog) geen deel.
- Dit kengetal toont het aantal afgeronde voorzieningen gericht op re-integratie. Het betreft reïntegratietrajecten en ook (randvoorwaardelijke) voorzieningen zoals sociaal-medische adviezen, loonwaardemetingen, reiskosten en kinderopvang. Het kan zijn dat aan 1 cliënt meerdere voorzieningen worden toegekend.

Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening

Maatschappelijke effecten

De dienstverlening aan onze inwoners is adequaat.

Onze inwoners kunnen rekenen op een toegankelijk, duidelijk en transparant bestuur en de bijbehorende organisatie.

Onze inwoners kunnen veilig in onze gemeente leven.

De gemeente Gooise Meren werkt effectief samen en is daarmee slagvaardig.

Beleidsnota's

Burgerparticipatie in de gemeente Gooise Meren

Integraal Veiligheidsplan Gooi en Vechtstreek 2023-2026

Inkoopbeleid 2022 Regiogemeenten Gooi- en Vechtstreek

5.1. Dienstverlening & communicatie

Wat willen we bereiken?

De inwoner staat centraal bij de gemeentelijke dienstverlening. De gemeente doet wat ze zegt, zegt wat ze doet en legt dit ook uit. De gemeente is persoonlijk, toegankelijk en (actief) communicatief en zoekt naar oplossingen. Uitgangspunt is digitaal waar kan, persoonlijk/fysiek waar moet. De gemeente informeert inwoners in een vroegtijdig stadium en is transparant.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we zijn dienstbaar, oplossingsgericht en duidelijk en passen waar nodig onze communicatie daarop aan. We zorgen voor een duidelijke terugkoppeling bij meldingen en actieve uitleg bij vertraagde processen.
- de vraag van inwoners, ondernemers en instellingen staat centraal in ons handelen. We willen de kwaliteit van onze dienstverlening verbeteren door nog persoonlijker en directer te communiceren. We willen onze medewerkers hiervoor meer ruimte geven en waar nodig onze processen aanpassen.
- de digitalisering wordt uitgebouwd. Persoonlijk contact en het maken van (spoed) afspraken blijven mogelijk en onze gemeenteloketten blijven open.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

In het kader van de reisdocumentenpiek de formatie uitbreiden

Het hoge aantal aanvragen voor paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten is in 2025 zonder problemen verlopen. De wachttijden voor de inwoners zijn niet langer dan twee weken geweest om een afspraak te kunnen maken voor het aanvragen en afhalen van een reisdocument. Dit omdat er extra balies zijn ingezet voor het aanvragen van reisdocumenten. 19% van de aangevraagde reisdocumenten is kosteloos bij de inwoners thuisbezorgd waardoor de druk op de afhaalbalie was verminderd.

Aanvragers beter informeren over de afhandeling van hun verzoek

In 2025 is een start gemaakt om de MijnZaken service te ontwikkelen. Via deze service kunnen inwoners en ondernemers de status van hun (aan)vraag volgen (track en trace). Gooise Meren ontwikkelt deze service samen met Gouda, Noordwijk en Zutphen doordat wij meedoen met een pilot vanuit de VNG. In 2025 zijn grote stappen gezet in de ontwikkeling van deze service, maar deze is nog niet gereed om te gebruiken. De verwachting is dat medio 2026 deze service in productie gaat.

5.2. Veiligheid & handhaving

Wat willen we bereiken?

De gemeente draagt bij aan de veiligheid in Gooise Meren en werkt hierbij integraal samen met relevante partners. De gemeente draagt zorg voor het voldoen aan de geldende regelgeving door middel van handhaving.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de aanpak van ondermijning.
- het verstevigen van de samenwerking met bewoners en ondernemers om buurten veiliger te maken (buurtpreventie) en focussen op het verminderen van de drugdealoverlast op verschillende plekken in onze gemeente. We maken het melden van overlast en criminaliteit makkelijk en toegankelijk.
- het leggen van nadruk op het weerbaarder maken van onze inwoners tegen digitale criminaliteit door middel van actieve communicatiecampagnes.
- we zetten onze boa's effectiever in met minder nadruk op het handhaven van parkeren en meer op handhaving van de openbare orde en veiligheid (waaronder ook verkeersveiligheid).

Wat gaan we er voor doen in 2025?

Pilot cameratoezicht Bussum uitvoeren

De uitwerking van een samenwerking met de gemeente Utrecht voor het cameranetwerk, die voldoet aan alle eisen van de Wet Politiegegevens, is pas na Q1 2026 mogelijk. Dan kan de pilot cameratoezicht verder onderzocht en uitgewerkt worden. Dit hangt samen met de aanbesteding van een nieuw systeem door Utrecht.

Formatie Bibob jurist/coördinator structureel invullen

Er is gewerkt aan het actualiseren van het Bibob-beleid. Een belangrijk onderdeel hiervan is de regionale samenwerking, werkprocessen en implementatie van het Bibob Expertiseteam G&V. Dit is een complex proces.

Er is gewerkt aan het mogelijk maken van de toepassing van de Wet Bibob bij inkoop en aanbesteding van zorgcontracten in samenwerking met de regio. Het proces en beleid wordt naar verwachting in 2026 afgerond en vastgesteld.

Surveillanceplan Boa's 2025-2026 opstellen

Het surveillanceplan voor de boa's is in 2025 geactualiseerd. De belangrijkste aandachtsgebieden voor de boa's zijn jeugdoverlast, ondermijning en verkeersveiligheid. Ook is gekeken welke aandachtpunten er zijn in de verschillende wijken in de gemeente. De boa's gaan in 2026 werken volgens het nieuwe plan.

Uitvoeringsplan Integrale veiligheid 2025-2026 vaststellen

Er zijn op de geprioriteerde veiligheidsthema's uitvoeringsplannen voor 2025 - 2026 opgesteld. Zoals het Districtelijk Uitvoeringsplan Ondermijning 2025 - 2026, met een specifieke uitwerking op thema's als Jonge Aanwas in de criminaliteit en Ondermijning in de Zorg.

5.3. Bestuur & organisatie

Wat willen we bereiken?

Inwoners worden uitgenodigd om initiatieven in te brengen en worden actief betrokken bij gemeentelijk beleid en gemeentelijke projecten. De gemeentelijke organisatie is kwalitatief en kwantitatief wendbaar, is toekomstgericht en in staat om flexibel op de maatschappelijke ontwikkelingen in te spelen.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we passen onze participatievisie aan op basis van opgedane ervaring en de inwerkingtreding van de Omgevingswet/visie en de daarbij behorende participatieverordening. We willen de discussies over beleidsontwikkeling of projecten tussen de raad, het college en de inwoners verbeteren, waarbij iedereen tijdig en goed wordt betrokken en er adequate verslaglegging is.
- we blijven investeren in wijkagenda's en zorgen dat wijkagenda's, gebiedsvisies en centrumplannen op elkaar aansluiten.
- wijkplatforms en -raden zijn waardevolle instrumenten. We willen de kring van belanghebbenden uitbreiden. Zo komen de algemene afwegingen die de gemeente moet maken beter in beeld door de bredere betrokkenheid. We gaan hiervoor ook nieuwe vormen van participatie onderzoeken en het burgerpanel actiever inzetten, waarbij de gemeente de regie voert.
- we investeren in onze organisatie. We moeten zorgen dat de hoeveelheid werk in overeenstemming met de capaciteit is. Daarnaast zorgen we dat er ruimte is om het potentieel te benutten en toekomstbestendig te worden met elkaar.
- we investeren in strategische personeelsplanning.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Participatieverordening opstellen

De participatieverordening loopt vertraging op doordat de herijkte participatievisie nog niet is vastgesteld door de raad.

Democratische kwaliteit versterken

Inwoners hebben via een digitale enquête en verdiepende gesprekken inbreng gegeven voor participatie in de toekomst. Deze inbreng is onder meer verwerkt in de herijkte participatievisie 'Samen bereiken we meer'. Ook onder jongeren is onderzoek gedaan naar participatiewensen en toekomstige participatiemogelijkheden/ -vormen.

De herijkte participatievisie 'Samen bereiken we meer' is voorgelegd aan de raad. De raad besloot deze visie echter niet vast te stellen, maar in plaats daarvan de huidige visie ('Burgerparticipatie in de gemeente Gooise Meren') aan te vullen met de noodzakelijke (d.w.z. wettelijk verplichte) onderwerpen en deze ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. Daarmee lopen het uitvoeringsprogramma en de algemene participatieverordening vertraging op.

We hebben een voorselectie gedaan voor een participatieplatform/ -tool, waarmee we digitale participatie meer zelfstandig kunnen uitvoeren waardoor we het instrument ook vaker kunnen inzetten.

5.4. Bestuurlijke samenwerking

Wat willen we bereiken?

Als regiogemeenten versterken we elkaar door effectief samen te werken op de onderwerpen waar dat nodig is.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de gemeente wil op voor ons belangrijke onderwerpen een voortrekkersrol nemen in de regionale samenwerking.
- het uitgangspunt is 'lokaal wat kan, regionaal wat moet'. Hierbij blijft de gemeente de inhoudelijke lijn bepalen. Nieuwe samenwerkingen komen enkel op initiatief van de gemeente(n) tot stand. Samenwerking wordt altijd getoetst aan kwaliteit, kosten en een aantoonbare meerwaarde voor inwoners. Hiervoor biedt de nota verbonden partijen een kader.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Nota Verbonden partijen evalueren

In 2025 is aandacht besteed aan het versterken van de regionale samenwerking en het uitvoering geven aan de motie verbonden partijen. In 2026 evalueren we de Nota Verbonden partijen en passen deze indien nodig aan, afhankelijk van nieuwe inzichten.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 5:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
- Metropool Regio Amsterdam

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

Duidelijke en transparante dienstverlening Bedragen x € 1.000	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Lasten				
Dienstverlening en communicatie	3.375	3.070	3.188	3.374
Veiligheid en handhaving	7.275	8.318	8.438	8.087
Bestuur en organisatie	4.436	3.115	4.380	7.592
Bestuurlijke samenwerking	769	852	801	815
Totaal lasten	15.855	15.353	16.807	19.867
Baten				
Dienstverlening en communicatie	1.568-	1.272-	1.330-	1.575-
Veiligheid en handhaving	160-	198-	103-	89-
Bestuur en organisatie	9-	-	-	6-
Bestuurlijke samenwerking	-	-	-	-
Totaal baten	1.737-	1.470-	1.433-	1.670-
Resultaat voor bestemming	14.118	13.884	15.374	18.197
Resultaat na bestemming	14.118	13.884	15.374	18.197

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2025 en Begroting na wijziging 2025		
Onderdeel programma 5	Verschil x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<p>Algemeen</p> <p><i>Doorbelastingen</i></p> <p>Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 6.</p>	-186	N
<p><i>Dienstverlening en communicatie</i></p> <p>In 2025 zijn meer reisdocumenten en rijbewijzen uitgegeven dan verwacht. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 150K.</p> <p>Diverse kleinere verschillen (V € 11K)</p>	161	V
<p><i>Veiligheid en handhaving</i></p> <p>De jaarrekening 2024 van de Veiligheidsregio sluit met een positiever resultaat dan begroot. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 285K.</p> <p>Daarnaast is er minder uitgegeven aan handhaving en APV-taken dan geraamd (V € 91K).</p> <p>Diverse kleinere verschillen (V € 15K)</p>	391	V
<p><i>Bestuur en organisatie</i></p> <p>De kosten van het college zijn hoger uitgevallen onder meer doordat bij het opstellen van de begroting 2025 nog geen volledig inzicht bestond in de financiële gevolgen van het bereiken van de grens van 60.000 inwoners (N € 101K). Daarnaast is de pensioenvoorziening aangevuld als gevolg van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (N € 2.980K)</p> <p>Daarnaast zijn de representatiekosten hoger uitgevallen (N € 77K).</p> <p>De gemeente heeft, in goed overleg, afscheid genomen van enkele medewerkers. De hiermee samenhangende kosten zijn toegevoegd aan de voorziening (N € 83K).</p> <p>Diverse kleinere verschillen (V € 65K)</p>	-3.176	N
<p><i>Bestuurlijke samenwerking</i></p> <p>Diverse kleinere verschillen (N € 13K)</p>	-13	N

Overige verschillen < € 70.000		
Totaal	-2.823	N

Indicatoren

Indicatoren Dienstverlening

Indicatoren Dienstverlening

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Percentage inkomende telefoontjes dat binnen 30 seconden wordt opgenomen	66%	72%	59%	64%	70%	Telefooncentrale
2.	90% van de baliebezoekers worden binnen 5 minuten na afspraaktijd geholpen	90%	89%	92%	95%	90%	Klantbegeleidingssysteem JCC
3.	80% van de Burgerzaken producten worden digitaal aangevraagd	80%	87%	85%	90%	85%	I-Burgerzaken
4.	Waardering van inwoners over de dienstverlening aan de balie	8,6	8,4	8,7	8,6	cijfer 7,5	KCM survey
5.	Waardering van inwoners over de telefonische dienstverlening	0	7,1	7,2	7	cijfer 7	KCM survey
6.	Percentage telefoontjes dat opgenomen wordt	90%	93%	93%	93%	93%	Telefooncentrale
7.	Percentage terugbelverzoeken die binnen 2 werkdagen worden teruggebeld	0%	0%	80%	81%	85%	Zaaksysteem
8.	Percentage vragen via de website dat binnen 5 werkdagen worden beantwoord	0%	0%	76%	78%	85%	Zaaksysteem

Indicatoren Veiligheid

Indicatoren Veiligheid

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Percentage inwoners dat zich 's avonds onveilig voelt	0,0%	0	0	Vaak 2,2% Soms 11,6% Zelden 19,5% Nooit 65,1% Geen antwoord 1,7%	daling ten opzichte van voorgaand jaar	Veiligheidsmonitor
2.	Percentage inwoners dat sociale overlast ervaart	0,0%	0	0	9,8%	daling ten opzichte van voorgaand jaar	Veiligheidsmonitor
3.	Totaal aantal geregistreerde misdrijven Gooise Meren	2.362	2.618	2.499	2.639	daling ten opzichte van voorgaand jaar	RVS - politie

Toelichting:

In 2023 en 2024 heeft Gooise Meren niet aan de twee jaarlijkse Veiligheidsmonitor deelgenomen. Om deze reden zijn in deze jaren voor indicatoren veiligheid geen waarden ingevuld.

Programma 6 Financieel gezond

Maatschappelijke effecten

De gemeente is financieel gezond.

Beleidsnota's

Nota Grondbeleid Gooise Meren 2020

Grondprijzenbrief Gooise Meren

Nota Bovenwijkse voorzieningen gemeente Gooise Meren

Beleidsnota grondgebruik groen- en reststroken gemeente Gooise Meren

Erfpachtbeleid gemeente Gooise Meren 2017

Portefeuilleplan Vastgoed 2023

6.1. Financiën

Wat willen we bereiken?

Als gemeente gaan we bewust met ons geld om en zorgen we dat we op korte en lange termijn financieel gezond blijven. We gaan daarbij moeilijke keuzes niet uit de weg.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de gemeente streeft naar een solide financieel beleid. Wanneer er bezuinigd moet worden wordt nadrukkelijk gekeken naar de effecten op langere termijn. Andersom moet bij investeringen ook verder gekeken worden naar de opbrengst op langere termijn.
- de uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder en leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waar geld aan is besteed en welk effect is bereikt. De Algemene Reserve houden we op een verantwoord niveau.
- we onderzoeken of we moeten investeren in een domein overstijgende subsidiespecialist die kan helpen om interessante subsidies voor de gemeente binnen te halen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Investeringen temporiseren

In 2025 is zowel bij de totstandkoming van de Perspectiefnota 2026 als de Begroting 2026 de lijst van voorgenomen investeringen kritisch tegen het licht gehouden. Mede n.a.v. de bezuinigingsopgave die voor ons ligt. Gekeken is naar o.a. technische noodzaak van enkele herinrichtingsprojecten in de openbare ruimte als ook de praktische uitvoerbaarheid van elkaar opvolgende investeringen in het kader van de onderwijshuisvesting. Dit heeft ertoe geleid dat met name de planning van enkele projecten naar latere jaren is geschoven.

Rol subsidieadviseur uitwerken

In maart 2025 is een vaste subsidieadviseur (0,5 fte) aangenomen om meer subsidies voor Gooise Meren te verwerven. Met de afronding en operationalisering van het subsidiehandboek is het subsidieaanvraagproces verbeterd en is de subsidiekennis binnen de organisatie centraal geborgd, mede door de inzet van een subsidieadministratiesysteem. Daarnaast zijn meerdere afdelingen intensief ondersteund bij subsidieaanvragen. Dit heeft direct bijgedragen aan het succesvol binnenhalen van diverse provinciale en rijks-subsidies. Ook is er meer grip gekomen op het correct en tijdig afronden of verlengen van lopende projecten, waardoor onderbesteding en het terugbetalen van subsidies is voorkomen. In samenwerking met Regio Gooi & Vechtstreek zijn projecten geïdentificeerd voor mogelijke subsidiëring in het kader van de regionale investeringsagenda van de NOVEX MRA. Tevens is contact gelegd met de gemeente Hilversum om te verkennen of samenwerking bij (specifieke) subsidieaanvragen mogelijk is.

6.2. Vastgoed

Wat willen we bereiken?

Vastgoed is een belangrijk instrument voor de gemeente voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en het bereiken van doelstellingen bijvoorbeeld op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en toerisme en in het sociaal domein. We investeren op natuurlijke momenten in duurzaamheidsmaatregelen.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- het uitvoeren van de vastgestelde vastgoedstrategie.
- we gaan verder met het verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Gemeentelijke gebouwen verduurzamen

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en globale kosten voor verduurzaming van het vastgoed in eigendom van de gemeente. Op basis van een aantal criteria is voor ca 50 panden aan de hand van kengetallen en standaard model gebouwen inzicht gegeven in de kansen voor verduurzaming.

Aan de hand van deze inzichten wordt een advies uitgewerkt, met daarin een meer concreet voorstel over welke panden met welke maatregelen de komende jaren te gaan verduurzamen. Inclusief een bijbehorend investeringsvoorstel en mogelijkheden voor subsidie.

Dit voorstel wordt in 2026 aan college en raad voorgelegd voor verdere besluitvorming.

Kosten vastgoed doorbelasten

Het nieuw ingevoerde vastgoedmanagement systeem (VBS Online) is gevuld met alle contractinformatie voor gemeentelijke panden en gronden. Dat heeft nog scherper inzicht gegeven in de stand van zaken en de acties die nodig zijn voor het maken van duidelijker afspraken met huurders en gebruikers. Voor een aantal panden / locaties zijn afspraken aangescherpt of zijn gesprekken met gebruikers gestart om tot hernieuwde afspraken te komen. Op een aantal dossiers zijn nog openstaande onduidelijkheden over vergoedingen opgelost. Aan de hand van het inzicht vanuit VBS Online wordt de komende jaren extra inzet gepleegd op het verder aanscherpen en verduidelijken van afspraken voor huur en gebruik van gemeentelijk vastgoed en de financiële afhandeling daarvan.

Portefeuilleplan vastgoed herzien

Vanwege beperkingen in de capaciteit als gevolg van een vacature is de herziening van het portefeuilleplan nog niet afgerond. Eind 2025 hebben we de vacature succesvol weten in te vullen. Aan de hand van de uitvoeringspraktijk in de periode sinds de vaststelling van het eerste portefeuilleplan in 2023 is er een beeld op de verschillende panden en de mogelijke afwegingen over het eigendom van die panden. Deze praktijk inzichten worden ingebracht bij het voorstel voor de herziening van het portefeuilleplan dat in 2026 wordt opgesteld.

6.3. Grondbeleid

Wat willen we bereiken?

We hanteren een grondbeleid dat concrete richting geeft aan hoe de gemeente omgaat met haar rol en positie in de ruimtelijke ontwikkeling. Het is een middel voor het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente en grondeigenaren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de gemeente gaat onderzoeken wat de mogelijkheden en voordelen zijn van het voeren van een actiever grondbeleid in de toekomst.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2025?

Nota Grondbeleid actualiseren

We hebben een eerste analyse van de huidige Nota Grondbeleid gedaan. De basis van de huidige nota is situationeel grondbeleid. Dat wil zeggen dat we per situatie bekijken wat de best passende manier is om met de eigendomssituatie om te gaan en welke rol de gemeente daarin wil spelen. Op basis van een helder afwegingskader kunnen we kiezen. De nota omschrijft de afweging op het marktinitiatief aan de hand van de rol, de grondpositie, het risicoprofiel en rendement van de vormen van grondbeleid, zodat de gemeente een weloverwogen keuze kan maken per situatie. Dit is nog steeds een goed en passend vertrekpunt voor ons grondbeleid, wat maakt dat ons inziens een integrale herziening niet noodzakelijk is.

De Nota Grondbeleid moet worden geactualiseerd naar de Omgevingswet en de meest actuele stand van zaken wat betreft de relatie met ander (landelijk en meer lokaal) beleid. Ook nemen we flankerend beleid mee, namelijk de Nota Bovenwijks. De grondprijzenbrief wordt al jaarlijks in december geüpdatet. De actualisatie wordt voor de zomer van 2026 verder uitgewerkt en na het zomerreces met de raad besproken.

6.4. Belastingen

Wat willen we bereiken?

De dienstverlening waar leges tegenover staan, is zo veel mogelijk kostendekkend en daarbij sturen wij op efficiëntie. Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. We benaderen de woonlasten integraal en streven ernaar om deze zo min mogelijk te verhogen en de gemeentelijke voorzieningen daarbij in stand te houden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- de OZB stijgt niet meer dan de inflatie. Als in een uitzonderlijk geval, vanwege zwaarwegende redenen van lokale aard, een verdere stijging noodzakelijk lijkt, kan dit uitgangspunt worden heroverwogen.
- bij het heffen van leges streeft de gemeente naar kostendekkendheid. Ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffenheffing en rioolbelasting volgen wij nauwgezet.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 6:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Archief Gooi en Vechtstreek
- Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

<i>Financieel gezond</i> <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Lasten				
Financien	31.593	32.070	31.749	32.707
Vastgoed	8.185	7.107	6.401	7.311
Grondbeleid	624	661	734	817
Belastingen	1.295	747	897	1.172
Totaal	41.697	40.586	39.781	42.007
Baten				
Financien	112.411-	117.686-	119.923-	123.384-
Vastgoed	3.108-	3.275-	2.219-	3.100-
Grondbeleid	430-	-	-	-
Belastingen	12.989-	13.616-	13.619-	13.520-
Totaal	128.938-	134.577-	135.760-	140.005-
Resultaat voor bestemming	87.241-	93.991-	95.978-	97.997-
Toevoegingen reserves				
Financien	7.943	-	1.418	1.418
Grondbeleid	-	2.190	-	-
Totaal toevoegingen reserves	7.943	2.190	1.418	1.418
Onttrekkingen reserves				
Financien	12.700-	4.400-	7.638-	7.585-
Vastgoed	-	-	-	-
Grondbeleid	399-	-	222-	222-
Totaal onttrekkingen reserves	13.099-	4.400-	7.860-	7.807-
Resultaat voor bestemming	5.156-	2.210-	6.442-	6.389-
Resultaat na bestemming	92.397-	96.200-	102.421-	104.387-

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2025 en Begroting na wijziging 2025		
Onderdeel programma 6	Verskil (€ x 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
Algemeen <i>Doorbelastingen</i> Er is in 2025 per saldo sprake van een voordeel van € 0,7 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door extra inkomsten a.g.v. uitleen personeel aan de Regio en urendoorberekening aan zaken waarvoor wij externe vergoedingen ontvangen	724	V

(zoals Oekraïne en Toeslagenaffaire). Zie hieronder bij doorbelasting het totaaloverzicht van de organisatie.		
<p><i>Financiën</i></p> <p>De uitkering uit het Gemeentefonds is hoger uitgevallen (V € 2.684K). Hiervan is €1,1 miljoen de uitkomst van de decembercirculaire waarover uw raad met een raadsmededeling is geïnformeerd. De gemeente heeft een incidentele nabetaling gekregen van € 1,5 miljoen over 2024 die verband houdt met de herrekening van een specifieke maatstaf 'huishoudens met laag inkomen met drempel'.</p> <p>Het vrijvallen van de stelpost afschrijvingen is bij de actualisatie van de kapitaallasten in de begroting abusievelijk niet meegenomen. (N € 674K)</p> <p>Vrijval liquidatiesaldo beheerstichting TCCS (Spant!) V € 548K en treffen voorziening debiteur Warmtebedrijf (N € 605K).</p> <p>Div. kleine verschillen (N € 479K; overhead, rentelasten en BTW-naheffing)</p>	1.474	V
<p><i>Vastgoed</i></p> <p>Afspraken rondom de kostprijs dekkende huur hebben geleid tot een afrekening voorgaande jaren voor de Lunet (V 400K).</p> <p>Afboeking boekwaarde installaties per ultimo 2026 i.v.m. voorgenomen afstoten zwembad De Lunet (N € 387K)</p> <p>Diverse kleinere verschillen (V €140K)</p>	153	V
<p><i>Grondbeleid</i></p> <p>Bijdrage toegangsweg KPN-locatie (N € 75K)</p> <p>Diverse kleinere verschillen (N € 100K)</p>	175	N
<p><i>Belastingen</i></p> <p>Er is een taxateur niet-woningen ingehuurd die naast de reguliere taken ook is ingezet voor kwaliteitsverbetering van de taxatiegegevens. Dit traject heeft geleid tot meer ureninzet dan begroot (N € 110K). De OZB-opbrengst is uiteindelijk lager uitgevallen (N € 100K).</p>	210	N
Totaal	1.966	V

Investerings

In dit programma zijn geen investeringsuitgaven gepland in 2025.

Het totale investeringsvolume van alle programma's bedraagt € 30,8 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting en dus in beginsel afgedekt binnen de begroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Indicatoren

Doorbelastingen

Excel-tabel

Doorbelastingen

Realisatie 2025 t.o.v. begroting inclusief wijzigingen 2025			
Programma	Omschrijving programma	(x € 1.000)	(V= Voordeel, N=Nadeel)
1	Voor en van iedereen	191	V
2	Kansrijk opgroeien	-18	N
3	Passend wonen in een groene omgeving	-165	N
4	Economisch vitaal en bereikbaar	114	V
5	Duidelijke en transparante dienstverlening	-186	N
6	Financieel gezond	724	V
Totaal doorbelasting aan exploitatie		660	V

Omschrijving (toelichting)

Op de afdelingsbudgetten (inclusief overheadkosten) is er in 2025 per saldo € 0,7 miljoen minder uitgegeven (op een totaalbudget van € 58 miljoen). Dit wordt met name veroorzaakt door extra inkomsten (in programma 6) a.g.v. uitleen personeel aan de Regio en urenrekening aan zaken waarvoor wij externe vergoedingen ontvangen (zoals Oekraïne en Toeslagenaffaire).

Investerings

Investerings

In dit programma zijn geen investeringsuitgaven gepland in 2025.

Het totale investeringsvolume van alle programma's bedraagt € 30,8 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting en dus in beginsel afgedekt binnen de begroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Financiële recapitulatie

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Gooise Meren geheven belastingen, bestemmingsheffingen en retributies (rechten en leges). De heffingsbevoegdheid ontleent de gemeente aan een wettelijke grondslag, zoals de Gemeentewet en de Wet milieubeheer. Het invoeren, wijzigen en afschaffen van lokale heffingen is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Onder de belastingen vallen de onroerendezaakbelastingen, de belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, de precariobelasting, de toeristenbelasting, de watertoeristenbelasting, de reclamebelasting en de parkeerbelasting.

Onder de bestemmingsheffingen vallen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

De rechten en leges omvatten een grote groep belastbare feiten, dit betreft de marktgelden, de lijkbezorgingsrechten, de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en gemeentelijke basisadministratie etc.

Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten en leges geldt dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn en dat opbrengst gebruikt wordt voor de dekking van gemaakte kosten.

Beleid lokale heffingen

'Burgers, bedrijven en andere belanghebbenden leveren een rechtvaardige bijdrage in de gemeentelijke voorzieningen.' Zo is het beleid van de gemeente Gooise Meren op het gebied van lokale heffingen samen te vatten. De lokale lastendruk blijft in reële termen gelijk, waarbij er van wordt uitgegaan dat leges en rechten kostendekkend blijven of worden. Uitzondering daarop zijn de begraafrechten en marktgelden. Bij deze rechten wordt gestreefd naar een kostendekkendheid die is gebaseerd op de realisatiecijfers van de afgelopen jaren. De OZB wordt, anders dan de gebruikelijke indexering en de gemaakte afspraken, niet verder verhoogd.

Aanpassing belastingen en heffingen 2025

De geraamde opbrengsten van belastingen zijn voor 2025 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (inclusief nacalculatie 2024). Onderstaand wordt een aantal aanpassingen nader toegelicht.

- Afvalstoffenheffing: Met ingang van 2025 wordt de wettelijk toegestane toerrekening van de straatreiniging meegenomen bij de bepaling van de tarieven. Daarnaast geldt voor deze heffing 100% kostendekking. Door deze uitgangspunten stijgen de tarieven met 4,5%.
- Rioolheffing: Gelet op het uitgangspunt van 100% kostendekking van het product Riolering wordt er bij de bepaling van de tarieven naast de indexering ook rekening gehouden met een autonome stijging (2,5% voor 2025).
- Toeristenbelasting: Het tarief voor de toeristenbelasting stijgt met meer dan het inflatiepercentage. Dit komt doordat in 2022 de opbrengst toeristenbelasting extra is verhoogd, maar het tarief alleen is verhoogd met inflatiecorrectie en dus niet is meegegroeid met de extra opbrengststijging. Dit wordt voor 2025 gecorrigeerd.

Tarieven 2025

In onderstaand tarievenoverzicht zijn de belangrijkste belastingtarieven voor 2025 opgenomen.

Heffing	Grondslag	Tarief 2025
OZB woning eigenaar	% WOZ-waarde	0,0623%
OZB niet-woning eigenaar	% WOZ-waarde	0,1595%
OZB niet-woning gebruiker	% WOZ-waarde	0,1203%
Toeristenbelasting / watertoeristenbelasting	Per overnachting / per etmaal	€ 2,40
Afvalstoffenheffing	Eénpersoonshuishouden	€ 267,80
	Meerpersoonshuishouden	€ 420,95
Rioolheffing woning eigenaar	Per aansluiting op riolering	€ 251,20
Rioolheffing niet-woning gebruiker	Niet meer afgevoerd dan 500 m3	€ 244,70
Parkeerbelasting (per uur)	Bussum (straat)	€ 1,70
	Bussum (garage)	€ 1,00
	Muiden	€ 3,40
Parkeerbelasting (vergunningen)	Bewonersvergunning	€ 41,30
	Bedrijvenvergunning	€ 178,40

Opbrengsten voor het belastingjaar 2025

In het onderstaande overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2025 vermeld (bedragen x € 1.000).

Heffing	Raming 2025	Realisatie 2025	% aandeel 2025
Onroerendezaakbelasting (OZB) Woningen	10.408	10.417	26,89%
Onroerendezaakbelasting (OZB) Niet-woningen	2.718	2.600	6,71%
Roerende zaakbelasting (RZB)	13	15	0,04%
Parkeerbelasting	3.446	3.569	9,21%
Toeristenbelasting	238	222	0,57%
Reclamebelasting	219	234	0,60%
Precariobelasting	45	46	0,12%
Afvalstoffenheffing	9.498	9.636	24,88%
Rioolheffing	7.310	7.325	18,91%
Bouwleges	1.474	1.891	4,88%
Overige leges	1.446	1.592	4,11%
Lijkbezorgingsrechten	988	1.095	2,83%
Marktgeden	115	91	0,23%
Totaal	37.918	38.733	100%

Toelichting belangrijkste verschillen

In totaal zijn de opbrengsten voor het belastingjaar 2025 € 0,8 mln. hoger dan begroot:

- Parkeerbelastingen € 123.000 hoger dan geraamd. De opbrengsten parkeerbelasting fluctueren jaarlijks en zijn voor 2025 met 3,6% hoger dan ingeschat.
- Bouwleges € 417.000 hoger dan geraamd. Aan het eind van het jaar is nog een aantal aanvragen voor grote projecten binnengekomen waardoor de opbrengst hoger uitviel dan ingeschat bij VV2 en de decemberwijziging.
- Overige leges € 146.000 hoger dan geraamd. Dit komt hoofdzakelijk door hogere opbrengsten van paspoorten en leges burgerlijke stand.

- Afvalstoffenheffing € 138.000 hoger dan begroot, met name door voordelig effect bepaling aandeel afvalstoffenheffing ultimo 2025 in dubieuze debiteuren.
- OZB niet-woningen in totaal € 118.000 lager dan geraamd.

Kostendekkende heffingen

Kostendekkende heffingen

In de paragraaf lokale heffingen moet een overzicht van baten en lasten worden opgenomen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. In dit hoofdstuk worden de diverse heffingen kort behandeld en wordt per heffing via een vast format inzicht gegeven in de kosten die (vanuit de diverse taakvelden en extracomptabel) aan de heffing worden toegerekend. De gehanteerde tariefstelling, geraamde baten en eventuele achterliggende beleidskeuzes worden ook per heffing aangegeven.

Onafhankelijk van de aard en samenstelling van de overhead kan deze worden toegerekend aan de directe kosten van de taakvelden. Deze toerekening vindt voor heffingen extracomptabel plaats. Voor wat betreft het toerekenen van overhead aan de tarieven is gekozen voor een systematiek waarbij de totale overhead op taakveld 0.4 op basis van de volgende formule wordt verdeeld:

$$\text{Opslag taakveld} = \frac{\text{aan heffing toegerekende directe loonkosten} \times (\text{totale overheadkosten} / \text{totale loonkosten directe producten})}{\text{directe loonkosten}}$$

Hieronder is, per heffing, aangegeven wat het percentage kostendekkendheid is voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, begraafrechten, marktgeden en leges. Hierbij is inzichtelijk gemaakt welke kosten en inkomsten dit betreft, rekening houdend met de uitgangspunten conform het BBV.

Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt het saldo onttrokken uit de egalisatievoorziening om te komen tot een 100% kostendekkendheid. De btw is een toegestaan onderdeel van de berekening/tarief.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van percelen waarvoor een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen bestaat. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de afvalstoffenheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%.

Met de dotatie van het batig saldo (circa € 497.000) in de voorziening wordt de kostendekking 100%.

Berekening van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	2025 (Bedragen x € 1.000)
Kosten taakveld afval	7.414
Inkomsten taakveld afval, excl. heffingen	-111
Netto kosten taakveld	7.303
Toe te rekenen kosten kwijtschelding	294
Overhead	107

btw op exploitatie en investeringen	1.520
Totale kosten	9.224
Opbrengst heffingen	-9.636
Dekkingspercentage	104%

Tarieven afvalstoffenheffing en beleidskeuzes

De afvalstoffenheffing in de gemeente Gooise Meren is gedifferentieerd naar de grootte van het huishouden in de vorm van een éénpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden. Hiermee wordt zoveel mogelijk recht gedaan aan het principe 'de vervuiler betaalt' en blijft de uitvoering van de heffing praktisch uitvoerbaar.

-

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de eigenaar (woning) of gebruiker (bedrijf) van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval- hemel- en grondwater na te komen. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de rioolheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%. Op grond van het vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2026 is de rioolheffing boven op de inflatiecorrectie met 2,5% verhoogd.

Met de dotatie van het batig saldo (circa € 364.000) in de voorziening wordt de kostendekking 100%.

Berekening van kostendekkendheid van de rioolheffing	2025 (Bedragen x € 1.000)
Kosten taakveld riolering	5.804
Inkomsten taakveld riolering, excl. heffingen	-161
Netto kosten taakveld	5.644
Overhead	391
btw op exploitatie en investeringen	925
Totale kosten	6.960
Opbrengst heffingen	-7.325
Dekkingspercentage	105%

Tarieven rioolheffing en beleidskeuzes

Bij de harmonisatie van de tarieven voor de rioolheffing is ervoor gekozen om voor woningen een vast bedrag per aansluiting te heffen van de eigenaar. De kosten van het leggen van riolering en overige voorzieningen zijn voornamelijk vaste kosten. De mate van gebruik van de voorzieningen per individueel perceel heeft over het algemeen slechts een klein effect op de totale kosten. Dit rechtvaardigt het gebruik van een vast bedrag. Voor niet-woningen is gekozen om de rioolheffing te baseren op het waterverbruik en te heffen van de gebruiker. De tariefklassen zijn zodanig ingedeeld dat dit het effect heeft van een vast bedrag per aansluiting, maar waarbij de echte grootverbruikers extra bijdragen.

Begraafplaatsrechten

Begraafplaatsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en het gebruik van de diensten die daarbij worden verleend. De gerealiseerde opbrengst is al een aantal jaar relatief stabiel en is hoofdzakelijk afhankelijk van het aantal begrafenissen en de opbrengst van het jaarlijks onderhoudsrecht. Voor 2025 is de geraamde opbrengst verhoogd met het inflatiepercentage.

Berekening van kostendekkendheid van de begraafrechten	2025 (Bedragen x € 1.000)
Kosten taakveld begraven	1.228
Inkomsten taakveld begraven, excl. heffingen	-164
Netto kosten taakveld	1.064
Overhead	475
Totale kosten	1.539
Opbrengst heffingen	-1.095
Dekkingspercentage	71%

Tarieven begraafplaatsrechten

De verordening kent een tarieventabel met een uiteenlopend aantal tarieven voor verschillende diensten. Voor begraafplaatsrecht wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van minimaal 50%. Dit streefpercentage is gebaseerd op de werkelijke kostendekkendheid in de afgelopen jaren.

Door de uitgifte van meer natuurgraven dan geraamd en extra inkomsten rondom begrafenissen, is het dekkingspercentage in 2025 hoger dan het streefpercentage.

-

Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is. De opbrengst is afhankelijk van de daadwerkelijke bezetting van de weekmarkt. Voor 2024 is de geraamde opbrengst met het inflatiepercentage verhoogd.

Berekening van kostendekkendheid van de marktgelden	2025
--	-------------

	(Bedragen x € 1.000)
Kosten taakveld marktgeden	73
-Inkomsten taakveld marktgeden, excl. heffingen	-2
Netto kosten taakveld	70
Overhead	36
btw	4
Totale kosten	110
Opbrengst heffingen	-93
Dekkingspercentage	85%

Tarieven marktgeden

Het marktgeld bedraagt een tarief per vierkante meter ingenomen ruimte. Voor marktgeden wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van minimaal 50%. Dit streefpercentage is gebaseerd op de werkelijke kostendekkendheid in het afgelopen jaar.

-

Leges

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Deze tarieventabel bestaat uit drie titels: Algemene dienstverlening, Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen) en Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (specifiek voor ondernemers). Binnen de drie titels zijn de leges onderverdeeld in hoofdstukken waarbinnen de samenhangende tarieven zijn geclusterd. De opbrengsten zijn in de begroting niet op hoofdstukniveau opgenomen, maar zijn functioneel gegroepeerd. Van een aantal diensten wordt namelijk dusdanig weinig gebruik gemaakt dat het apart opnemen van een raming geen meerwaarde heeft.

Het totaal percentage kostendekkendheid aan leges (titel 1, 2 en 3) bedraagt 59%.

Berekening van kostendekkendheid van de leges	2025 (Bedragen x € 1.000)
Kosten taakvelden	3.836

Overhead	1.739
Totale kosten	5.575
Totale opbrengsten	3.326
Dekkingspercentage	60%

Onder algemene dienstverlening valt bijvoorbeeld Burgerlijke stand, reisdocumenten en rijbewijzen.

Berekening van kostendekkendheid van de leges Titel 1; Algemene dienstverlening	2025 (Bedragen x € 1.000)
Kosten taakvelden	1.217
Overhead	504
Totale kosten	1.721
Totale opbrengsten	1.412
Dekkingspercentage	82%

Onder algemene dienstverlening valt bijvoorbeeld Burgerlijke stand, reisdocumenten en rijbewijzen.

Berekening van kostendekkendheid van de leges Titel 2; Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	2025 (Bedragen x € 1.000)
Kosten taakvelden	2.319
Overhead	1.108
Totale kosten	3.427
Totale opbrengsten	1.892
Dekkingspercentage	55%

Onder Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning valt de omgevingsvergunning.

Berekening van kostendeckendheid van de leges Titel 3; Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	2025 (Bedragen x € 1.000)
Kosten taakvelden	299
Overhead	128
Totale kosten	427
Totale opbrengsten	22
Dekkingspercentage	5%

Onder Dienstverlening vallend onder Europese richtlijnen valt bijvoorbeeld horeca, organiseren van evenementen en markten.

Lokale belastingdruk

Door de totale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (zoals geproduceerd door het Coelo) en uit te drukken in een percentage van de ontwikkeling van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden geschetst.

De woonlasten bestaan uit de onroerende-zaakbelasting, afvalstoffenheffing (meerpersoons) en de rioolheffing.

	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Totale woonlasten gezin Gooise Meren in jaar t	€ 1.102	€ 1.139	€ 1.144
Woonlasten gemiddelde voor gezin in t-1	€ 944	€ 1.101	€ 1.101
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor (x 100%)	117%	115%	114%

Kwijtscheldingsbeleid

Belastingplichtigen die de belastingschuld niet kunnen voldoen door het ontbreken van (voldoende) vermogen of inkomen kunnen kwijtschelding aanvragen. Het beleid dat hierbij gehanteerd wordt, ligt vast in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Alleen voor de afvalstoffenheffing wordt in 2025 kwijtschelding verleend. Voor andere gemeentelijke belastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

In 2025 zijn er in totaal 1.201 kwijtscheldingsverzoeken binnengekomen. Dit aantal is inclusief 532 geautomatiseerd afgehandelde toegekende verzoeken, en ligt in lijn met de voorgaande jaren (2024: 1.203, 2023: 1.135, 2022: 1.212). Het aantal toegekende verzoeken (geautomatiseerd plus handmatig) is 887. Ook dit aantal ligt in lijn met de voorgaande jaren (2024: 891, 2023: 904, 2022: 906).

Algemene ontwikkelingen

De gemeente is voor de inkomsten voor het overgrote deel afhankelijk van inkomsten vanuit de Rijksoverheid. Daarbij zorgt de huidige financieringssystematiek voor schommelingen in inkomsten bij de gemeenten en biedt beperkte ruimte voor autonomie. Vanuit het VNG is er overleg met het Rijk voor meer mogelijkheden voor de gemeente om belasting te heffen. De lastenverzwaring voor inwoners dient vervolgens teruggedrukt te worden via lagere inkomstenbelastingen. Momenteel liggen er voorstellen over de verruiming op lokaal belastinggebied die bedoeld zijn voor de periode na 2025.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicobeheersing

Deze paragraaf heeft als doel: het inzicht geven in het beleid van de gemeente met betrekking tot risico's, het totaal aan financiële risico's afzetten tegen de beschikbare middelen en inzicht en beoordeling van de financiële positie aan de hand van kengetallen. In lijn met de Nota Risicomanagement wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele en structurele risico's. De weerstandscapaciteit staat aangegeven en bij de top 10 van financiële risico's worden beheersmaatregelen genoemd.

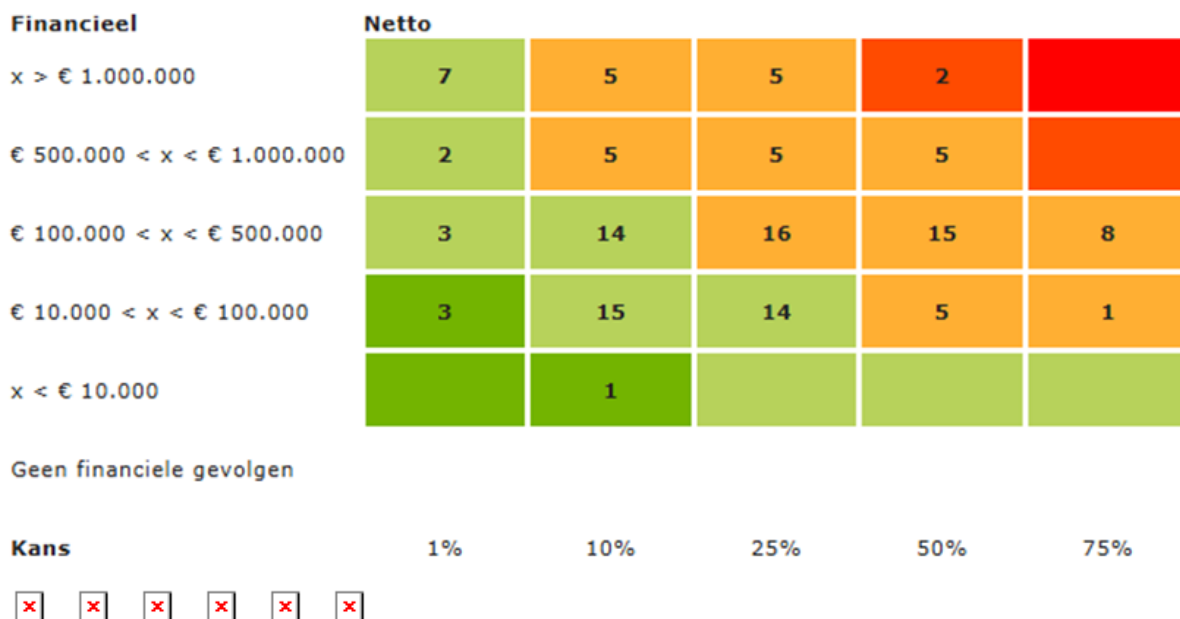
Risicomanagement

De ambitie voor het omgaan met risico's is beschreven in de Nota Risicomanagement: 'Er is open en transparante communicatie over risico's via dialoog. De onderkende risico's worden gewogen en beheerst en de organisatie kent een goede balans tussen risico's nemen en beheersen (risicobereidheid). Door iedereen bewust te maken van de meerwaarde en het werken met risico's te integreren in de processen zal het meer en meer vanzelfsprekend worden.'

Door inzicht in de (financiële) risico's is de organisatie in staat om bewust besluiten te nemen. Om inzicht in de risico's te verkrijgen worden er risico-inventarisaties uitgevoerd. De inventarisatie wordt gedurende het jaar bijgewerkt. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de meest recente risico-inventarisatie om een zo actueel mogelijk beeld te geven. Op basis van de geïnventariseerde risico's is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Dit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om het weerstandsvermogen van Gooise Meren te berekenen.

Risicoprofiel

Om de risico's van Gooise Meren in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van de applicatie NARIS, waarmee risico's systematisch in kaart zijn gebracht en beoordeeld. In totaal zijn 131 grote financiële risico's in beeld gebracht. De geïnventariseerde risico's zijn in klassen ingedeeld en geplaatst in een risicokaart. De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg/impact. Een risico dat in het groene gebied zit, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico dat een score heeft in het oranje gebied, vraagt om aandacht. Een risico met een risicoscore in het rode gebied vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie wordt bedreigd. Preventieve of reducerende maatregelen kunnen de kans of het gevolg terugbrengen naar een niveau dat een meer acceptabele waarde heeft.

Top 10 financiële risico's

In onderstaande tabel zijn tien risico's gepresenteerd, die de hoogste bijdrage hebben aan de benodigde weerstandscapaciteit. In deze tabel leest u een korte omschrijving van het risico, een beschrijving van het verwachte financiële gevolg, de beheersmaatregelen en het percentage dat aangeeft hoeveel procent dit risico bijdraagt aan het verwachte totale financiële gevolg (€ 13.865.546; zie 'Benodigde weerstandscapaciteit'). In de laatste kolom is aangegeven of het risico ten opzichte van de laatste gepresenteerde stand (Begroting 2026) nieuw (N) of ongewijzigd (O) is in de top 10. De stand van de laatste risico-inventarisatie wordt gebruikt om een zo actueel mogelijk beeld te geven.

Toelichting grootste wijzigingen top 10

Het risico rond het warmtenet Muiderberg is uit de top 10 verdwenen. Op 19 maart 2026 zijn in een samenwerkingsovereenkomst (SOK) vergaande afspraken gemaakt over de risico's voor de onderhoudswerkzaamheden. De planning van het rioolproject, evenals de kosten, zijn nu niet meer afhankelijk van een go besluit voor het warmtenet. De gemeente loopt hierdoor op dit moment geen financiële risico's voor het warmtenet.

Door het vervallen van het risico rond het warmtenet komt het risico sturing in contractmanagement, dat na de Begroting 2025 net buiten de top 10 viel, terug op plek 10 van de grootste risico's.

De krapte op de arbeidsmarkt speelt een grotere rol bij het vervullen van vacatures, mede waardoor het risico in de top 10 is gestegen van plek 9 naar plek 6.

Buiten de benoemde risico's in de top 10 zijn er twee aandachtspunten.

Ondermijning in de zorg is landelijk een probleem. De politie heeft geconstateerd dat criminele samenwerkingsverbanden de zorg hebben ontdekt als verdienmodel en op allerlei manieren de zorg zijn binnengedrongen. Zo maken ze onder meer misbruik van zorggelden, gebruiken ze zorgbedrijven als dekmantel om crimineel geld wit te wassen, richten ze eigen malafide uitzend- en opleidingsbureaus op en zetten ze kwetsbare zorgcliënten soms in bij drugshandel en andere criminele activiteiten. Eén van de gevolgen is ook dat er onbekwame, soms ook criminele 'zorgverleners' in de zorgsector aan het werk zijn. Ze zijn niet opgeleid en niet vaardig, met alle risico's en schrijnende situaties voor kwetsbare cliënten van dien. Cliënten trekken niet gemakkelijk aan de bel door hun beperking en/of afhankelijke positie. Het Openbaar Ministerie schat dat in Nederland jaarlijks voor minimaal € 10 miljard wordt gefraudeerd in de zorg. Onze handhavers en sociaal rechercheurs (BOA's) voeren toezicht- en handhavingstaken uit en dragen zo bij aan opsporing van zorgfraude. Via inkoop en contractbeheer probeert Gooise Meren de aanpak van zorgfraude te versterken. Daarnaast proberen we signalen te delen met alle ketenpartners.

De financiële positie van Tomingroep staat al meerdere jaren onder druk. Tomin heeft aan de deelnemende gemeenten een garantstelling gevraagd. Dit is nodig om de noodzakelijke financiële zekerheid te bieden gedurende de transitieperiode (2026 en 2027) naar twee nieuwe sociale ontwikkelbedrijven in Almere en de Gooi- en Vechtstreek. Uit de liquiditeitsprognose van Tomin van januari 2026 volgt dat eind 2026 (en zeker in 2027) een liquiditeitstekort ontstaat dat oploopt tot ruim € 6,5 miljoen. Dit bedrag past binnen het bedrag van de (voor de zekerheid) hogere garantstelling. De liquiditeitsprognose en de omvang van de tekorten zijn nog met onzekerheden omgeven, maar deelnemende gemeenten moeten er gezamenlijk voor zorgdragen dat Tomin te allen tijde over voldoende middelen beschikt. Een aanvullende bijdrage om het liquiditeitstekort op te vangen wordt verdeeld naar rato van het 10-jaarsgemiddelde van het aantal WSW-medewerkers per gemeente, wat voor Gooise Meren neerkomt op € 0,5 mln. in 2026 en in 2027.

Nr.	Risico	Financieel gevolg	Beheersmaatregel	Inloed	N=Nieuw in top 10, O=Ongewijzigd
1	Olmengarage: Er zijn diverse varianten mogelijk om de garage te bouwen. De keuze voor de varianten is afhankelijk van keuzes voor toekomstverwachtingen voor het centrum van Bussum. Daaraan gekoppeld is de toekenning van de aangevraagde impuls subsidie.	Incidenteel: De kosten per variant zijn sterk afhankelijk van het aantal parkeerplaatsen en een bovengrondse of ondergrondse uitvoering.	Vooraf keuze bepalen voor het aantal gewenste parkeerplaatsen op basis van een nog uit te voeren parkplan en op basis daarvan de bouwkosten en exploitatiekosten bepalen. Per variant dit uitwerken en ter beslissing aan de raad voorleggen. Het daadwerkelijke ontwerp voorleggen aan de raad met de bijbehorende bouw- en exploitatie kosten.	18,02%	O

Nr.	Risico	Financieel gevolg	Beheersmaatregel	Invloed	N=Nieuw in top 10, O=Ongewijzigd
	De Olmen is dus niet per se een risicovol project, maar in deze fase vooral nog omgeven door veel onzekerheden.		Indien de subsidie niet wordt toegekend zullen de varianten moeten aansluiten op het beschikbare budget.		
2	Krijgsman: Er lopen nog steeds verschillende juridische procedures met de KNSF. Deze procedures gaan gepaard met forse financiële claims. Gezien de voorgeschiedenis is het ook niet uitgesloten dat hier nieuwe procedures bij zullen komen.	Incidenteel: mogelijk toewijzen van financiële claims van de ontwikkelaar.	Zorgvuldige juridische begeleiding en dossieropbouw	11,59%	O
3	Ransomware: De ICT systemen en- of data worden versleuteld. Systemen zullen niet beschikbaar zijn en de veiligheid van (persoons)gegevens raakt in het geding. De dienstverlening naar interne medewerkers en burgers zal hier hinder van ondervinden.	Incidenteel: hoge kosten en inspanning om kritische bedrijfsprocessen, gegevens en de dienstverlening te herstellen. Bijvoorbeeld door de noodzaak tot inhuur externe expertise.	Inzetten op bewustwording medewerkers over informatiebeveiliging. Risico gebaseerde beveiligingsmaatregelen (zoals 24/7 monitoring) periodiek evalueren en toetsen op effectiviteit. Continuïteitsplannen continu verbeteren en testen.	4,45%	O
4	Er worden producten/diensten gekocht of contracten afgesloten waarbij onvoldoende wordt stilgestaan bij de borging van informatiebeveiliging en privacy. Bijvoorbeeld risicovolle technologie of onveilige herkomstlanden. Dit risico speelt met name bij producten/diensten die niet worden beoordeeld door de Inkoopadviseurs en relevante kennishouders.	Incidenteel: Variërend van het risico op datalekken door gebrekkige beveiliging, niet voldoen aan wet- en regelgeving (boetes), tot een kans op ransomware.	Inzetten op vroegtijdige aandacht voor informatiebeveiliging en privacy bij aanbestedingen en projecten. Met hierbij een focus op de borging van de eisen en afspraken gedurende de looptijd van het dienst of gebruik van het product.	3,97%	O
5	Uitkering Gemeentefonds: De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft advies gegeven aan het ministerie van BZK over de herijking van het Gemeentefonds. Met name de eigen draagkracht van de gemeente (zie de onbenutte belastingcapaciteit bij de ratio hieronder) kan een nadelige invloed gaan hebben op de uitkering uit het Gemeentefonds.	Structureel: lagere inkomsten	Behoedzaam begroten en bijhouden publicaties van het Rijk en de VNG	3,72%	O
6	Arbeidsmarkt: door krapte op de arbeidsmarkt zijn vacatures moeilijk te vervullen en nemen de kosten van werving toe. Inhuur is nodig voor vacatures die niet ingevuld kunnen worden.	Incidenteel: extra inhuur, niet alle taken uitvoeren	Sturen op arbeidsmarktcommunicatie (Corporate Recruiter in dienst) om toch de juiste mensen te vinden.	2,94%	O

Nr.	Risico	Financieel gevolg	Beheersmaatregel	Invloed	N=Nieuw in top 10, O=Ongewijzigd
7	<p>Jeugd: de verwachting is een toename van de uitgaven voor individuele jeugdhulp; deze stijging kent verschillende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een toename van het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt in lijn met de trend van de afgelopen jaren; - een toename van de kosten per jeugdige door inzet van zwaardere en dus duurder vormen van jeugdhulp (o.a. Verblijf en GGZ); - een stijging van de tarieven in de jeugdhulp; - uitstroom uit jeugdhulp die achterblijft bij de instroom, doordat jeugdigen steeds langer jeugdhulp ontvangen; - De naweeën van de coronapandemie zijn nog steeds voelbaar in het mentaal welbevinden van de jeugdigen. Dit verklaart deels de toenemende vraag naar jeugdhulp. 	<p>Structureel: hogere lasten en mogelijke budgetoverschrijding</p>	<p>Kostenbeheersingsmaatregelen zoals meer beïnvloedingsmogelijkheid op de huisartsenroute door inzet POH-Jeugd (uitbreiding per 2027), meer inzet op eigen kracht en normaliseren en demedicaliseren, en versterken voorveld volgen uit de Hervormingsagenda Jeugd. Op den duur meer kostenbeheersing (naar verwachting per 2028), maar implementatie en uitvoering leiden ook tot incidentele én structurele kosten verbonden aan deze verdere transformatie. Daarom monitoren effecten kostenbeheersmaatregelen en aanpassen prognoses.</p>	2,87%	O
8	<p>Wmo: Sinds de invoering van het abonnementstarief (vaste lage eigen bijdrage ongeacht duur en omvang hulp- en ondersteuning) ontvangen gemeenten minder eigen bijdragen. Daarnaast heeft het abonnementstarief een aanzuigende werking bij vooral de huishoudelijke hulp. Verder is er toename van Wmo-kosten door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een autonome groei door vergrijzing; - hogere instroom jongvolwassen (20 tot 40 jaar) door geen perspectief op werk; - een hogere instroom door ambulantisering (langer thuis wonen) en kortdurende opnames in ziekenhuizen waardoor inwoners eerder naar huis gaan en een beroep doen op de Wmo; - gewijzigde Cao's in de zorg en welzijnswereld zorgen mogelijk voor tussentijdse aanpassing van tarieven voor ingekochte zorg (Zorg in natura en Persoonsgebonden budget). 	<p>Structureel: hogere lasten door een stijgende vraag en mogelijke budgetoverschrijding. Het kabinet stelt geen middelen beschikbaar om dit financieel te compenseren, wel is over een periode van 3 jaar een monitor ingesteld.</p> <p>In het Coalitieakkoord van het nieuwe Kabinet wordt de eigen bijdrage voor Wmo-ondersteuning (zoals huishoudelijke hulp) herzien. Onduidelijk is nog hoe. Het vergt een wetswijziging van de Wmo. Deze moet door de Eerste en Tweede Kamer goedgekeurd worden.</p>	<p>Meer inzet op eigen kracht, normaliseren en demedicaliseren, en op preventie en vroegsignalering. En op het versterken van het voorveld met alternatieve laagdrempelige voorzieningen voor hulp en ondersteuning. Dit vergt financiële investeringen. Breed maatschappelijk debat over de eerlijke verdeling van de inzet van o.a. schaarse huishoudelijke hulp (personeelstekort).</p> <p>Monitoren effecten en aanpassen prognoses.</p> <p>Aankaarten problematiek en noodzaak hogere vergoedingen bij het Rijk.</p> <p>Aanpassen budgetten.</p>	2,79%	O

Nr.	Risico	Financieel gevolg	Beheersmaatregel	Involed	N=Nieuw in top 10, O=Ongewijzigd
9	Dagbesteding vervoer: Contracten worden opengebroken omdat de huidige tarieven voor vervoer niet voldoen.	Structureel: Hogere uitgaven bij nieuwe tarieven	Onderzoek vervoer geïndiceerde dagbesteding zorgaanbieders Wmo (en Jeugd) Doel: 1. zorgen dat dagbesteding beschikbaar blijft voor inwoners in Gooi en Vechtstreek; 2. beter inzicht krijgen in de (on)mogelijkheden van bundeling van het dagbestedingsvervoer met het Wmo/Jeugd-vervoer en het leerlingenvervoer. Pilot die er liep (dagbesteding King Arthur en Onvergetelijk Leven) goed evalueren en punten meenemen. Vervoer wordt meegenomen in de brede regionale Heroverweging Dagbesteding (en Begeleiding en Hulp bij Huishouden).	2,08%	O
10	Onvoldoende sturing op contractmanagement: mogelijkheden van een contract worden onvoldoende benut, kans op wanprestaties en mogelijke onrechtmatigheid op aanbestedingen.	Structureel: verlies van gelden (15% inkoopvolume) en mogelijk een onrechtmatig contract	Contractmanagementsysteem is in gebruik. Kennis over contractmanagement in de organisatie verder vergroten.	2,07%	N

Weerstandsvermogen

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een Monte-Carlo risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie berekent duizenden keren per risico het gevolg maal de kans. De risicosimulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale risicobedrag ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit de simulatie volgt dat bij een betrouwbaarheidspercentage van 90% alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 13.865.546. Op basis van de incidentele risico's is dit € 10.006.473 en voor het structurele deel € 3.859.073.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Goiose Meren bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. De samenstelling en omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit is in de onderstaande tabel opgenomen.

Onderscheid kan worden gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Dit is wenselijk, omdat je een risico met structurele gevolgen niet structureel mag dekken met een reserve en anderzijds voor een incidenteel risico het onwenselijk is om direct structurele middelen in te zetten (OZB, beleid aanpassen). De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is het verschil tussen het gehanteerde tarief en het maximale tarief alvorens tot een artikel 12 gemeente gerekend te worden.

Beschikbare weerstandscapaciteit 2025 (bedragen €1.000)	Begroting 2025	Rekening 2025 Incidenteel	Rekening 2025 Structureel	Rekening 2025 Totaal
Algemene reserve per 1 januari	36.121	29.072	0	29.072
Onbenutte belastingcapaciteit 2025	14.918	0	16.369	16.369

Begrotingsruimte	126			
Stelpost onvoorzien	11	0	10	10
Totale weerstandscapaciteit	51.176	29.072	16.379	45.451

Ratio weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen de benodigde weerstandscapaciteit (financieel gekwantificeerde risico's) en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten, ook wel 'weerstandratio', wordt in onderstaande figuur en tabel weergegeven, waarbij het van belang is dat de beschikbare capaciteit groter is dan de benodigde capaciteit.

Ratio weerstandscapaciteit 2025 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Rekening 2025 Incidenteel	Rekening 2025 Structureel	Rekening 2025 Totaal
Benodigde weerstandscapaciteit	13.397	10.007	3.859	13.866
Beschikbare weerstandscapaciteit	51.176	29.072	16.379	45.451
Ratio	3,8	2,9	4,2	3,3

Om te weten of de berekende ratio een 'uitstekend' of 'onvoldoende' vermogen aangeeft, wordt onderstaande tabel gebruikt van de Universiteit Twente. De norm is in de Nota Risicomanagement vastgesteld op minimaal een C (1.0-1.4). De ratio van Gooise Meren valt voor zowel incidenteel als structureel in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C (norm)	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Verloop van de kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	85,6%	105,6%	76,8%	106,5%	95,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60,2%	92,3%	55,3%	92,3%	73,2%
Solvabiliteitsratio	21,6%	17,2%	19,0%	17,2%	16,3%
Structurele exploitatieruimte	4,6%	0,7%	1,3%	0,7%	1,8%
Grondexploitatie	2,4%	2,8%	1,9%	2,8%	2,0%
Belastingcapaciteit	110,9%	117,2%	117,2%	117,2%	117,2%

De hieronder gebruikte categorieënenindeling voor de financiële kengetallen wordt gehanteerd door de provincie. Dit is gebaseerd op de signaleringswaarden die de provincie als toezichthouder hanteert. De netto schuldquote en de solvabiliteitsratio worden in de begrotingsperiode vooral beïnvloed door het forse volume aan voorgenomen investeringen. Dit vraagt om zorgvuldige beoordeling van de wensen, prioritering en het maken van keuzes.

Netto gecorrigeerde schuldquote

Netto gecorrigeerde schuldquote (= schuldlast ten opzichte van eigen middelen). De nettoschuld betreft de totale schuldlast (aangegane leningen). De schuldlast verminderd met alle doorgeleende/verstrekte leningen leidt tot een gecorrigeerde nettoschuld.

Categorie A = kleiner dan 90% het minst risicovol

Categorie B = 90-130% matig risico

Categorie C = groter dan 130% zeer risicovol

Toelichting:

De netto schuldquote valt in 2025 onder categorie A, minst risicovol maar is wel gestegen ten opzichte van 2024 als gevolg van toenemende uitvoering van investeringen.

Solvabiliteit

Solvabiliteitsratio (= in hoeverre is de gemeente in staat om aan haar financiële verplichtingen te voldoen).

Categorie A = groter dan 50% het minst risicovol

Categorie B = 20-50% matig risico en

Categorie C = kleiner dan 20% zeer risicovol

Toelichting:

De solvabiliteit is als zeer risicovol aan te merken, met name door incidentele onttrekking aan de Algemene Reserve voor het realiseren van een sluitende begroting.

Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte (= welke structurele ruimte heeft de gemeente om haar eigen lasten te dragen).

Categorie A = groter dan 0% het minst risicovol

Categorie B = 0% matig risico

Categorie C = kleiner dan 0% zeer risicovol

Toelichting:

De structurele exploitatieruimte valt in 2025 positief uit, ofwel alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten en vallen daarmee in de categorie minst risicovol.

Grondexploitatie risico

Grondexploitatie (= hoe verhoudt de waarde van de grond zich tot de totale (geraamde) baten)

Categorie A = kleiner dan 20% het minst risicovol

Categorie B = 20-35% matig risico

Categorie C = groter dan 35% zeer risicovol

Toelichting:

Met 2,0% valt Gooise Meren onder categorie A. Dit risico is voor Gooise Meren erg laag, omdat de gemeente weinig grondexploitaties heeft en ook de financiële omvang klein is. De enige Grondexploitatie betreft de gebiedsontwikkeling Bredius.

Belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit (= hoe verhoudt de belastingdruk zich ten opzichte van het landelijke gemiddelde).

Categorie A = kleiner dan 95% het minst risicovol

Categorie B = 95-105% matig risico

Categorie C = groter dan 105% zeer risicovol

Toelichting:

Met 117,2% valt Gooise Meren onder categorie C, zeer risicovol. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De gemiddelde woonlasten liggen hoger dan gemiddeld in Nederland. Dit komt voornamelijk door de hogere WOZ-waarden van de woningen in Gooise Meren, ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dat zorgt voor een gemiddeld hogere OZB-last (onroerendezaakbelasting). Het percentage (tarief per eenheid) van de OZB in Gooise Meren ligt onder het gemiddelde van Nederland. Dat tarief van Gooise Meren (0,0712) ligt ruim onder het door het Ministerie in de meicirculaire 2024 bepaalde 'redelijk peil' voor toelating tot artikel 12, zijnde 0,1595 (i.c. berekening onbenutte belastingcapaciteit), waardoor wij het kengetal 'belastingcapaciteit' niet als risico zien.

Beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen

Op basis van bovenstaande uitkomsten kunnen we stellen dat de financiële positie van de gemeente goed is. Door het hoge voorgenomen investeringsvolume blijft monitoring noodzakelijk.

Rapportcijfer kengetallen

In de in 2021 vastgestelde nota Beoordeling Kengetallen hebben we een andere wijze van presenteren voorgesteld, met name om de kengetallen samen te beoordelen. We volgen hierbij de eerder door de raad vastgestelde berekening, waarbij alle kengetallen worden gewaardeerd en leiden tot een rapportcijfer. De streefwaarde voor Gooise Meren voor dat rapportcijfer is vastgesteld op 7 (6,9), de minimumwaarde op 6 (5,9). Voor een duurzame balans in de begroting zijn een goede ratio weerstandsvermogen en een goed rapportcijfer kengetallen essentieel. We zien het rapportcijfer afnemen. Op termijn zijn maatregelen nodig op het gebied van temporiseren investeringen of versterken eigen vermogen.

Rapportcijfer	Minst risicovol (A)		Neutraal (B)		Meest risicovol (C)	
	%	Punten	%	Punten	%	Punten
Netto (gecorrigeerde) schuldquote	< 90	3	90 - 130	2	> 130	1

Solvabiliteitsratio	> 50	4	20 - 50	2,7	< 20	1,3
Structurele exploitatieruimte	> 0	1	0	0,6	< 0	0,3
Grondexploitatie	< 20	1,5	20 - 35	1	> 35	0,5
Belastingcapaciteit	< 95	0,5	95 - 105	0,3	> 105	0,1
Totaalcijfer		10		6,6		3,2

Rapportcijfer	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto (gecorrigeerde) schuldquote	3,0	2,0	3,0	2,0	3,0
Solvabiliteitsratio	2,7	1,3	2,7	1,3	1,3
Structurele exploitatieruimte	1,0	1,0	1,0	0,3	1,0
Grondexploitatie	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Belastingcapaciteit	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal rapportcijfer	8,5	5,9	8,3	5,9	6,9

Streefwaarde

Voldoende

Onvoldoende

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft via een dwarsdoorsnede van de begroting inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten die daarmee gepaard gaan. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen worden de volgende kapitaalgoederen opgenomen:

1. Riolering
2. Gebouwen
3. Kunstwerken
4. Wegen
5. Water
6. Groen
7. Spelen
8. Sport
9. Begraafplaatsen
10. (straat)Meubilair
11. Verlichting & verkeersregelinstanties (VRI)

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
3. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting
4. De ontwikkelingen in 2025

Beleidskader

De vastgestelde Visie Buitenruimte is vertaald naar beheerplannen voor de verschillende kapitaalgoederen. Hierin zijn de financiële middelen ten behoeve van het regulier onderhoud, storingsonderhoud, het planmatig (groot)onderhoud alsmede de benodigde vervangingsinvesteringen opgenomen. De kapitaalgoederen worden conform de vastgestelde beheerplannen beheerd.

Ontwikkelingen 2025

Areaaluitbreiding

Vanuit diverse (bouw)plannen is areaal aan de gemeente overgedragen. Het gaat hierbij onder andere om De Krijgsman deelplan 9 t/m 11, het buitenterrein van de Sporthal Bredius, de Vestingwerken Naarden, het Naarderbos, eerste straten van de projectontwikkeling Crailo. Voor het jaarlijkse periodiek onderhoud is een structurele verhoging van diverse exploitatiebudgetten benodigd, dit wordt bij de totstandkoming van de definitieve ontwerpen aangevraagd en waar dat nog niet gebeurd is meegenomen in de begrotingswijzigingen.

Beeldkwaliteit

In overeenstemming met de vastgestelde beheerplannen 2022-2025 vindt het onderhoud overal plaats op beeldkwaliteitsniveau C. De begroting is conform de beheerplannen opgenomen. Begin 2025 is de beeldkwaliteit in relatie tot de beleving geëvalueerd en bent u daarover via een politieke avond en raadsmededeling geïnformeerd. Ook zijn de effecten van het werken op frequentie versus beeldkwaliteit in een pilot onderzocht in het (winkel)centrum van Bussum. Gewenste wijzigingen in de kaders kunnen gevolgen hebben die, middels besluitvorming, in begrotingswijzigingen moeten worden verwerkt.

1. Riolering

Onderhoud

Beheer en onderhoud wordt zowel planmatig als incidenteel uitgevoerd. Jaarlijks worden alle straat- en trottoirkolken, een deel van het hoofdriool en alle gemalen en pompputten gereinigd. Elk jaar wordt een deel

van het hoofdriool, gemalen en pompputten geïnspecteerd (conform het vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2026 (GRP)). Indien nodig worden geconstateerde schades aan het hoofdriool en/of gemalen en pompen hersteld.

Grootschalige vervanging

De voorbereidingen voor de vervanging van de riolering in de Graaf Wichmanlaan e.o. en de Veerstraat lopen. Deze projecten worden integraal opgepakt. De uitvoering van deze projecten starten dit jaar. Het project Van der Helstpark e.o. is al voorbereid, maar wacht op uitvoering in verband met gelijktijdige uitvoering van het warmtenet. Verder wordt een start gemaakt met de voorbereiding van grote onderhoudsprojecten/herinrichtingsprojecten.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Riolering	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud	1.488	1.524
Investerings *		2.225
Kapitaallasten	3.128	2.102

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

2. Gebouwen

Op diverse locaties, waaronder de gymzalen aan de Dr. Schaeppmanlaan en de Kwartellaan in Bussum, MFA De Kazerne in Muiden en een woning aan de Gansoordstraat zijn de CV ketels en/of boilers vervangen. In de Kazerne in Muiden, MFA Breeduit, Het Filmhuis en het Streekarchief in Bussum en de gemeentewerf/brandweer in Naarden zijn de brandmeldinstallaties vervangen en/of aangepast om te voldoen aan wet- en regelgeving. Planmatig groot onderhoud aan gevels is uitgevoerd bij een 14-tal gebouwen. De renovatie van Hamerfort-Oost en Hamerfort-West in Naarden en de gymzaal aan de Willem Kalfflaan in Bussum zijn gestart. Het vervangen van de verlichting voor LED van MFA Breeduit in Bussum verschuift naar 2026. Het is nog niet bekend wanneer de verbouwing van het Comeniusmuseum zal gaan plaatsvinden. De werkzaamheden die voor onze rekening zouden komen schuiven derhalve ook op. Het groot onderhoud aan de gevel van MFA De Kazerne is uitgesteld.

Duurzaamheidsmaatregelen voor een groot deel van het reguliere areaal zijn in kaart gebracht. In 2026 moeten de duurzaamheidsmaatregelen vanuit het ESCo-project zijn afgerond.

Via een aanbesteding voor het onderhoud van de werktuigbouwkundige installaties is Veolia Gebouwenbeheer B.V. per 1 december 2025 gecontracteerd als onderhoudspartner.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Gebouwen	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud*	3.788	4.954
Groot onderhoud (voorziening)	1.701	990
Investerings**		10.061
Kapitaallasten	2.758	2.729

* Voor onderbouwing zie toelichting financiële verschillen bij programma 3.

** Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

3. Kunstwerken

Onderhoud

Het veilig houden en het goed laten functioneren van de kunstwerken wordt jaarlijks gewaarborgd door middel van planmatige onderhoudswerkzaamheden en het inspecteren van de kunstwerken. Het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd door de contractaannemer. De gecontracteerde werkzaamheden betreffen het reinigen van de bruggen, het smeren en mechanisch op orde houden van de bruggen. Ook storingen en schades aan de beweegbare bruggen worden opgelost door de contractaannemer.

De bediening van de beweegbare bruggen in de kernen van Muiden en Muidenberg wordt door Waternet uitgevoerd. De bruggen in de kern Naarden worden door de afdeling Beheer en Service bediend.

Groot onderhoud

Naast de onderhoudswerkzaamheden wordt ook het planmatig onderhoud uitgevoerd volgens het Beheerplan Kunstwerken:

- De bediening van de bruggen wordt opnieuw gecontracteerd, samen met Amstel Gooi en Vecht.
- De inspecties Civiele Kunstwerken ten behoeve van het nieuwe beheerplan zijn gedaan en de daaruit voortvloeiende noodzakelijke aanpassingen worden uitgevoerd;
- De brug Over de Tol is vervangen;
- De areaaluitbreiding van de kunstwerken in de Krijgsman wordt verder uitgerold;
- Er zijn gesprekken gaande met Rijksvastgoedbedrijf en Vattenfall over de overname van respectievelijk de Groenebrug en de PENbrug door de gemeente;
- Het onderhoudscontract van de Spieringbrug is beëindigd, het onderhoud is overgegaan naar de contractaannemer. Er is nog een discussie met de aanlegaanemer over de staat van de brug bij overdracht;
- Het areaal beschoeiingen en duikers is inzichtelijker gemaakt door middel van inspecties, de gevolgen hiervan worden uitgewerkt;
- Het areaal watergangen is geïnspecteerd ten behoeve van het baggeronderhoud, de gevolgen hiervan worden verder uitgewerkt.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Civiele Kunstwerken	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud	494	610
Groot onderhoud (voorziening)	466	112
Investeringen*		1.073
Kapitaallasten	265	256

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

4. Wegen

In het 3e kwartaal is gestart met het maken van een nieuw Beheerplan Wegen. Begin 2026 wordt het nieuwe beheerplan opgeleverd met de resultaten van de Weginspectie 2025 en de daarbij horende onderhoudsplanning, inclusief de financiële vertaling. Er is aandacht voor een integrale benadering van het kapitaalgoed Wegen, ook aspecten zoals Straatmeubilair, Verkeersborden, Gladheidsbestrijding en Straatreiniging zijn betrokken.

Onderhoud

Het gangbaar en veilig houden van de wegen is een belangrijk taak en vindt dagelijks plaats. De meldingen van bewoners of weggebruikers worden geregistreerd en zo snel mogelijk opgelost. Het klein dagelijks onderhoud wordt hoofdzakelijk door de medewerkers van Beheer & Service uitgevoerd. Daarnaast wordt ook de contractaannemer ingezet.

Volgens de (meerjaren)planning is er groot onderhoud uitgevoerd aan de Kooltjesbuurt, Oud Huizerweg, Componistenkwartier, en Adriaan Dortmanplein. De uit te voeren maatregelen betroffen bestrating, asfalt en halfverharding herstelwerkzaamheden. Deze locaties zijn integraal aangepakt met de riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelplaatsen. De werkvoorbereiding aan de Groot Hertoginnelaan, Koningin Sophielaan, Muiden Vesting Oost & West, Buitendijkse Muiderberg, rijweg Huizerstraatweg, rijweg Brinklaan zuid, Kocherplantsoen en de voetpaden Rembrandtkwartier zijn gestart. De uitvoering van deze werkzaamheden worden medio 2026/27 in fases uitgevoerd.

In het gehele beheerareaal worden jaarlijks alle wegmarkeringen door de contractaannemer geïnspecteerd en waar nodig hersteld zodat de veiligheid van de weggebruiker wordt gewaarborgd.

Grootonderhoud, vervangingen en herinrichtingsprojecten

Er is een start gemaakt met de voorbereiding voor de projecten Veerstraat-Veerplein, Graaf Wichmanlaan, Abri-Over de Tol, Verlegging Mariahoeveweg, Parkeerplaats Heidezicht, van Wettumweg, verkeersaanpassingen Brediusweg (Bussum) en de Lorentzweg-Beatrixplantsoen. Bewoners worden betrokken bij deze projecten door onder andere informatieavonden. Ook zijn er aanvullende werkzaamheden bij de plaatsing van extra electriciteitshuisjes, die worden geplaatst om de capaciteit stroomnetwerk te verbeteren.

Toegankelijkheid wegen

In het kader van inclusie en de uitvoering van de Visie Buitenruimte verbeteren we de toegankelijkheid van de openbare ruimte van Gooise Meren. Het gaat om de toegankelijkheid bij oversteeklocaties en trottoirs, het in- en uitlopen van openbare voorzieningen en de halteringslocaties van openbaar vervoer. Ook wordt in de ontwerpfase van een nieuw inrichtingsplan de toegankelijkheid van de openbare ruimte getoetst aan de hand van de CROW-richtlijnen.

Gladheidbestrijding

De gladheidbestrijding wordt door de medewerkers van Beheer & Service uitgevoerd. Jaarlijks wordt het uitvoeringsplan bijgesteld en op de website gepubliceerd. De inzet van materieel en de methoden van strooien en het sneeuwruimen van wegen, fietspaden, op- en afritten rijkswegen staan hierin vermeld.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Wegen	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud	1.514	1.639
Groot onderhoud (voorziening)	871	757
Investeringen*		1.605
Kapitaallasten	1.421	1.445

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

5. Water

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden aan de waterwegen, zoals het verwijderen van riet, overtollige waterplanten en drijfvuil, is in 2024 een meerjaren-baggerplan opgesteld. Dit jaar werd een deel van deze baggerwerkzaamheden uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Water	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud	397	342
Investeringen *	0	49
Kapitaallasten	46	47

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

6. Groen

Openbaar groen en bomen leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de woon-, werk- en leefomgeving en de beleving hiervan door gebruikers. Daarnaast is groen in de openbare ruimte van belang voor klimaatbestendigheid (minder hittestress). Wij streven ernaar het bestaande areaal veilig en vitaal te houden en te voldoen aan de wettelijke zorgplicht.

Onderhoud

Het periodiek onderhoud wordt uitgevoerd volgens het beheerplan. Bij onderhoud maken we onderscheid tussen groot- en dagelijks onderhoud. Het dagelijks onderhoud wordt bekostigd vanuit de exploitatie.

Vervangingen

Bij de herinrichting van groen is het uitgangspunt om gevarieerde beplanting en bomen te planten (meer biodiversiteit). Dit doen we ook door uitvoering te geven aan het biodiversiteitsactieplan. Om hier een impuls aan te geven zijn extra middelen beschikbaar gesteld in 2025. In 2024 is een start gemaakt met het minder intensief maaien van gazons en in 2025 hebben we dat uitgebreid. Ook monitoren we de ontwikkeling van de Japanse Duizendknoop, Reuzenberenklauw en de verspreiding van eikenprocessierups nauwlettend. De reconstructies of vervangingen (met name bomen) worden beschouwd als investeringen. Jaarlijks vervangen we een deel van de beplantingen waar we zoveel mogelijk aansluiten bij vervangingsprojecten van andere assets.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Groen	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud*	2.603	2.255
Investeringen**	0	888
Kapitaallasten	151	151

* Voor onderbouwing zie toelichting financiële verschillen bij programma 3.

** Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

7. Spelen

We zorgen voor het uitvoeren van het periodiek onderhoud aan speelvoorzieningen en inspecteren op de veiligheid van onze speeltoestellen en ondergronden. Waar nodig treffen we correctieve herstelmaatregelen.

Vervangingen

Jaarlijks vervangen we een deel van de ondergronden en speeltoestellen vanwege schade, veroudering of einde levensduur. Bij vervangingen of herinrichting wordt, in het kader van bespeelbaarheid van de openbare ruimte, ook gekeken of er in de directe omgeving speelmogelijkheden zijn of alternatieve locaties beter zijn. Het ontwerp wordt gebaseerd op de laatste trends in de inrichting van speelplekken met focus op de beleving van kinderen. Herinrichtingen worden vroegtijdig aan de buurt bekend gemaakt middels bewonersbrieven en onze website. Buurtparticipatie is een vast gegeven binnen ontwerp- en inrichtingselementen. En bij herinrichting of vervanging houden we rekening met de inclusieve samenleving. Waar mogelijk zijn de speelvoorziening aangepast om beter aan te sluiten aan de leeftijdscategorie en de speelbehoefte vanuit de omgeving. In 2025 zijn speeltuinen vervangen in de Thorbeckelaan in Naarden, Gildestraat en Belstraat in Bussum.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Speelvoorzieningen	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud	199	152
Investerings*		1
Kapitaallasten	118	112

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

8. Sport

Onderhoud

De buitensportaccommodaties worden beheerd volgens het opgestelde meerjarenonderhoudsplan. We zorgen dat de sportcomplexen functioneel, schoon (basis) en veilig zijn. Velden en banen zijn ingericht en functionerend volgens bondsnormen van de betreffende sporttakken. In Gooise Meren zijn dit: voetbal, hockey, tennis, rugby, handbal, korfbal, atletiek en honk- en softbal.

Vervangingen

In 2025 zijn onder andere drie kunstgrasvelden gerenoveerd bij BFC Bussum en het honkbalveld bij HCAW Bussum.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Buitensportaccommodaties	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud*	1.037	1.029
Investerings*		4.600
Kapitaallasten	674	663

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

9. Begraafplaatsen

Onderhoud

Het onderhoud op de acht begraafplaatsen wordt uitgevoerd volgens het beheerplan waarbij rekening wordt gehouden met tijdig en planmatig inspecteren en onderhouden, zodat gewaarborgd is dat de begraafplaatsen een aangename omgeving zijn voor bezoekers en belanghebbenden. Uiteraard draagt het areaal van de begraafplaatsen bij aan het imago van de gemeente en de kwaliteit van de leefomgeving. Het beheer is mede gericht op het behoud van de sociale, cultuurhistorische en lokale natuurwaarden van de begraafplaatsen.

Projecten/vervangingen

Op begraafplaats Bussum zijn grindpaden omgevormd naar graspaden wat bijdraagt aan de vermindering van hittestress. Op de Nieuwe Rooms-Katholieke begraafplaats in Bussum is een grafvak heringericht, zodat ook op deze begraafplaats de uitgifte van urnengraven mogelijk is geworden. De voorbereidingen voor het upgraden van de mogelijkheden voor beeld en geluid in de aula's van Bussum en Nieuw-Valkeveen zijn afgerond zodat deze weer voldoen aan de eisen van deze tijd.

In 2025 is door de raad het beleidskader voor de gemeentelijke begraafplaatsen en het beheerkader voor de oude begraafplaats van Naarden vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Begraafplaatsen	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud	324	322
Investerings*		53
Kapitaallasten	58	58

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

10. (Straat)meubilair

Onderhoud

In het beheerareaal gemeente Gooise Meren staan circa 9.300 verkeersborden en straatnaamborden. Het reguliere onderhoud aan het straatmeubilair wordt uitgevoerd door Beheer & Service. Aan de hand van eigen schouw en meldingen worden palen, fietsenrekken, afvalbakken, hekwerken, plattegrondkasten, anti-parkeerbeugels en overige objecten - indien nodig - hersteld en gereinigd. De houten zitgedeeltes van de banken in Bussum zijn vernieuwd, de overige zitbanken gereinigd of geschilderd.

De afvalbakken zijn vervangen, verplaatst/aangepast volgens het afvalbakkenplan. De veiligheid van schoolgaande kinderen is verbeterd door 3 schoolzones aan te leggen nabij het Gooiland, de Michael en de Vondelschool, allen gelegen in Bussum. De kruismarkeringen (belijningen) ten behoeve van de invalideparkeerplaatsen en oplaadlocaties worden afhankelijk van de staat opgefrist zodat ze zichtbaar blijven. Om de veiligheid van de weggebruiker te waarborgen is er in de beperkte ruimte tussen het fietspad en rijweg ter plaatse van de Maxisweg een geleiderail geplaatst. Tevens zijn er op een aantal locaties in/uitrit constructies aangepast.

Groot onderhoud / sanering

Aan de hand van de inventarisatie en inspectieresultaten hebben verkeerskundigen per locatie de mogelijkheden voor sanering verkeersborden bepaald. Deze sanering heeft als doel een duidelijker en overzichtelijker verkeersbeeld te verkrijgen en minder verrommeling op straat. Dit jaar zijn in Muiden en Muiderberg deze werkzaamheden uitgevoerd. Het reguliere onderhoud aan de verkeersborden, zoals rechtzetten van verkeersborden en dragers, het schoonmaken en verkeersborden en het vervangen en/of bijplaatsen wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door Beheer & Service.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

(straat)Meubilair	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud	239	279
Investerings		456
Kapitaallasten	3	2

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

11. Verlichting & verkeersregelinstallaties (VRI)

- **Onderhoud**

We zorgen ervoor dat de openbare verlichting op de wegen en straten in woon- en industriegebieden goed functioneert en er verzorgd uitziet. De onderhoudswerkzaamheden betreffen het schoonmaken en stickervrij maken van de lichtmasten en armaturen. Verder wordt de oude verlichting vervangen door duurzame ledverlichting, zodat er bespaard wordt op het energieverbruik. Schade- en storingsmeldingen worden wekelijks afgehandeld en doorgezet naar contractaannemer. Daarnaast worden er ook inspecties uitgevoerd op de lichtmasten en elektrakasten. Op de verkeersregelinstallaties (VRI's) worden op dit moment alleen correctief onderhoud uitgevoerd.

Groot onderhoud en vervangingen

In het jaar 2025 is er vooral op projectbasis openbare verlichting verled. Bij sommige van deze projecten is dan alleen de lamp vervangen en niet de hele armatuur.

- Gehele Mariahoeveweg vanaf en Maxisweg (alleen de lamp vervangen voor een Ledlamp)
- Project Centrumplan Keverdijk
- Project Spiegelstraat
- Project Solar Carport naast het Spant.

Voor de verkeersregelininstallaties zijn er twee kruispunten aangepakt:

- Bij de Ceintuurbaan-Amersfoortsestraatweg is alleen de regelkast vervangen van de verkeersregelininstallatie
- Bij de oversteekplaats op de Amsterdamsestraatweg in Naarden zijn alleen de detectielussen in de weg blijven liggen en is de rest van de verkeersregelininstallatie vervangen

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1.000

Verlichting & verkeersregelininstallaties (VRI)	Begroting 2025	Realisatie 2025
Regulier onderhoud en groot onderhoud	547	578
Investeringen*		515
Kapitaallasten	235	226

* Omdat de kredieten jaaroverstijgend zijn wordt alleen de realisatie 2025 gepresenteerd.

Paragraaf Financiering

Algemene ontwikkelingen

De paragraaf Financiering geeft aan op welke manier er uitvoering wordt gegeven aan de financieringsfunctie. Het uitgangspunt hierbij is het beheersen van risico's, met name het renterisico. Bij een hoog renterisico zijn de gevolgen van een stijgende rente groot voor de financiële resultaten in een bepaald jaar. Daarnaast zijn er risico's op kredieten, liquiditeiten en koersen.

Financieringsbeleid

De beleidsdoelstelling van het financieringsbeleid van de gemeente Gooise Meren kan als volgt worden omschreven: de gemeente voert, gelet op haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijk kapitaal te beheren, een risicomijdend financieringsbeleid. Binnen dit risicomijdende beleid stelt de gemeente zich ten doel zo laag mogelijke kosten over leningen en/of een zo hoog mogelijk rendement over het belegd vermogen te realiseren, voor zover nog mogelijk binnen de opgelegde regeling voor schatkistbankieren. Dit binnen de daarvoor geldende randvoorwaarden en met inachtneming van het beperken van risico's. De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatige korte termijn financieringen en stelt een grens aan de omvang van de korte schuld waarover de gemeente renterisico mag lopen. De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van de totale begroting. Voor 2025 betekende dit dat de gemeente Gooise Meren haar financiële huishouding voor maximaal € 15,6 miljoen met kort geld mocht financieren. Wanneer de gemeente de kasgeldlimiet in drie aaneengesloten kwartalen overschrijdt, moet een plan ter goedkeuring aan de toezichthouder worden voorgelegd waarin staat hoe en binnen welke termijn de overschrijding ongedaan wordt gemaakt.

Voor 2025 ziet de kasgeldlimiet er als volgt uit.

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Kasgeldlimiet (Bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1	Omvang vlottende schuld	3.758	125	2.749	0
2	Omvang vlottende middelen	1.340	6.763	428	4.366
3	Totaal gemiddelde netto vlottende schuld (1 - 2)	2.418	-6.639	2.320	-4.366
4	Toegestane kasgeldlimiet (1)	15.666	15.666	15.666	15.666

5	Ruimte onder de kasgeldlimiet (4 > 3)	13.248	22.305	13.346	20.032
6	Overschrijding van de kasgeldlimiet (4 < 3)	0	0	0	0

De gemeente is in 2025 onder de toegestane kasgeldlimiet gebleven. Deze ruimte is wel zoveel mogelijk benut, omdat kortlopende geldleningen goedkoper zijn dan langlopende geldleningen dan wel de roodstand faciliteit bij onze huisbankier.

Renterisico's

Eén van de hoofddoelen bij de financieringsfunctie is het beperken van de gevolgen van een stijgende rente. Aan de andere kant dient er optimaal geprofiteerd te worden van lage rentestanden. Met behulp van het bijhouden van de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en de grote diversiteit in leningsproducten wordt continu geprobeerd om een zo optimaal mogelijk resultaat te behalen tegen een verantwoord risico.

Schatkistbankieren

Door de Wet verplicht schatkistbankieren zijn deze mogelijkheden echter aanzienlijk ingeperkt. Deze wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. (Onderdelen van) decentrale overheden mogen ongeacht de vormgeving dus geen bewaarfunctie voor publieke middelen vervullen. De drempel voor het verplicht schatkistbankieren bedraagt 2% van het begrotingstotaal op 1 januari en bedraagt voor 2025: € 3,7 miljoen. Het overzicht Drempelbedrag schatkistbankieren (onderdeel 3.2 van de toelichting op de balans) laat zien dat we in 2025 de drempelbedragen niet hebben overschreden.

Renterisiconorm

In de Wet Fido (Wet financiering decentrale overheden) is door het Rijk de renterisiconorm geïntroduceerd. Deze renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Het totaal aan renteherzieningen en aflossingen in een jaar mag niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal van dat jaar. Dit betekent dat voor het jaar 2025 de renterisiconorm als volgt kan worden berekend:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
1 Renteherzieningen	0	0
2 Aflossingen	12.961	17.056
3 Renterisico (1+2)	12.961	17.056
4 (4a x 4b / 100) Renterisiconorm	36.862	36.862
4a Begrotingstotaal (grondslag 1 januari 2025)	184.308	184.308

4b percentage regeling	20%	20%
5 Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	23.901	23.070
6 Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0

Uit bovenstaande berekening blijkt dat we in 2025 binnen de renterisiconorm hebben geopereerd.

Kredietrisico's

Ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak kunnen gemeenten leningen verstrekken. Op deze verstrekte leningen loopt de gemeente kredietrisico. Gooise Meren heeft ultimo 2025 in totaal voor circa € 48,4 miljoen aan verstrekte leningen uitstaan.

Financiering

Dit onderdeel geeft inzicht in de ontwikkeling van de financieringspositie van onze gemeente en de daarbij behorende financieringsbehoefte, rekening houdend met (geplande) (des-)investeringen en beschikbare interne en externe middelen.

In de oorspronkelijke begroting voor 2025 werd een aanvullende financieringsbehoefte verwacht van € 29,6 mln. De hoogte van de nieuwe leningen was gebaseerd op het volume van de voorgenoemde investeringen zoals in de begroting opgenomen. Uiteindelijk is in 2025 voor € 30 miljoen aan langlopende financiering aangetrokken. De werkelijke liquiditeitsbehoefte is per saldo, door hogere aflossingen dan geraamd, lager uitgevallen. De externe kapitaal financiering bedroeg eind 2025 € 169,8 miljoen. Begin 2025 bedroeg de omvang van de lange financiering € 156,8 mln.

In onderstaand schema worden de mutaties van de leningenportefeuille voor het verslagjaar 2025 weergegeven.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Gemiddelde rente	Jaarrekening 2025	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2025	180.422	2,07%	156.813	1,83%
Nieuwe leningen	29.600	2,60%	30.000	3,23%
Reguliere aflossingen	12.961		17.056	
Vervroegde aflossingen				
Stand per 31 december 2025	197.061	2,21%	169.757	2,08%

Renteresultaat

Voor het aantrekken van nieuwe leningen was in de begroting rekening gehouden met een percentage van 2,6%, gebaseerd op een 10-jaars staatslening. De rekenrente wordt bepaald aan de hand van het feitelijke rentepercentage van de aangegeven en nieuwe leningen. Voor grondexploitaties wordt daarbij ook de verhouding eigen/vreemd vermogen toegepast.

In de tabel hierna is te zien hoe de berekening tot stand komt.

Renteberekening	Begroting 2025		Rekening 2025	
Externe rentelasten over korte en lange financiering	4018		3.169	
Externe rentebaten	-		-	
Totaal door te rekenen externe rente	-	4.018	-	3.169
Rente door te berekenen aan grondexploitaties	-		76	-
Rente projectfinanciering toe te rekenen aan taakvelden	-		-	
Saldo door te rekenen externe rente	-	4.018	-	3.092
Rente over eigen vermogen	1.096	-	944	-
Rente over contante waarde voorzieningen		-		-
Saldo rente over eigen vermogen		1.096		944
De aan taakvelden toe te rekenen rente	1,92%	5.114	2,07%	4.037
Aan taakvelden toegerekende rente	2,00%	5.334	2,58%	5.040
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	1,92%	5.114	1,62%	3.977
Renteresultaat		1.316		1.948

In Gooise Meren is geen sprake van projectfinanciering, maar van totaalfinanciering: ofwel wij baseren onze financiering op de totale financieringsbehoefte van de gemeente. Ook waarderen wij onze voorzieningen niet op contante waarde maar op nominale waarde. De rekenrente is, na toegestane afronding, bepaald op 2,0% voor de vaste activa en gelijk aan die van het begrotingsjaar.

EMU Saldo

Omschrijving (toelichting)

Toelichting EMU-saldo

Voor de Europese afspraken wordt gekeken naar het collectieve aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo. In de septembercirculaire 2024 zijn individuele EMU-referentiewaarden opgenomen, gebaseerd op het begrotingstotaal van de gemeente. Voor Gooise Meren is deze 'tekort-waarde' voor 2025: € 9,1 mln. Een individuele EMU-referentiewaarde is evenwel geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Dit leidt niet tot sancties maar geeft wel enig inzicht in de financiële positie. We zien dat we in 2025 afwijken door grote investeringsuitgaven voor onder andere herinrichtingen openbare ruimte en onderwijshuisvesting.

EMU-berekening (bedragen x € 1.000)

Excel-tabel

no. Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie
	2025	2025
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.458	-7.644
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	13.238	8.496
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	5.714	10.408
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	31.021	32.565
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:		
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-
8 Baten bouwgrondexploitatie:		
Baten voor zover transacties niet op de exploitatie verantwoord	-	-
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	4.478	2.876
10 Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten		
11 Verkoop van effecten:		
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?		
Berekend EMU-saldo	-19.005	-24.181

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering binnen Gooise Meren is gericht op het bewaken van een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende totstandkoming en uitvoering van beleid.

Interne bedrijfsvoering

1. Personeel en organisatie

De organisatie wordt gevormd door de mensen die er werken. Zij maken het verschil. Gemeente Gooise Meren wil een organisatie zijn waar medewerkers met veel plezier werken. Zodat we samen maatschappelijk effect in Gooise Meren kunnen realiseren.

Op 7 april 2025 waren bijna 400 medewerkers samen op de allereerste Gooise Meren Dag. Een dag in het teken van verbinden en cultuur. Samen geïnspireerd worden, leren en onze organisatiecultuur versterken. Uit de evaluatie bleek de dag een succes te zijn waarbij 87% van de aanwezigen de dag een rapportcijfer van 7 of hoger gaf. Het vervolg staat gepland op 30 maart 2026.

Om maatschappelijk effect in Gooise Meren te kunnen blijven realiseren, moeten aanwezige capaciteit en uit te voeren taken in balans zijn. Zo kan uitval door te hoge werkdruk worden voorkomen. Daarom is er afgelopen jaar opvolging gegeven aan de resultaten van het Medewerkersbelevingsonderzoek (MBO) uit 2024 welke in het teken stond van werkdruk. Met focus vergaderen, waarbij telefoons in een oplaadstation in de vergaderruimtes worden geplaatst, vier verschillende vergaderwandelroutes in de buitenlucht als alternatief voor een vergaderzaal, en het starten met 25- of 50-minuten vergaderingen zodat er tijd is tussen afspraken, zijn voorbeelden van praktische aanpassingen om werkdruk te verlagen. In 2026 wordt hier verder opvolging aan gegeven.

De tweede helft van 2025 stond voor een groot deel in het teken van organisatieontwikkeling. Sinds twee jaar is het inwonertal van gemeente Gooise Meren gestegen tot boven de 60.000 wat zich vertaalt in een grotere vraag naar diensten aan onze inwoners en complexer wordend werk. Er worden hogere eisen gesteld aan onderwerpen zoals informatieveiligheid, privacy en rechtmatigheid. De gemeenten hebben nieuwe taken gekregen, zoals de energietransitie, vluchtelingenopvang en klimaatadaptatie. De druk op de fysieke ruimte groeit en de middelen worden schaarser. Dit alles maakt dat onze organisatie is gegroeid. We zien dat daardoor zowel het aantal medewerkers per manager is gegroeid, als ook het aantal inhoudelijke aandachtsgebieden per manager. Het effect van deze groei is dat de verantwoordelijkheden van de managers onder druk zijn komen te staan. Daarom heeft het college in mei 2025 besloten tot een aanpassing van de topstructuur (directie en management) per 1 januari 2026. De organisatie wordt ingericht naar de lijnen van de programmabegroting in een fysiek domein, sociaal domein en dienstverlening. Er zijn afdelingen gevormd van ongeveer 20 fte met een beperkt aantal aandachtsgebieden die aangestuurd worden door een manager. Hierdoor hebben managers weer tijd en aandacht om hun functie uit te voeren.

Eind oktober is het jaarlijkse MBO uitgezet. Dit jaar stond deze in het teken van het proces en de communicatie van de organisatieontwikkeling. Wat hebben medewerkers als prettig ervaren en wat kan beter in het vervolg? De resultaten worden begin januari 2026 verwacht.

Arbeidsvoorwaarden

Het arbeidsvoorwaardenpakket bestaat uit de cao, lokale regelgeving en individueel maatwerk. Op 1 april 2025 is de cao gemeente 2025-2027 in werking getreden. De belangrijkste wijzigingen hierin zijn de afspraken over loon, een minimum uurloon van € 16 per 1 januari 2026, verbeteringen van de toelagen, aflossing van de studieschuld via het IKB, RVU en het uitfaseren van een aantal aanvullende sociale zekerheidsregelingen. In het personeelshandboek is de regeling beschikbaarheidsdienst aangescherpt met instemming van de Ondernemingsraad. Met het Lokaal Overleg is overeenstemming bereikt over de aanpassing van een aantal IKB-doelen, waaronder de fietsvergoeding per 1 januari 2027.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Donderdag 6 februari 2025 hebben we met de open dag "Ambtenaar zijn; hoe is dat nou?" bijna 150 mensen een kijkje in de keuken gegeven. Ze konden kennismaken met het werken bij Gooise Meren en in gesprek gaan met onze collega's via allerlei kraampjes in het gemeentehuis. Dit was een succes wat betreft onze naamsbekendheid en het enthousiasmeren van mensen voor het werken bij de (lokale) overheid.

Gemeente Gooise Meren wil zich ook komend jaar blijven onderscheiden door zich actief aan de markt te laten zien, vooral via de collega's (interviews/ video's/ open dag etc.). Waarom hebben zij ooit voor Gooise Meren gekozen en wat maakt hun werk zo leuk? Zij nemen je mee in het "Gooise Meren-effect". Doel is om nu gericht per vakgebied het werk, de collega's en de openstaande vacatures onder de aandacht te brengen. Dit doen we door o.a. meer datagedreven te werken.

Inzet op structurele arbeidsmarktcommunicatie en interne doorstroom

Het afgelopen jaar was volop in beweging. We hadden een kleine 100 vacatures uitstaan binnen Gooise Meren, die we in de meeste gevallen goed konden vervullen. Door structureel en eenduidig ons werkgeversmerk te communiceren wisten sollicitanten ons vaak te vinden en te solliciteren op openstaande vacatures. Daarnaast merkten we dat het creëren van interne doorstroompaden en nieuwe functies actief bijdraagt het behoud van huidige expertise in de organisatie. Doordat we collega's kansen bieden om zich te blijven ontwikkelen en door te groeien naar een andere functie binnen de organisatie, weten we medewerkers te binden aan de organisatie.

Gezondheid

In 2025 is ingezet op het verlagen van het ziekteverzuimpercentage. We hebben een vervolg gegeven aan de integrale verzuimaanpak, waarbij afdelingen met een hoger verzuim dan het landelijk gemiddelde samen met de arbodienst een nadere analyse en maatwerkoplossingen hebben ontwikkeld.

Daarnaast is een start gemaakt met het herzien van het verzuimbeleid. De ambitie is om te komen tot een overkoepelende visie op **gezondheid**, waarin alle initiatieven van gemeente Gooise Meren samenkomen. We willen de focus verleggen van verzuim naar vitaliteit en preventie: gezondheid verdient altijd aandacht.

RI&E

In 2023 is een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. In 2024 is een plan van aanpak opgesteld om de bevindingen uit dit onderzoek op te pakken. In december 2024 heeft de OR ingestemd met dit plan. In 2025 is een start gemaakt om de acties uit het plan van aanpak uit te voeren. Hierover vinden voortgangsgesprekken plaats tussen de arbocoördinator en de managers van de afdelingen waar acties voor zijn opgenomen. In 2026 wordt bepaald of er opnieuw een RI&E wordt uitgevoerd.

Inhuur

Er zijn stappen ondernomen om conform de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (wet DBA) zzp'ers in te huren. Het directiebesluit uit 2024 om fiscaal en financieel risico-vrij zzp'ers in te huren heeft opvolging gekregen in de vorm van een uitvoeringskader, aangescherpt werkproces en een risico-analyse van alle huidige zzp inhuur. Door middel van een plan van aanpak wordt bekeken hoe huidige risicovolle zzp opdrachten risico-vrij te maken of te stoppen.

Banenafpraak en inclusie

Net als elke werkgever in Nederland hebben we vanuit de Banenafpraak de opdracht om een minimum aantal fte (1 fte is bij de Banenafpraak 25,5 uur per week) dienstverband aan te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2025 is 13 fte ingevuld door mensen die in het doelgroepenregister zijn opgenomen, waarmee Gooise Meren het quotum van 17,9 fte niet haalt. Wel zijn er in 2025 ten opzichte van 2024 meer medewerkers uit het doelgroepenregister in de reguliere formatie opgenomen. Het gaat om 2 fte meer dan in 2024.

2. Informatisering & Automatisering

Vervanging kernapplicaties

De Europese aanbesteding voor software voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en ruimtelijke ordening is succesvol afgerond. In navolging van de vervanging van de AV-apparatuur in de Raadzaal en de andere vergaderzalen die voor politieke avonden worden gebruikt, is ook de aanschaf van een nieuw raadsinformatiesysteem afgerond. De voorbereidingen voor de implementatie van beide applicaties zijn opgestart.

Vorbereidingen digitale werkplek

Het project *De digitale werkplek* is medio 2025 opgestart. Het project draagt bij aan een toekomstbestendige, flexibele en veilige werkomgeving die medewerkers beter ondersteunt in hun werk. In de tweede helft van het jaar is een eerste groep testgebruikers begonnen met het testen van de nieuwe digitale werkplek in een gecontroleerde omgeving. Deze pilotfase richt zich op het valideren van functionaliteit, gebruiksvriendelijkheid, performance en veiligheid, evenals op de aansluiting bij de dagelijkse werkprocessen van medewerkers.

De ervaringen van de testgebruikers worden verzameld en gebruikt om de inrichting verder te optimaliseren. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor digitale samenwerking, toegankelijkheid en betrouwbare informatievoorziening. Op basis van de resultaten uit deze testfase worden keuzes gemaakt over vervolgstappen, waaronder de gefaseerde uitrol naar een bredere gebruikersgroep.

Common Ground

In het kader van de uitvoering van het landelijke VNG-programma Common Ground is in 2025 verder gewerkt aan het toewerken naar een flexibele en schaalbare informatievoorziening volgens deze principes. De ontwikkeling van de Mijn-omgeving heeft daarbij echter vertraging opgelopen. De oorzaak hiervan is dat de expliciete wens om deze oplossing open source te ontwikkelen technisch complexer bleek dan vooraf was ingeschat, met name op het gebied van architectuur, herbruikbaarheid en beheerbaarheid binnen het gemeentelijk IT-landschap.

Deze vertraging heeft geleid tot een herijking van de planning en een nadere uitwerking van de technische randvoorwaarden. Tegelijkertijd is de gekozen koers bewust gehandhaafd. De uitgangspunten van openheid, herbruikbaarheid en samenwerking met andere gemeenten blijven leidend, in lijn met de Common Ground-principes en het VNG-programma Mijn Services. In 2025 is ingezet op het verdiepen van de technische ontwerpkeuzes en het versterken van de samenwerking met partners, zodat de ontwikkeling van de Mijn-omgeving in de komende periode met een solide en toekomstbestendige basis kan worden voortgezet.

GGI-Netwerk

In 2025 is uitvoering gegeven aan de toezegging om aan te sluiten op het GGI-Netwerk. De gemeente is met de belangrijkste applicaties daadwerkelijk aangesloten op dit besloten en beveiligde landelijke datanetwerk. Hiermee is een belangrijke stap gezet in het realiseren van veilige en betrouwbare dataconnecties met andere overheden en met cloud-leveranciers.

3. Informatieveiligheid en privacy

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) blijft ook in 2025 het uitgangspunt voor de maatregelen op het gebied van informatieveiligheid bij gemeente Gooise Meren. Dit jaar is verdere vooruitgang geboekt in de implementatie van BIO-maatregelen en is gestart met voorbereidingen voor BIO₂, die in september 2025 landelijk is vastgesteld. Ook zijn de eerste stappen gezet richting de Nederlandse Cyberbeveiligingswet (Cbw), de implementatie van de Europese NIS₂-richtlijn. Het Information Security Management System (ISMS) speelt hierbij een centrale rol en helpt om inzicht te krijgen in risico's en compliance.

Zoals voorgaande jaren heeft de gemeente horizontale (interne verantwoording aan de gemeenteraad) en verticale (tweedelijns toezicht door onder andere het ministerie van BZK en SZW) verantwoording afgelegd via de ENSIA-audit. Hoewel er bij DigiD enkele verbeterpunten zijn geconstateerd, zijn deze opgepakt en is externe expertise ingezet om het auditproces consistent en aantoonbaar te borgen in de organisatie.

Belangrijkste resultaten in 2025

- Aanbesteding MXDR-dienstverlener afgerond: De gunning van een Managed Extended Detection & Response (MXDR)-dienstverlener waarborgt 24/7 monitoring van onze ICT-omgeving en versterkt onze weerbaarheid tegen cyberdreigingen.
- Pentests en security reviews: Diverse tests zijn uitgevoerd in samenwerking met leveranciers om kwetsbaarheden tijdig te identificeren en maatregelen te treffen.
- Beleidsontwikkeling: In 2025 is verder gewerkt aan het professionaliseren van beleidsdocumenten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, passend bij de omvang en het risicoprofiel van de organisatie.

- Project *De digitale werkplek*: Bij het bouwen van een nieuwe, toekomstgerichte digitale werkplek worden veel beveiligingsmaatregelen geïmplementeerd. Hierbij hanteren we expliciet het principe van *security by design*, zodat informatieveiligheid vanaf het begin is ingebouwd.
- Awarenessweek over Artificial Intelligence (AI): Medewerkers zijn bewust gemaakt van de kansen en risico's van AI in relatie tot informatieveiligheid.

Het volwassenheidsniveau van informatieveiligheid binnen de organisatie is in 2025 verder gestegen. Dit is het resultaat van procesverbeteringen, betere documentatie van wijzigingen, aanvullende (technische) maatregelen en een meer gestructureerde aanpak van projecten.

Ondanks deze vooruitgang blijft het dreigingsbeeld voor de publieke sector hoog, mede door mondiale spanningen en statelijke actoren. Door de combinatie van technische maatregelen, procesoptimalisatie en bewustwordingsactiviteiten blijft Gooise Meren werken aan een veilige en betrouwbare dienstverlening.

4. Control

Wegens het niet kunnen vervullen van de vacature heeft Team Control in 2025 geen andere projecten opgepakt dan de verplichte controlewerkzaamheden ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Sturing en beheersing

Omschrijving (toelichting)

1. Doelmatigheid en doeltreffendheid

Om vast te stellen of gevoerd beleid doelmatig en doeltreffend is uitgevoerd zijn er beleidsindicatoren ontwikkeld waaraan het beleid kan worden getoetst en worden er diverse onderzoeken uitgevoerd.

Beleidsindicatoren

Om de effectiviteit van ons beleid te meten, hebben we indicatoren ontwikkeld waaraan we het beleid toetsen. In voorgaande jaren hadden we al een aantal eigen indicatoren opgenomen bij diverse programma's. Voor 2025 zijn in programma 1 en 2 eigen indicatoren toegevoegd op het gebied van gezondheid, welzijn, jeugd en onderwijs.

Het is niet altijd mogelijk om goede effectindicatoren te benoemen, omdat het soms erg lastig meetbaar is of omdat de indicator is gebaseerd op een monitor die eens per twee jaar beschikbaar komt. Omdat het voor de indicatoren op het gebied van vastgoed (programma 6) niet mogelijk bleek om een kwalitatief goede waarde aan te geven zijn deze indicatoren sinds de Begroting 2025 niet meer opgenomen. Bij het opstellen van nieuw of herzien beleid bepalen we of er relevante indicatoren te benoemen zijn om de effecten van dit beleid te monitoren.

In deze jaarstukken is extra aandacht besteed aan de verplichte indicatoren uit Bijlage 3: bij deze indicatoren is een toelichting opgenomen om de (meest recente) waarden beter te kunnen duiden

2. Rechtmatigheid

De kaderstelling voor de rechtmatigheid is gegeven in wetten en verordeningen en deze zijn opgenomen in het normenkader (door de raad vastgesteld), die jaarlijks wordt bijgesteld. Team Control monitort en toetst of de uitvoering van alle financiële beheershandelingen voldoet aan dit normenkader. Alle rechtmatigheidsbevindingen boven de rapportagetolerantie van € 125.000 worden in de paragraaf bedrijfsvoering verantwoord.

Excel-tabel

Toetsingsonderdeel	Toetsingscriterium
Rechtmatigheid (Beoordeling en verklaring door college vanaf boekjaar 2023)	<p>Voorwaardencriterium: Wordt wetgeving (normenkader) nageleefd?</p> <p>Begrotingscriterium: Wordt er afgeweken van vastgestelde budgetten? Alle overschrijdingen van lasten per programma zijn per definitie onrechtmatig. Voor de onderschrijdingen op de lasten en de over- en onderschrijdingen op de baten, ligt het eraan of deze tijdig zijn gemeld aan de raad (bijv. voortgangsverslagen). Indien dit niet het geval is en er duidelijk sprake is van een afwijking ten opzichte van de geraamde activiteiten, dan wordt dit ook als onrechtmatig beschouwd. Dit onderdeel telt dus in vergelijking met eerdere jaren zwaarder mee. Dit geldt ook voor de afwijkingen bij de investeringskredieten. Overschrijdingen op investeringen die nog lopen en waarbij de verwachting is dat ze binnen krediet blijven, zijn niet onrechtmatig.</p> <p>Misbruik en oneigenlijk gebruik: Wordt er opzettelijk ten onrechte gelden van de gemeente verkregen of opzettelijk niet aan heffingen voldaan (misbruik). Worden gelden verkregen of heffingen voldaan volgens de regelgeving, maar in strijd met doel ervan (oneigenlijk gebruik).</p> <p>Vanwege een aanpassing in de regelgeving van 2024 wordt geconstateerd misbruik waarbij het M&O beleid is toegepast en heeft geleid tot bijvoorbeeld terugvorderingen en het opleggen van sancties niet meer in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Wel dient via de paragraaf bedrijfsvoering inzicht te worden gegeven in de aard en (financiële) impact van het bij de gemeente geconstateerde misbruik</p>
Getrouwheid (Beoordeling en verklaring door accountant, zie accountantsverslag)	<p>Aanvaardbaarheidscriterium</p> <p>Adresseringscriterium</p> <p>Calculatiecriterium</p> <p>Leveringscriterium</p> <p>Valueringscriterium</p> <p>Volledigheidscriterium</p>

Omschrijving (toelichting)

Verantwoording

Wanneer iets niet volgens de regels is gegaan of wanneer het college niet zeker weet of iets wel volgens de regels is gegaan, spreekt men van een afwijking. Afwijkingen zijn onder te verdelen in onrechtmatigheden (fouten) of onduidelijkheden. Bij een fout is de onrechtmatigheid vast te stellen, maar bij onduidelijkheden is niet met zekerheid te vast te stellen dat het goed of fout is. Voor een nadere toelichting op berekeningen en herkomst van een fout of onzekerheid, wordt verwezen naar het accountantsverslag.

Excel-tabel

Proces	2025	2025	2024	2024
	Totaal	Waarvan acceptabel	Totaal	Waarvan acceptabel
Begrotingscriterium				
1 Programma's (Lasten overschrijding)	12.166	6.775	8.283	3.528
2 Programma's (Lasten onderschrijding en baten over- of onderschrijding die niet tijdig zijn bijgesteld)	18.221	9.089	19.221	8.507
3 Overschrijding van de investeringskredieten	1.117	488	853	105
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	31.503	16.352	28.357	12.140

Proces	2025	2024
Voorwaardencriterium		
1. Subsidies	3.012	283
2. Inkoop/aanbesteden	2.361	4.975
3. Sociaal Domein (Regio)	nrb	218
4. Sociaal Domein (SVB)	nrb	14
Totaal	5.373	5.490

Omschrijving (toelichting)

Toelichting

Inkoop/aanbesteden: Er is niet gehandeld conform Aanbestedingswet

Subsidies: Er is niet gehandeld conform subsidiebeleid. Er is niet voldaan aan de mandaatregeling.

Dit betekent dat de verantwoordingsgrens van 4.403.000, gesteld door de raad (2% van de lasten excl. dotatie reserves), is overschreden.

Niet-financiële onrechtmatigheden

Dit betreffen onrechtmatigheidsbevindingen zonder financieel effect en tellen dus ook niet mee in de rechtmatigheidsverantwoording, maar zijn formeel wel onrechtmatig.

Excel-tabel

Proces	Toelichting
Verstrekte subsidies	<p>Te late indiening van aanvraag en aanvraag tot vaststelling (en geaccepteerd door GM)</p> <p>Geen tijdig besluit op aanvraag of aanvraag tot vaststelling door GM</p> <p>Onvolledig dossier bij aanvraag en aanvraag tot vaststelling (en geen vastlegging waarom documenten niet nodig zijn voor nemen beslissing)</p> <p>Onnodige collegebesluiten (het tussentijds vaststellen van meerjarige subsidies in zijn geheel of voor jaarbedrag)</p> <p>Collegebesluit op basis van onvolledig collegevoorstel (college wordt niet geïnformeerd over onvolledig dossier)</p> <p>College besluit op collegevoorstel waarin essentiële informatie ontbreekt om tot een (mogelijk ander) besluit te komen</p>
Wmo en Jeugdwet	Diverse behandel/beslistermijnen niet nageleefd en onvolkomenheden in onderzoek
Participatiewet	Onvolkomenheden in onderzoek
Inkopen/aanbesteden	Opdrachten op grond van een raamovereenkomst zijn niet altijd met de verplichte kenmerken maximale hoeveelheid en maximale contractwaarde gepubliceerd. Dit geldt formeel als een gebrekkige aanbesteding.

Omschrijving (toelichting)

Acties om afwijkingen in de toekomst te voorkomen

Excel-tabel

Proces	Acties
Begrotingsrechtmatigheid	<p>De begrotingsrechtmatigheid is ten opzichte van de jaarrekening 2025 niet significant gewijzigd. De trajecten die in 2025 zijn ingezet om bewustwording te creëren in de organisatie, hebben nog niet voldoende geleid tot een verandering in financiële bewustwording.</p> <p>Zoals afgesproken is de financiële verordening eind 2025 geactualiseerd met hierin de aanscherping van het onderdeel "tijdigheid" in de begrotingsrechtmatigheid. Een analyse van de onrechtmatigheden laten zien dat er sprake is het niet volledig melden van de hoogte van de verwachte overschrijdingen. Melding wordt gemaakt, maar de inschatting van het verwachte bedrag sluit niet aan. Helaas, gaat het hier om producten met een groot volume: voorzieningen pensioen, kosten jeugdzorg/WMO en mutaties in de algemene uitkering. Het merendeel van deze onrechtmatigheden leidt dus tot mutaties die na de decemberwijziging hebben plaatsgevonden (het laatste wijzigingsmoment voor de gemeenteraad van het lopende boekjaar).</p> <p>Aandacht voor het correct en tijdig ramen projecten en investeringen blijft noodzakelijk.</p> <p>Om ervoor te zorgen dat de budgetverantwoordelijke overschrijdingen en/of overschrijdingen op tijd aanpast of meldt, zal er nog intensiever worden gewerkt tussen de financieel adviseurs en de beleidsafdelingen. Op dit moment wordt gewerkt aan een organisatiebreed traject waarbij kennis en rolbewustzijn m.b.t. gemeentelijke financiën zal worden aangepakt.</p>
Inkopen/aanbesteden	<p>Voor de grootste onrechtmatigheid oriënteren we ons de komende periode op de mogelijke maatregelen en de voor- en nadelen ervan. We willen zo een goed overwogen en realistisch besluit nemen.</p> <p>Daarnaast gaan we maatregelen nemen om onrechtmatigheden in de toekomst beter te voorkomen of deze zo klein mogelijk te houden.</p> <p>We gaan inzoomen op processen en we gaan kansen voor verbetering van de inkooprechtmatigheid benutten.</p>
Sociaal Domein	Wacht nog op Regio
Subsidies	<p>Ondanks de extra aandacht die we hebben voor de rechtmatige uitvoering zien we dat de onrechtmatigheid is toegenomen. We merken dat de benodigde kennis en capaciteit om dit goed te bewaken te beperkt is. Om zowel de rechtmatigheid als de bezuinigingen op subsidies te realiseren wordt komend jaar de Algemene subsidieverordening aangepast. Richtlijnen, procedures, handleidingen worden hierop ook aangepast. Tegelijkertijd wordt in kaart gebracht hoe we dit structureel kunnen borgen.</p>

Omschrijving (toelichting)

Wet Fido

Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd bij het naleven van de Wet Fido en bijbehorende regelingen (bijvoorbeeld de kasgeldlimiet of renterisiconorm). Zie hiervoor ook de paragraaf Financiering.

Interne frauderisico's

De accountant is ook verplicht om in de controleverklaring te rapporteren over de risico-inschatting en verrichte werkzaamheden ten aanzien van interne fraude. De controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude, maar de accountant wil van het college, die hiervoor verantwoordelijk is, weten of zij maatregelen heeft genomen om fraude tegen te gaan en of er signalen van fraude zijn. Grote financiële afwijkingen als gevolg van fraude kunnen immers invloed hebben op de jaarrekening.

Om fraude te kunnen voorkomen en signalen hiervoor op te kunnen vangen is er een frauderisicoanalyse opgesteld en zijn er verschillende beheersmaatregelen in de processen ingericht.

In 2025 zijn er geen fraudezaken geconstateerd.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle verbonden partijen, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het openbaar belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het verwachte rekeningresultaat.

We hebben de keuze onze taken in eigen beheer uit te voeren, derden deze taken gesubsidieerd te laten doen of onze belangen via een verbonden partij te verwezenlijken. Een belangrijk criterium voor de wijze waarop onze taken worden uitgevoerd is doelmatigheid. Verder zijn de mate waarin we invloed hebben op het volbrengen van de taken en het risico dat ermee is gemoeid bepalend.

Een verbonden partij is een rechtspersoon, waarin de gemeente zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft.

- Van een bestuurlijk belang is sprake als wij op één of andere manier zeggenschap hebben. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen.
- Het financieel belang betekent dat wij middelen die wij aan een derde partij ter beschikking stellen niet terugontvangen in geval van faillissement, dan wel dat financiële problemen op ons verhaald kunnen worden. Voor de raad is inzicht in de verbonden partijen belangrijk, aangezien het gaat om afwegingen over de taken en activiteiten waartoe de raad de kaders uitzet. Voor het aangaan en onderhouden van contacten met verbonden partijen is het van belang om af te wegen wat de meest doelmatige wijze is om een taak uit te voeren, welke manier de meeste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd zoals de gemeente voor ogen staat en hoe er voldoende inhoudelijk en financieel inzicht in het uitvoeren van een taak wordt gekregen. Eventuele financiële risico's van de verbonden partijen zijn meegenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen zijn vastgelegd in de in 2022 vastgestelde nota Verbonden Partijen: Sturen op samenwerking (2352378). Deze nota bevat:

- een afwegingskader dat gericht is op het beoordelen of Gooise Meren een verbintenis moet aangaan om een taak (of taken) effectief en efficiënt te realiseren;
- strategische uitgangspunten die moeten helpen bij het sturen op verbonden partijen;
- sturingsprofielen die een richtlijn bieden voor de wenselijke mate van sturing, gegeven het financieel en maatschappelijk belang dat we in een verbonden partij hebben.

Overzicht verbonden partijen Gooise Meren

Verbonden partij	Programma	Vorm van belang	Omvang belang	Bijdrage 2025 (*1.000)	Eigen vermogen 1-1-2024 (*1.000)	Eigen vermogen 31-12-2024 (*1.000)	Vreemd vermogen 01-01-2024 (*1.000)	Vreemd vermogen 31-12-2024 (*1.000)	Risico's*	Gerealiseerd resultaat**
Regio Gooi- en Vechtstreek	Alle programma's	Gemeenschappelijke regeling	Bestuurlijk: 1 van 7 stemmen Financieel 25%	€ 17.863	€ 21.754	€ 17.749	€ 51.572	€ 48.947	matig	kostendekkend
Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek	Programma 5: Duidelijke en transparante dienstverlening	Gemeenschappelijke regeling	Bestuurlijk: 1 van 6 leden Financieel 24%	€ 5.755	€ 3.905	€ 7.313	€ 26.168	€ 28.841	matig	kostendekkend
	Programma 3: Passend	Gemeenschappelijke regeling	Bestuurlijk: naar ratio	€ 1.215	€ 3.173	€ 2.782	€ 4.693	€ 3.695	matig	kostendekkend

Verbonden partij	Programma	Vorm van belang	Omvang belang	Bijdrage 2025 (*1.000)	Eigen vermogen 1-1-2024 (*1.000)	Eigen vermogen 31-12-2024 (*1.000)	Vreemd vermogen 01-01-2024 (*1.000)	Vreemd vermogen 31-12-2024 (*1.000)	Risico's*	Gerealiseerd resultaat**
Omgevingsdienst Flevoland Gooi- en Vechtstreek	wonen in een groene omgeving		gemeentelijke bijdrage Financieel: 6,5%							
Werkvoorzieningschap Tomingroep	Programma 4: Economisch vitaal en bereikbaar	Gemeenschappelijke regeling	Bestuurlijk: 1 van 8 leden Financieel:	€ 1.429	€ 10.429	€ 10.110	€ 2.711	€ 5.091	matig	kostendekkend
Archief Gooi- en Vechtstreek	Programma 6: Financieel gezond	Gemeenschappelijke regeling	Bestuurlijk: 1 van 6 gemeenten Financieel: 25%	€ 399	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	laag	kostendekkend
Gebiedscoöperatieve gastvrije randmeren U.A.	Programma 3: Passend wonen in een groene omgeving	Coöperatie	Bestuurlijk: 4 stemmen in de algemene ledenvergadering Financieel: 8,5%	€ 51	Geen jaarrekening beschikbaar				laag	kostendekkend
Bank Nederlandse gemeenten	Programma 6: Financieel gezond	Naamloze vennootschap	100.690 van 55.690.720 aandelen (0,2%)	n.v.t.	€ 4.721 miljoen	€ 4.777 miljoen	€ 110.819 miljoen	€ 123.164 miljoen	laag	positief
GEM Crailo	Programma 3: Passend wonen in een groene omgeving	Besloten vennootschap	Bestuurlijk: stemrecht op basis van verhouding financiële deelname Financieel: 45%	n.v.t.	€ 1 aandelenkapitaal	€ 1 aandelenkapitaal	€ 40 miljoen krediet faciliteit BNG	€ 40 miljoen krediet faciliteit BNG	hoog	positief
Stichting Goois natuurreservaat	Programma 3: Passend wonen in een groene omgeving	Stichting	Bestuurlijk: 3 van 14 stemmen Financieel: 27%	€ 1.007	€ 3.012	€ 5.042	€ 863	€ 877	laag	kostendekkend
Stichting basisonderwijs Gooi- en	Programma 2: Kansrijk opgroeien	Stichting	Bestuurlijk: 1 van 8 leden in de regiegroep	n.v.t.	€ 7.651	€ 6.910	€ 5.774	€ 6.717	laag	negatief

Verbonden partij	Programma	Vorm van belang	Omvang belang	Bijdrage 2025 (*1.000)	Eigen vermogen 1-1-2024 (*1.000)	Eigen vermogen 31-12-2024 (*1.000)	Vreemd vermogen 01-01-2024 (*1.000)	Vreemd vermogen 31-12-2024 (*1.000)	Risico's*	Gerealiseerd resultaat**
Vechtstreek ("Talent primair")			Financieel: renteloze lening van nominaal € 274.413. Restantlening ultimo 2025 € 39.451							
Metropoolregio Amsterdam	Programma 4: Economisch vitaal en bereikbaar	Bestuurlijk convenant	Bestuurlijk: vertegenwoordiging in dagelijks en algemeen bestuur	De gemeentelijke bijdrage aan Metropoolregio Amsterdam is opgenomen in de bijdrage aan Regio Gooi en Vechtstreek.						
Samenwerkings-overeenkomst maaien waterplanten IJmeer-Markermeer	Programma 3: Passend wonen in een groene omgeving	Samenwerkings-overeenkomst	Bestuurlijk: 1 van 10 leden	€ 13,55	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	laag	kostendekkend

* De risico's worden gekwalificeerd als laag, matig of hoog

** Het gerealiseerde resultaat wordt gekwalificeerd als kostendekkend, (licht) positief of (licht) negatief.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen

Verbonden partij	Ontwikkelingen 2025
Regio Gooi- en Vechtstreek	Belangrijke projecten waaraan is gewerkt zijn het met ketenpartners opbouwen van een regionale preventieve infrastructuur (GGD), het overnemen van maatwerkcontracten vanuit gemeenten (inkoop en contractbeheer), het onderzoeken van een mogelijke nieuwe locatie voor de GAD in Huizen en de landelijke Toerismetop die in onze regio heeft plaatsgevonden (Visit). In juni 2025 is de nieuwe meldkamer van de RAV in gebruik genomen. Vervoer GV heeft in de zomer van 2025 twee pilots uitgevoerd in het kader van vraag gestuurd openbaar vervoer. Veilig Thuis heeft een nieuw clientvolgsysteem geïmplementeerd. Daarnaast is gewerkt aan de implementatie van rijksbeleid zoals de inzet op pandemische paraatheid (GGD), de nieuwe Wet van school naar duurzaam werk (Onderwijs en Werk) en het nieuwe Landelijk Kader "Met zorg aangepakt! (Zorg en Veiligheidshuis). Op bestuurlijk politiek niveau is in het eerste half jaar van 2025 het bestuurlijk gesprek over de bezuinigingsopgaven van gemeenten en de bijdrage die de Regio hieraan kan leveren. In dit traject zullen op een later moment ook de raden geconsulteerd worden. Daarnaast heeft de afstemming met en tussen de gemeenteraden over een nieuw beleidsplan Bescherming en Opvang voor de periode 2026-2033 plaatsgevonden. Hetzelfde geldt voor het Uitvoeringsplan Preventie- en Handhaving Alcohol en Drugs (PHP)
Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek	Op het gebied van weerbaarheid is er zowel een themabijeenkomst voor de algemeen besturen georganiseerd als een themabijeenkomst met de adviseurs van gemeenten, provincie en GHOR met als doel informeren en afstemmen. Er is gewerkt aan een voorstel gedaan ten aanzien van een programma 'Weerbaarheid en Veerkracht' dat zich richt op het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht in de regio's, mede door invulling te geven aan risicocommunicatie, noodsteunpunten en netwerksamenwerking.
Omgevingsdienst Flevoland Gooi- en Vechtstreek	De OFGV heeft in 2025 gewerkt aan vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies om bij te dragen aan een veilige en gezonde leefomgeving. De organisatie zette sterke stappen in de doorontwikkeling naar een robuuste Omgevingsdienst, onder meer via innovatieprojecten, nieuwe basistaken en verbeterde samenwerking met gemeenten en ketenpartners. Toezicht en handhaving werden steeds meer risicogericht en inhoudelijk verdiept, onder andere op thema's als asbest, bodem, geluid, afval en milieucriminaliteit. Daarnaast groeide de adviesrol van de OFGV bij omgevingsplannen en complexe ruimtelijke ontwikkelingen. Circulaire economie was in 2025 voor het eerst een structurele taak, met aandacht voor het opnemen van CE voorschriften in vergunningen en het ontwikkelen van ondersteunende data- en kennisinstrumenten.
Werkvoorzieningschap Tomingroep	Het bedrijfsplan van Werkvoorzieningschap Tomingroep loopt tot en met 2025. In 2025 heeft het algemeen bestuur besloten om het bedrijfsplan met één jaar te verlengen tot en met 2026. Hierdoor ontstaat de ruimte om een nieuwe koers te ontwikkelen, waarbij ook het bedrijfsmodel wordt meegenomen.
Archief Gooi- en Vechtstreek	Geen
Gebiedscoöperatie gastvrije randmeren U.A.	Geen
Bank Nederlandse gemeenten	Geen
GEM Crailo	In 2025 is een samenwerkingsovereenkomst tussen de deelnemende gemeente uitgewerkt, waarmee de voorlopige beheerorganisatie voor Buurtschap Crailo vormgegeven wordt. De voorlopige beheerorganisatie richt zich op het integrale beheer gedurende de ontwikkelperiode van Buurtschap Crailo. In de eindfase van de ontwikkeling wordt de werking van de voorlopige beheerorganisatie geëvalueerd en besloten over de structurele vorm van beheer.
Stichting Goois natuurreservaat	In 2025 is besloten om het nieuwe kantoor, de werkschuren én de Infoschuur samen te voegen op de huidige kantoorlocatie van het GNR. Het besluit wordt verder uitgewerkt. Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten over de natuurbrug Westerheide, waarmee de verbinding van het Gooi met de Utrechtse Heuvelrug verder vorm krijgt. Het grondverwervingsbeleid en het treasurystatuut zijn vastgesteld.
Stichting basisonderwijs Gooi- en Vechtstreek ("Talent primair")	Geen
Metropoolregio Amsterdam	Geen
Samenwerkings-overeenkomst maaian waterplanten IJmeer-Markermeer	Geen

Paragraaf Grondbeleid

Hoofdpijnen

Het grondbeleid omvat de activiteiten en calculaties voor de grondverwerving, toekomstige ontwikkelingen, beheer en uitgifte van de gronden. Het Grondbeleid Gooise Meren is in juni 2020 door de raad vastgesteld. Het Grondbeleid biedt instrumenten om binnen ruimtelijke ontwikkelingen gemeentelijke ambities uit diverse beleidsterreinen (economisch, ruimtelijk, volkshuisvestelijk, maatschappelijk en financieel) te realiseren en geeft inzicht in welke situaties welke instrumenten inzetbaar zijn. De raad treedt daarbij kaderstellend en controlerend op. Het college voert uit.

Bouwgronden in exploitatie

Bredius

De sporthal is begin 2023 in gebruik genomen en in de zomer van 2023 is het derde halve hockeyveld opgeleverd, de bus route over het terrein is in gebruik.

De uitvraag voor het onderdeel met de woningen kwam in het najaar 2021 op de markt en is in 2022 gegund. Het gaat om 90 woningen waarvan een groot deel sociaal. De omgevingsvergunningen zijn in 2023 en 2024 onherroepelijk geworden en de uitwerking is daarna gestart. Helaas is in april 2025 de, door de ontwikkelaar gecontracteerde, aannemer voor de bouw van de woningen failliet gegaan. De rest van het jaar is door de partijen een oplossing gezocht met het streven naar een start bouw in 2026.

De grondexploitatie kent een verwacht verlies van ruim € 5,2 miljoen (netto contante waarde). Hiervoor is een verliesvoorziening getroffen (*bij de start van het project werd een verlies verwacht van € 5,8 miljoen*).

Doel grondexploitatie	Het realiseren van woningbouw
Raadsbesluit vaststelling exploitatieplan	Zaaknr. 1221664
Jaar van start ontwikkeling	2018
Verwacht jaar van afsluiting	2028

Werkelijke financiële ontwikkeling 2025

Gerealiseerde boekwaarde per 1-1-2025	€ 4.155.893
Werkelijke lasten 2025	€ 264.939
Werkelijke baten 2025	€ 5.022
Gerealiseerde boekwaarde per 31-12-2025	€ 4.415.810
Verwacht eindresultaat (NCW)	-/- € 5.253.271

Eindwaarde (ultimo 2028): € 5.574.813 negatief.

Emma locaties

Zoals bekend zijn de Emmalocaties – voormalige schoollocaties in de wijk De Spiegel – in 2024/2025 aanbesteed en toegewezen aan drie ontwikkelende partijen. Te weten Bouwgroep Emma (CPO), Villa Emma (Zenzo) en woningcorporatie G&O.

In 2025 is gewerkt aan de voorbereiding van de ruimtelijke procedure (onderzoeken en motivering). Alle drie deelprojecten doorlopen een BOPA-procedure. De beoordeling van de EFTAL van Fortlaan en Villa Emma bevinden zich in een afrondend stadium. Voor Villa Emma betreft het de eerste, planologische fase. Na accordering zal met de 2^e bouwtechnische fase worden begonnen. Voor de Fortlaan is een zogenoemde gecombineerde aanvraag ingediend, waarbij beide fasen gelijktijdig worden beoordeeld. Voor beoordeling in het kader van de BOPA is vooraf instemming van de Raad benodigd, omdat het projecten betreft waarbij meer dan 4 woningen worden gerealiseerd. Begin 2026 heeft de Raad voor beide projecten een positief Bindend Advies verleend.

Voor deelproject Slochterenlaan-Noord van G&O is nog geen aanvraag ingediend, omdat de woningcorporatie onderzoek doet naar de financiële haalbaarheid van het project. Verwachting is dat in de loop van 2026 de ruimtelijke onderbouwing ter beoordeling zal worden voorgelegd.

De drie aanbestedingen zijn inmiddels succesvol afgerond. De te verwachten grondopbrengsten vallen ca. €500.000,- hoger uit dan eerder geraamd á €2.200.000,-. De opbrengsten worden verwacht eind 2026 of begin 2027. Vooruitlopend daarop heeft uw raad besloten de kosten tijdelijk te dekken uit de Algemene Reserve Grondexploitatie.

Niet in exploitatie genomen gronden

Naast genoemde grondexploitatie Bredius en de Emma locaties is de gemeente vanuit haar publieke taak betrokken bij de ontwikkeling van drie locaties welke niet zijn aan te merken als grondexploitaties voor de gemeente: De Krijgsman (KNSF-terrein), De BOR-gronden en Crailo.

De Krijgsman (KNSF-terrein)

Het project De Krijgsman vordert gestaag. In 2025 zijn ca. 100 woningen opgeleverd. Daarmee komt het aantal gerealiseerde woningen in 2025 uit op ongeveer 1.100. In 2025 zijn veel plannen verder uitgewerkt zodat in 2026 gestart kan worden met de bouw van weer een fors aantal woningen en voorzieningen. Niet alleen qua woningen groeit de wijk door. Het wordt meer en meer een echte woonwijk, met sport- en spelvoorzieningen, kunst en winkels. En er wordt geïnvesteerd in de groene uitstraling van de wijk. Verder is in 2025 gezocht naar een nieuwe locatie voor het herdenkingsmonument voor de slachtoffers van de ongelukken van de Kruitfabriek. Er lijkt overeenstemming met alle betrokken partijen over een nieuwe locatie, maar een definitief inpassingsontwerp moet nog worden gemaakt. Verder is er gewerkt aan de verplaatsing van de Zeeverkenners uit de Westbatterij, zodat de restauratie en de herbestemming daarvan kunnen worden opgepakt.

De BOR-gronden

In 2024 heeft de raad het bestemmingsplan BOR-gronden gewijzigd vastgesteld. Hiertegen is destijds een 6-tal beroepen ingesteld bij de Raad van State en is het verweerschrift ingediend. Op 4 juli 2025 heeft de de hoorzitting van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State (ABRvS) plaatsgevonden. Op 22 oktober heeft hij een tussenuitspraak gedaan. Alle beroepen op een het ondergeschikte belang privacy zijn ongegrond verklaard. De ABRvS heeft verzocht het bestemmingsplan daarop aan te passen. Op 26 november heeft de raad dit herstelbesluit genomen. Tot 7 januari 2026 konden hiertegen zienswijzen worden ingediend bij de ABRvS. Daarna beslist de ABRvS hierover. Op de achtergrond wordt de uitvoering van het project voorbereid.

Crailo

In 2025 zijn de projecten Bosburen en het Museumgebouw opgeleverd en de nieuwe Groene Afslag is geopend. Daarnaast wordt volop gebouwd in het Kazernekwartier. Ook is in 2025 hard gewerkt aan het voorbereiden van de tijdelijke beheerorganisatie voor het buurtschap. In het 3e kwartaal 2025 zijn de eerste zeven vrije kavels op de markt gebracht. Op basis van het inrichtingsplan Op Zuid en het kavelpaspoort voor het wooncluster, is in het 3e kwartaal 2025 de tender gestart. Alle regionaal opererende toegelaten instellingen (woningcorporaties) zijn uitgenodigd om in te schrijven op deze tender voor de ontwikkeling van

circa 80 sociale en middeldure woningen. Na een succesvolle aanbesteding van deelmobiliteit in Crailo is een concessieovereenkomst gesloten met coöperatieve MobiGo. MobiGo verzorgt vanaf de eerste bewoning deelmobiliteit in de vorm van elektrische auto's, fietsen en bakfietsen.

Reserves en risico's grondexploitaties

De Algemene Reserve Grondexploitatie (verwacht saldo 1 januari 2025: € 724.000) vormt een buffer voor de financiële fluctuaties en risico's die samenhangen met de grondexploitaties. Als op een gemeentelijke grondexploitatie een tekort wordt verwacht, wordt hiervoor een voorziening gecreëerd ten laste van de Algemene Reserve Grondexploitatie. De risico's vanuit de grondexploitaties worden per project in beeld gebracht. Voor een verdere uitleg van de risico's verwijzen wij naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Paragraaf Openbaarheid

Wet open overheid (Woo)

Wet open overheid (Woo)

Scope en voortgang

Per 1 oktober 2024 heeft de gemeente vier categorieën actief openbaar gemaakt, te weten:

1. wetten en algemeen verbindende voorschriften
2. overige besluiten van algemene strekking
3. organisatie en werkwijze
4. bereikbaarheidsgegevens

In verslagjaar 2025 zijn geen aanvullende categorieën geïmplementeerd. Voor 2026 is, conform advies van de VNG, gestart met de voorbereiding op verdere uitbreiding.

Governance en inrichting

De gemeente is geregistreerd in het Register voor Overheidsorganisaties. Publicatie van Woo-documenten vindt plaats via het zaakstelsel, waarin een specifieke publicatiemodule is ingericht voor ontsluiting via de gemeentelijke Woo-omgeving. Voor het anonimiseren van documenten is een separate applicatie geïmplementeerd.

Verantwoordelijkheden voor Woo liggen bij het college van B&W, met uitvoering belegd in de ambtelijke organisatie. Besluitvorming over publicatie en toepassing van uitzonderingsgronden vindt plaats conform de geldende mandaatstructuur.

Proces en beheersmaatregelen

Het proces voor actieve openbaarmaking omvat:

- selectie van publicatieplichtige documenten binnen de aangewezen categorieën
- toetsing op openbaarheidsregime en uitzonderingsgronden
- anonimisering van persoonsgegevens en gevoelige informatie
- publicatie via de ingerichte Woo-omgeving nl. open.gooisemeren.nl

Beheersmaatregelen zijn ingericht op:

- toepassing van anonimisering met Datamask voorafgaand aan publicatie
- vastlegging van publicaties in het zaakstelsel (audit trail)
- periodieke voorlichting aan medewerkers over Woo-verplichtingen

Kerncijfers

De gemeente beschikt momenteel beperkt over gestandaardiseerde stuurinformatie ten aanzien van:

- aantal gepubliceerde documenten per categorie
- doorlooptijden van publicatie
- mate van tijdige publicatie conform wettelijke vereisten

Doorontwikkeling van deze indicatoren is noodzakelijk om de naleving aantoonbaar en controleerbaar te maken.

Risico's en aandachtspunten

De huidige inrichting kent de volgende risico's:

- beperkte kwantitatieve monitoring op naleving en tijdigheid
- afhankelijkheid van handmatige selectie van publicatieplichtige documenten
- nog onvolledige implementatie van alle verplichte categorieën

Verbetermaatregelen

Voor 2026 zijn de volgende acties voorzien:

- uitbreiding van het aantal actief openbaar gemaakte categorieën conform VNG-richtlijn
- inrichting van managementinformatie (KPI's) op aantallen, doorlooptijden en tijdigheid
- verdere standaardisatie van het publicatieproces binnen het zaaksysteem
- borging van verantwoordelijkheden en controle op naleving

Jaarrekening 2025

Leeswijzer

Leeswijzer

De jaarrekening bestaat uit de programmarekening (inclusief toelichting) en de balans. De onderdelen zijn opgebouwd op basis van de geldende voorschriften. Er wordt een korte toelichting gegeven op de verschillende onderdelen.

1. Balans

In de jaarrekening presenteren we de balans per 31 december 2025. De balans bestaat uit de bezittingen, vorderingen, liquide middelen (activa) en eigen vermogen en de schulden (passiva).

2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

In de waarderingsgrondslagen staat per onderdeel van de balans beschreven via welke methode deze is opgenomen en gewaardeerd in de balans. Bij de vaste activa is een overzicht opgenomen waarin per soort investering de afschrijvingstermijn wordt vermeld.

3. Toelichting op de balans

Bij de toelichting op de balans worden per onderdeel één of meer gedetailleerdere overzichten gepresenteerd, zoals de voorschriften dat vereisen. De toelichting is verdeeld in vaste en vlottende activa en vaste en vlottende passiva. Verder is er een verloopoverzicht toegevoegd.

4. Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten toont de betreffende lasten en baten per programma. In het overzicht van baten en lasten staan de totalen per programma in één overzicht. Dit overzicht geeft de gerealiseerde cijfers 2024 weer, de cijfers uit de Begroting 2025 en de werkelijke cijfers 2025. De gegevens per programma zijn exclusief eventuele mutaties in de reserves. Die mutaties staan apart vermeld waardoor het resultaat voor en na inzet van reserves gepresenteerd kan worden.

5. Toelichting op overzicht van baten en lasten

In de toelichting gaan we in op de incidentele baten en lasten, onvoorziene uitgaven en begrotingsrechtmatigheid. Tot slot hebben we een (verplicht) onderdeel opgenomen over topinkomens.

6. SiSa-verantwoording

Tot de bijlagen behoort ook de SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking SiSa.

7. Gebeurtenissen na balansdatum

Eventuele gebeurtenissen die zich na afsluiting van het boekjaar op 31 december 2025 hebben voorgedaan worden hier toegelicht.

8. Rechtmatigheidsverantwoording

In de rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde exploitatie en balansmutaties de begrotings-, voorwaarden, misbruik- en oneigenlijk gebruik criteria zijn nageleefd.

9. Controleverklaring

Het oordeel van de accountant over de in de Jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025 is hier opgenomen.

1. Balans

1. Balans per 31 december 2025

Activa (x € 1.000)	31/12/2024	31/12/2025
Vaste Activa		
Materiele Vaste Activa	195.450	217.656
§ Investerings met een economisch nut	102.970	120.231
§ Investering met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	46.410	45.968
§ Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een Maatschappelijk Nut	46.071	51.457
Financiële vaste activa	48.297	49.163
§ Kapitaalverstrekkingen aan:	252	252
§ Deelnemingen	0	0
§ Overige langlopende leningen	48.045	48.911
§ Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van 1 jaar of langer		
Totaal Vaste Activa	243.747	266.819
Vlottende Activa		
Voorraden	7	4
§ Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	0	0
§ Gereed product en handelsgoederen	7	4
Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	22.159	18.787
§ Vorderingen op openbare lichamen	14.826	15.371
§ Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	2.142	0
§ Overige vorderingen	5.191	3.417
Liquide Middelen	8	8
§ Kassaldi	5	5
§ Banksaldi	3	3
Overlopende Activa	7.121	7.418
§ Nog te ontvangen bedragen van het Rijk	1.291	1.159
§ Nog te ontvangen bedragen van Overige Nederlandse overheidslichamen	529	438
§ Overige nog te ontvangen voorschotbedragen	3.950	4.500
§ Overige vooruitbetaalde bedragen	1.351	1.321
Totaal Vlottende Activa	29.296	26.217
Totaal Activa	273.043	293.036
Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 bestaat	0	0
Passiva (x € 1.000)	31/12/2024	31/12/2025
Vaste Passiva		
Eigen Vermogen	51.595	43.951
§ Algemene reserve	36.516	29.072
§ Bestemmingsreserves	16.356	18.777

Activa (x € 1.000)	31/12/2024	31/12/2025
§ Resultaat	-1.276	-3.898
Vorzieningen	22.584	30.299
§ Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.197	14.362
§ Onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.258	7.973
§ Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	7.129	7.964
Vaste Schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar of langer	157.326	170.053
§ Onderhandse leningen van:		
§ Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	10.533	9.567
§ Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	77.078	72.789
§ Binnenlandse bedrijven	8.502	8.502
§ Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	60.700	78.900
§ Waarborgfondsen	513	296
Totaal Vaste Passiva	231.506	244.303
Vlottende Passiva		
Voorraden	977	837
§ Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	977	837
Netto - Vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	17.299	22.764
§ Overige kasgeldleningen	0	0
§ Banksaldi	2.263	5.373
§ Overige schulden	15.036	17.391
Overlopende Passiva	23.261	25.131
§ Nog te betalen bedragen	5.311	4.517
§ Vooruit ontvangen bedragen van Europese overheidslichamen	0	42
§ Vooruit ontvangen bedragen van het Rijk	12.352	16.702
§ Vooruit ontvangen bedragen overige Nederlandse overheidslichamen	3.157	2.925
§ Overige vooruit ontvangen bedragen	2.441	945
Totaal Vlottende Passiva	41.537	48.733
Totaal Passiva	273.043	293.036
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	114.680	114.954

2. Algemene grondslagen opstellen jaarrekening

Algemene grondslagen opstellen jaarrekening

Omschrijving (toelichting)

De jaarrekening 2025 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de geldende Financiële verordening gemeente Gooise Meren.

Grondslagen voor consolidatie

Verbonden partijen worden niet geconsolideerd.

Grondslagen voor de balans

De waardering van de activa en passiva vinden plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden. Is dat anders, dan staat dat bij het desbetreffende balansonderdeel

Stelsel- en schattingswijzigingen

Er is geen sprake van stelsel- en schattingswijzigingen in 2025.

Normenkader rechtmatigheid

Het normenkader voor de rechtmatigheid van de baten en lasten inclusief balansmutaties wordt jaarlijks door de raad vastgesteld. Het normenkader 2025 en 2026 is vastgesteld in de raad van 5 november 2025.

Vaste Activa

Algemeen

Op grond van de geldende Nota activabeleid Gooise Meren worden investeringen met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 niet geactiveerd, met uitzondering van gronden en terreinen. Deze laatste worden altijd geactiveerd.

Immateriële vaste activa

Conform de geldende Nota activabeleid Gooise Meren activeert de gemeente geen bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Materiële vaste activa

In de balans worden, zoals het BBV artikel 35 aangeeft, onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- investeringen met een economisch nut
- investeringen met een economisch nut, waarvoor om de kosten te drukken een heffing kan plaatsvinden
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Bij de materiële vaste activa staat vermeld welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de boekwaarde. Dat is de verkrijgingsprijs verminderd met eventuele investeringsbijdragen en de cumulatieve afschrijvingen. De geschatte levensduur vormt de basis voor de afschrijvingen. In geval van verwachte duurzame waardeverminderingen wordt dit in mindering gebracht op de boekwaarde.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in dit geval de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening gold).

Afschrijven

De afschrijving van de geactiveerde kosten voor een bepaald actief begint in het jaar dat volgt op het jaar waarin het actief in gebruik werd genomen. De gemeente Gooise Meren past bij afschrijvingen de lineaire methode toe.

Afschrijftermijnen

De afschrijvingsbedragen van gerealiseerde investeringen zijn gebaseerd op de afschrijftermijnen zoals vermeld staan in de gelden Nota activabeleid Gooise Meren. De verwachte levensduur speelt daarbij uiteraard een rol. Voor investeringen vanuit voormalige fusie gemeenten Naarden, Bussum en Muiden hanteren wij de afschrijvingstermijnen als destijds bepaald.

Financiële vaste activa

Op grond van het BBV artikel 36 vallen onder financiële activa:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of meer.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen uitstaande geldleningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de waarde van de aandelen onverhoopt structureel tot onder de verkrijgingsprijs dalen, dan vindt afwaardering plaats.

Is afwaardering van financiële activa noodzakelijk, dan wordt het verschil in één keer als een last in de rekening van lasten en baten opgenomen.

Vlottende Activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Bouwgronden in exploitatie die als onderhanden werken zijn opgenomen, worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel tegen de lagere marktwaarde. Er vindt afwaardering plaats wanneer de marktwaarde beneden de boekwaarde ligt. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die daar rechtstreeks aan kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken). Ook een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten vallen onder de vervaardigingsprijs. Tussentijdse winsten worden genomen volgens het realisatiebeginsel. De techniek die hiervoor toegepast moet worden is de "percentage of completion (POC) methode" (percentage gerealiseerde kosten x percentage gerealiseerde opbrengsten x geraamde winst). Op de geraamde winst worden eerst de risico's in mindering gebracht.

Gereed gekomen producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of als de marktwaarde lager uitvalt dan de kostprijs tegen de marktwaarde. Dat laatste doet zich vooral voor bij incurante voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Mocht de vordering niet inbaar blijken dan is deze ten laste van een voorziening gebracht. De hoogte van de voorziening wordt op basis van de geschatte kans dat de vordering alsnog te innen is statistisch vastgesteld.

Liquide middelen

De liquide middelen staan tegen de nominale waarde vermeld.

Vaste Passiva

Algemeen

De vaste passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde, tenzij dit bij het desbetreffende balansonderdeel anders staat vermeld.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen vallen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde exploitatieresultaat.

In het BBV staan reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen mogen worden beschouwd en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De gemeenteraad beslist over de noodzakelijke omvang van de reserves. Daarom worden de reserves onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kennen bestemmingsreserves op het eind van het verslagjaar geen negatieve stand. Krijgt een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a) verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten (voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's);
- b) kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (onderhoudsegalisatievoorzieningen);
- c) van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (door derden beklemden middelen) met uitzondering van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen welke verantwoord worden onder de 'overlopende passiva'.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de verplichting in kwestie of, als dat zich voordoet, het voorspelbare verlies. Hierop bestaan twee uitzonderingen, namelijk de voorzieningen voor wachtgelden en pensioenen. Deze wordt bijgehouden op contante waarde. De egalisatievoorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. Daarbij houden we rekening met de kwaliteitseisen die daarvoor zijn geformuleerd. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen - opgenomen in het jaarverslag - wordt het beleid daarover uiteengezet.

Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (éénmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

De vakantiegeldverplichting voor uitkeringsgerechtigden is opgenomen op basis van de opgebouwde rechten per balansdatum.

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Gedane aflossingen zijn daarvan afgetrokken. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende Passiva

De vlottende passiva staan tegen de nominale waarde vermeld.

Overlopende Passiva

De nog te betalen bedragen, nog te besteden specifieke uitkeringen en de overige vooruit ontvangen bedragen zijn opgenomen voor de nominale waarden.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Borg- en garantstellingen

Als de gemeente leningen waarborgt, is het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten - buiten de balanstelling - per einde boekjaar opgenomen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten

Voor de jaarrekening hanteren wij, overeenkomstig de voorschriften, het baten- en lastenstelsel, waarbij uitgaven en ontvangsten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden alleen meegenomen als zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Investeringslasten komen niet ten laste van het jaar waarin de rekeningen zijn betaald, maar worden gespreid over de jaren waarin de investering wordt gebruikt.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het college van burgemeester en wethouders schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

Dividend

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Opbrengstverantwoording omgevingsvergunningen

Opbrengsten uit hoofde van omgevingsvergunningen worden verantwoord op het moment dat de aanvraag is ontvangen.

Eigen bijdrage op basis van de Wmo

Een inwoner die een Wmo voorziening op indicatie ontvangt, moet op basis van de Wmo daarvoor zelf een financiële bijdrage betalen. Dit geldt ook als deze hulp en ondersteuning is geregeld via het persoonsgebonden budget (Pgb). De wetgever heeft bepaald dat het CAK de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage uitvoert. De informatie die de gemeente van het CAK ontvangt - om privacy redenen beperkt - is ontoereikend om per aanvrager de juistheid van de eigen bijdrage te kunnen vaststellen.

3. Toelichting op de balans

3.1 Vaste activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa

Bedragen

x € 1.000

Overzicht onderdelen materiële vaste activa	01/01/2025	31/12/2025
Gronden uitgegeven in erfpacht	319	319
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	46.410	45.968
Overige investeringen met een economisch nut	102.651	119.912
Totaal investeringen economisch nut	149.380	166.199
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	46.071	51.457
Totaal	195.450	217.656

Overzicht investeringen met een economisch nut waarvoor om de kosten te verminderen een heffing kan worden geheven

Overzicht investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Bedragen

x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	44.772	1.902	0	1.203	1.084	44.387
Vervoermiddelen	17	0	0	6	0	11
Gronden en terreinen	285	0	0	0	0	285
Overige materiele vaste activa	1.337	28	0	80	0	1.285
Totaal	46.410	1.930	0	1.289	1.084	45.968

Toelichting investering economisch nut met een heffing

Toelichting investering economisch nut met een heffing

In 2025 is er voor ca. € 1,8 mln. geïnvesteerd in rioleringsprojecten. Voor de Riolerings Spiegelstraat zijn de uitgaven voor circa € 867.000 gedekt door een onttrekking uit de voorziening vervangingsinvestering riolerings.

De toerekening van overhead aan investeringen gebeurt door het doorbelasten van de interne uren op basis van een integraal uurtarief.

Overzicht overige Investerings met een economisch nut

Overzicht Investerings met een economisch nut

Bedragen
x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2025	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden uitgegeven in erfpacht	319	0	0	0	0	319
Gronden en terreinen	6.145	0	0	0	0	6.145
Woonruimten	77	0	0	10	0	67
Bedrijfsgebouwen	82.838	13.227	0	3.557	127	92.380
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.502	4.226	0	711	748	9.269
Vervoermiddelen	852	790	0	155	0	1.487
Machines, apparaten en installaties	4.203	4.173	0	783	0	7.592
Overige materiele vaste activa	2.034	1.388	0	450	0	2.971
Totaal	102.969	23.803	0	5.666	875	120.231

Omschrijving (toelichting)

Toelichting investeringen:

De investeringen in bedrijfsgebouwen betreffen voornamelijk schoolgebouwen, kindercentra en verbouwing kleedkamers SC Muiderberg.

De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreffen voornamelijk sportvelden.

De investeringen in machines, apparaten en installaties betreffen voornamelijk duurzaamheidsinvesteringen ESCo project en automatisering.

De investeringen in overige materiële vaste activa betreffen voornamelijk digitalisering en kantoormeubilair.

Toelichting grootste/belangrijkste bijdragen derden:

De bijdrage van derden aan bedrijfsgebouwen betreft voornamelijk een bijdrage van derden voor gemeentelijke kosten Hocras terrein.

De bijdrage van derden aan grond-, weg- en waterbouwkundige werken wordt voornamelijk veroorzaakt door het ontvangen van gelden van specifieke uitkering stimulering sport voor sportvelden

Toelichting

Volgens artikel 63 lid 3 van het BBV moet melding worden gemaakt van investeringen waaraan rente wordt toegevoegd. Deze situatie heeft zich niet voorgedaan.

Toelichting grootste/belangrijkste investeringen

Toelichting grootste/belangrijkste investeringen

De investeringen in bedrijfsgebouwen betreffen de volgende projecten:

Projectnaam	Uitgaven	Inkomsten
Uitvoeringskrediet KC de Meerstroom	4.735	0
Renovatie Vondel school	3.170	0
Vorbereidingskrediet KC de Meerstroom	1.449	0

De Hoeksteen, uitbreiding	1.174	0
Nieuwbouw Tweemaster	539	0
VBK KC Muiderkring/Josefschool (Egelantier)	344	0
VBK Uitbreiding locatie de Groene Ruijter	335	0
Renovatie kleedkamers SC Muiderberg	322	0
VBK Renovatie Juliana Kwartel	314	0
VBK Renovatie Comeniusschool	302	0
SC Muiderberg kleedkamers	130	0

Toelichting grootste/belangrijkste investeringen

De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreffen de volgende projecten:

Projectnaam	Uitgaven	Inkomsten
SP Meerweg - BFC toplaag veld 2,3 en 4	1.897	341
Renovatie velden 1,3 en 4 HC Naarden	1.155	208
SC Muiderberg toplaag veld 3	485	87
Toplaag kunstgrasveld rugbyclub 't Gooi	456	82
Onderlaag kunstgrasveld rugbyclub 't Gooi	161	29

Toelichting grootste/belangrijkste investeringen

De investeringen in Machines, apparaten en installaties betreffen de volgende projecten:

Projectnaam	Uitgaven	Inkomsten
PVT-solar MFA De Zandzee	2.719	0
Solar AC Jan Ligthart	671	0
Nieuwe werkplek en serveromgeving	261	0
Mobiele werkplekken/devices 2025	259	0

Solar De Rijver

100

0

Overzicht van investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:Bedragen
x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdrage	Boekwaarde 31-12-2025
	01/01/2025				derden	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	46.071	8.170	0	1.542	1.242	51.457
Totaal	46.071	8.170	0	1.542	1.242	51.457

Toelichting grootste/belangrijkste investeringen:

De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige projecten betreffen de volgende projecten:

Projectnaam	Uitgaven	Inkomsten
Uitv. krediet Schootsvelden Zuidoost	1.078	20
Fietspaddijkzone Muiden	958	0
Brug Hooftlaan – Kunstwerken	899	0
Spiegelstraat - Wegen	601	24
Natuurboulevard 2.0	592	326
Amersfoortsestraatweg - Wegen	543	0
Veerstraat - Wegen	500	0
Graaf Wichmanlaan - Wegen	274	0
Saneringsproject verkeersborden 2025	253	138
Vervangingsinvesteringen groen 2023	240	0
Vervangingsinvesteringen groen 2025	207	0
Renovatie groen Bilderdijkpark	175	0
Plaatsen vangrail langs Maxisweg	151	0
Uitvoeringskrediet Entree Muiden Zuidwest	137	123

Parkeerplaats touringcars 't Spant!	110	0
Zonnegeluidswal Naarderwoonbos	108	0
Spiegelstraat - OVL Lichtmasten	98	0
Busbaan Bredius	2	538

Toelichting grootste/belangrijkste bijdragen derden:

De bijdrage van derden aan investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige projecten betreffen voornamelijk ontvangen subsidies vanuit het Rijk en provincie voor infrastructurele werken.

Financiële vaste activa

Overzicht financiële vaste activa (x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2025	Toename	Aflossing	Afschrijving	Afwaardering duurzame waarde vermindering	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekingen aan:						
Deelnemingen	252	0	0	0	0	252
Overige langlopende leningen	0	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer*	49.177	349	615	0	0	48.911
Totaal	49.429	349	615	0	0	49.163

3.2 Vlottende activa

Vorraden

Vorraden

Overzicht opgenomen voorraden (x € 1.000)	31/12/2024	31/12/2025
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	0	0
Gereed product en handelsgoederen	7	4
Totaal	7	4

Onderhanden werk, Bouwgronden in exploitatie

Onderhanden werk, Bouwgronden in exploitatie

Bedragen x € 1.000

Bouwgronden in exploitatie	Bredius
<i>Boekwaarde 01-01-2025</i>	4.155
<i>Verliesvoorziening</i>	-5.133
Boekwaarde 01-01-2024, incl. verliesvoorziening	-978
Investerings en overige vermeerderingen:	
· Grondaankopen	0
· Bouwrijp maken	161
· Rentekosten	83
· Overige bestedingen	21
· Storting in Algemene Reserve Grondexploitatie (t.b.v. volkshuisvestingsfonds)	0
· Bij resultaatbestemming storten in Algemene Reserve Grondexploitatie	0
Opbrengsten (verminderingen)	
· Verkopen	-5
· Overige opbrengsten	0
· Bij resultaatbestemming onttrekken uit Algemene Reserve Grondexploitatie	0
· Winst uitname	0
Mutaties in verliesvoorziening	-120
<i>Boekwaarde 31-12-2025</i>	4.416
<i>Verliesvoorziening</i>	-5.253
Boekwaarde 31-12-2025, incl. verliesvoorziening	-837
Nog te verwachten kosten:	
· Bouwrijp maken	736
· Rentekosten	275
· Overige bestedingen	148
Nog te verwachten opbrengsten:	
· Verkopen	0
· Overige opbrengsten	0
Verwacht eindresultaat o.b.v. eindwaarde (nadeel)	5.575
Verwacht eindresultaat o.b.v. netto contante waarde (nadeel)	5.253

Toelichting:

Om te bepalen met welke verliesvoorzieningen voor de lopende grondexploitaties we te maken krijgen, zijn we uitgegaan van de contante waarde van de toekomstige baten en lasten. De in 2019 getroffen verliesvoorziening voor de grondexploitatie Bredius moet in 2025 € 120.341 naar boven worden bijgesteld. Voor een verdere toelichting verwijzen we u graag naar de paragraaf grondbeleid

Uitzettingen

Excel-tabel

Uitzettingen

Overzicht Uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of minder (x € 1.000)	Boekwaarde	Boekwaarde	Voorziening	Balanswaarde
	31-12-2024	31-12-2025	oninbaarheid	31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	14.826	15.371	0	15.371
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet fido	0			0
Overige verstrekte kasgeldleningen	0			0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.142	0	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	0			0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0			0
Overige vorderingen:				
Debiteuren	5.227	5.459	-2.015	3.444
Overige vorderingen	-36	-27	0	-27
Overige uitzettingen				
Totaal	22.159	20.803	-2.015	18.787

Debiteuren en liquide middelen

De post debiteuren is als volgt opgebouwd: (x € 1.000)	Vordering	Voorz. Dub debiteuren
Privaatrechtelijk	1.412	-609
Publiekrechtelijk	2.675	-848
Sociale zaken Terugvordering en verhaal	1.372	-558
Totaal	5.459	-2.015

Overzicht liquide middelen (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kassaldi	5	5
Banksaldi	3	3
Totaal	8	8

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden hun liquide middelen, als die een gemeentegerelateerde norm overstijgen, onder moeten brengen bij het ministerie van Financiën. Dit gebeurt in de vorm van een rekening-courant, zoals bij een bank. De genoemde norm is ingesteld op 2% van het begrotingstotaal en was voor 2025 € 3,732 mln. De gemeente zou dus gemiddeld per kwartaal niet meer dan € 3,732 mln. positief mogen staan op alle bankrekeningen samen. Onderstaand overzicht laat zien dat wij in 2025 geen drempelbedrag hebben overschreden.

Schatkistbankieren

Drempelbedrag schatkistbankieren (x € 1.000)	1e kwartaal 2025	2e kwartaal 2025	3e kwartaal 2025	4e kwartaal 2025
1. Gemiddeld buiten de schatkist	769	750	263	1.434
2. Drempelbedrag	3.732	3.732	3.732	3.732
3. Ruimte onder het drempelbedrag (2-1)	2.963	2.982	3.468	2.298
4. Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Overlopende activa

Overlopende activa

Overlopende activa gerubriceerd (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
· het Rijk	1.291	1.160
· overige Nederlandse overheidslichamen	529	437
Overige nog te ontvangen voorschotbedragen	3.950	4.500
Overige vooruitbetaalde bedragen	1.351	1.321
Totaal	7.121	7.418

De vooruit ontvangen bedragen van het Rijk en overige Nederlandse overheidsinstanties betreffen subsidies om de kosten voor onder andere investeringsprojecten te dekken. In onderstaand overzicht staat per subsidie het verloop ervan in 2025. Deze bedragen moeten nog ontvangen worden. De kosten voor het project zijn hiervoor al gemaakt.

Verloopoverzicht nog te ontvangen voorschotten van EU, Rijk en Provincies

Verloopoverzicht nog te ontvangen
voorschotten van EU, Rijk en Provincies

Subsidienummer (x € 1.000)	Beschrijving	Saldo per 31-12-2024	Toevoegingen 2025	Ontvangen 2025	Saldo per 31-12-2025
Het Rijk:		1.291	1.138	1.269	1.160
Algemene uitkering Gemeentefonds	Algemene uitkering Gemeentefonds 2024	-40	40	0	0
Algemene uitkering Gemeentefonds	Algemene uitkering Gemeentefonds 2025	0	121	0	121
OEKG110.01	Opvang ontheemden Oekraïne (A16/M16)	897	0	897	0
	Spiegelstraat (E44B)	0	216	0	216
BSV/23/00016	Gevelmaatregelen geluidsanering (F1)	7	0	0	7
	Onderwijsroute 2025 (G13)	0	132	51	81
2024-37599-112	Gedupeerde toeslagen problematiek (B2)	257	615	257	615
BSK18/198641	Geluidsanering Huizerw. West uitv. (E3)	32	0	0	32
BSK-2019/146630	Geluidsanering Landstraat (E3)	12	0	0	12
BSK18/195655	Geluidsanering Laarderweg uitv. (E3)	22	0	0	22
BSK-2012/217796	Railscherm Uitvoering (2015/2016) (E3)	104	14	64	54
Overige Nederlandse overheidslichamen:		529	50	142	437
	Bijdrage Gemeente Hilversum t.b.v. handhaving	0	14	0	14
	Bijdrage Gemeente Wijdmeren t.b.v. handhaving	0	36	0	36
1831374/1852344	Muiden Noord-West	3	0	0	3
	Structuurvisie Bussum-Zuid	20	0	0	20
	Onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs	142	0	142	0
	Noodopvang Asielzoekers (COA)	364	0	0	364
Totaal		1.820	1.188	1.411	1.597

3.3 Vaste passiva

Reserves en voorzieningen

Een groot deel van het vermogen van de gemeente bestaat uit reserves en voorzieningen. Het verschil zit hier in: reserves maken deel uit van het eigen vermogen dat in principe vrij besteedbaar is; voorzieningen daarentegen behoren tot het vreemd vermogen dat met het oog op reële risico's of egalisatie van onvermijdelijke kosten is gevormd. Bijvoorbeeld groot onderhoud of verplichtingen.

Reserves

Samen met het saldo van rekening van baten en lasten vormen de reserves het eigen vermogen van de gemeente. Het totaal van het eigen vermogen bedroeg eind 2024 afgerond € 51,6 mln. en is als volgt onderverdeeld:

Het eigen vermogen van de gemeente Gooise Meren (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene Reserves	36.516	29.072
Bestemmingsreserves	16.356	18.777
Resultaat na bestemming	-1.276	-3.898
Totaal	51.595	43.951

Overzicht verloop reserves

Excel-tabel

Overzicht verloop reserves

Reserves (x € 1.000)	Saldo 31/12/2024	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat bestemming		Saldo 31/12/2025
				Toevoeging	Onttrekking	
Algemene Reserve	36.516	142	5.862	0	1.723	29.072
Totaal Algemene reserve	36.516	142	5.862	0	1.723	29.072
Bestemmingsreserves:						
Algemene reserve Grondexploitatie	580	0	222	0	0	358
Reserve Parkeren Centrum Bussum/Scapino	2.179	0	0	0	0	2.179
Reserve Godelindeschool	2.258	0	65	0	0	2.193
Reserve Sociaal Domein	1.158	0	0	0	0	1.158
Bovenwijkse voorzieningen Krijgsman	40	0	0	0	0	40
Reserve Grote projecten Muiden	641	0	0	0	0	641
Egalisatiereserve Talent Primair	33	0	0	0	0	32
Reserve uitbreiding sportvoorzieningen	404	0	140	0	0	264
Reserve Tijdelijke Huisvesting Onderwijs	954	0	441	0	0	513
Reserve Stim. fonds betaalbare woningen	500	0		0	0	500
Reserve Dek kap.last. dak Villa Zeezicht	567	0	26	0	0	541
Reserve Dek kap.last. Grote Proj. Muiden	2.512	0	109	0	0	2.402
Reserve Dek kap.last. Tijd. huisv onderw	96	0	19	0	0	77
Reserve Uittreedsom GNR	4.435	0	331	0	0	4.104
Egalisatievoorziening kap lasten IHP	0	3.775	0	0	0	3.775
Totaal bestemmingsreserves	16.356	3.775	1.353	0	0	18.777
Totaal reserves	52.871	3.917	7.216	0	1.723	47.850

Toelichting aard en reden reserves 2025

Toelichting aard
en reden reserves
2025

Naam	Algemene Reserve
Aard	Algemene reserve
Reden	Bufferfunctie voor opvangen van tegenvallers en afdekken risico's.
Onttrekking	Totaal in 2025: € 7.585.212
	€ 300.000 Budgetoverheveling Dec. wijziging 2023 naar 2025
	€ 4.000.000 Incidentele onttrekking saldo 2025 aan AR
	€ 1.722.781,28 Jaarrekeningresultaat 2024
	€ 250.000 Asbestsanering Vondelschool 2025
	€ 1.005.392,60 Budgetoverheveling 2024 naar 2025
	€ 104.260 Onttrekking AR, Masterplan Integrale Aanpak Muiden Noordwest
	€ 102.778 Onttrekking AR, Masterplan Integrale Aanpak Muiden Noordwest
€ 100.000 Onttrekking AR, Mantelzorgondersteuning	
Toevoeging	Totaal in 2025: € 141.813
	€ 141.813 Toevoeging verliesvz t.l.v. ARG naar AR
Naam	Algemene reserve grondexploitatie
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Dekking voor onzekere toekomstige exploitatiesaldi grondexploitaties door verrekening van winsten en verliezen.
Onttrekking	Totaal in 2025: € 221.813
	€ 141.813 Toevoeging verliesvz t.l.v. ARG naar AR
	€ 80.000 Dekking projectplan ONS en Vinkenbaan
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Parkeren Centrum Bussum
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Reserve is ingesteld om het openbaar parkeren in Bussum te verbeteren.
Onttrekking	Geen onttrekkingen in 2025
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Godelindeschool
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Ter dekking van de kapitaallasten voor de realisatie van een unilocatie Godelindeschool is een reserve ingesteld.
Onttrekking	Onttrekking in 2025:
	€ 64.508 Kapitaallasten Godelindeschool
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Sociaal Domein
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	De reserve wordt aangehouden in verband met de transformatie van het sociaal domein ter uitvoering van de plannen vanuit het college uitvoeringsprogramma.

Toelichting aard
en reden reserves
2025

Onttrekking	Geen onttrekkingen in 2025
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Bovenwijkse voorzieningen Krijgsman
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Ontwikkeling van bovenwijkse voorzieningen gerelateerd aan de kosten van de aanleg van de toerit A1 en de brug naar de Krijgsman.
Onttrekking	Geen onttrekkingen in 2025
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Grote projecten Muiden
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Voor de grote projecten In Muiden is in 2013 een bestemmingsreserve ingesteld. Het doel is om de financiële voor- en nadelen van de projecten die onder het projectbureau vallen via deze bestemmingsreserve te laten lopen. Hierdoor wordt de reguliere begroting van de gemeente niet beïnvloed door zaken aangaande het projectbureau.
Onttrekking	Geen onttrekkingen in 2025
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Egalisatiereserve Talent Primair
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Bedoeld om de interne rentekosten van een verstrekte renteloze lening te dekken. Deze lening maakt de continuering mogelijk van de stichting voor openbaar onderwijs, Talent Primair, Naarden.
Onttrekking	Onttrekking in 2025: € 490 Dekking renteloze lening Talent Primair
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Uitbreiding Sportvoorzieningen
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Dekking kapitaallasten van investeringen ten behoeve van de optimalisatie en uitbreiding van sportvoorzieningen in Naarden.
Onttrekking	Onttrekking in 2025: € 140.732 Kapitaallasten sportvoorzieningen Naarden
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Tijdelijke Huisvesting Onderwijs PO
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Deze reserve is ingesteld om de kosten van tijdelijke huisvesting voor het primair onderwijs te dekken.
Onttrekking	Totaal onttrekking in 2025: € 441.393 € 155.785 Dekking expl lasten tijd huisv onderwijs € 33.800 Dekking expl lasten tijd huisv PC Hooftschool € 200.000 Dekking huur tijd huisv Vondelschool € 51.808 Dekking aanvullende expl lasten tijd huisv
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025

Toelichting aard
en reden reserves
2025

Naam	Reserve Stimuleringsfonds betaalbare woningen
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	In deze reserve worden de afkoopsommen bestemd zoals die zijn genoemd in de Compensatieregeling indien de realisatie van sociale woningbouw binnen het bouwplan én op een alternatieve locatie niet mogelijk blijkt en de initiatiefnemer toestemming van het College heeft om tot financiële compensatie over te gaan. De reserve (het Stimuleringsfonds) is bedoeld om de realisatie van sociale huurwoningen en onrendabele middeldure huurwoningen te stimuleren. Initiatiefnemers kunnen een bijdrage uit dit fonds krijgen als zij in hun plannen meer dan de vereiste 1/3de sociale woningen en/of extra onrendabele huurwoningen realiseren.
Onttrekking	Geen onttrekkingen in 2025
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Dekking kapitaallasten dakherstel Villa Zeezicht
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Deze reserve is ingesteld om de kapitaallasten van de investering in het herstel van de dakconstructie van Villa Zeezicht te dekken.
Onttrekking	Onttrekking in 2025: € 25.749 Kapitaallasten dakherstel Villa Zeezicht
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Kapitaallasten Grote Projecten Muiden
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Deze reserve is ingesteld om de kapitaallasten van de investering in de Ontsluitingsweg A1 Krijgsman/Bredius - 3 bruggen te dekken.
Onttrekking	Onttrekking in 2025: € 109.424 Kapitaallasten grote projecten Muiden
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Dekking Kapitaallasten tijdelijke huisvesting onderwijs
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Deze reserve is ingesteld om de kapitaallasten van de investering in de tijdelijke huisvesting onderwijs te dekken.
Onttrekking	Onttrekking in 2025: € 19.127 Kapitaallasten tijdelijke huisvesting onderwijs
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025
Naam	Reserve Uittreedsom GNR
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Dekking van de hogere bijdrage aan het GNR voor de periode 2024-2043.
Onttrekking	Onttrekkingen in 2025: € 331.000 Dekking hogere bijdrage aan GNR
Toevoeging	Geen toevoegingen in 2025

Toelichting aard
en reden reserves
2025

Naam	Egalisatiereserve kapitaallasten IHP
Aard	Bestemmingsreserve
Reden	Reserveren van lagere kapitaallasten ter dekking toekomstige hogere kapitaallasten.
Onttrekking	Geen onttrekkingen in 2025
Toevoeging	Toevoegingen in 2025: € 3.775.000 surplus kapitaallasten

Voorzieningen

Voorzieningen

Voorzieningen (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	10.329	14.362
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.258	7.973
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	7.129	7.964
Totaal	23.716	30.299

Overzicht verloop voorzieningen

Overzicht verloop voorzieningen

Voorzieningen (x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:					
Afkoop onderhoud graven	1.385	171	152	0	1.404
Voorziening wachtgeld en pensioenen	6.658	4.313	631	0	10.340
Voorziening Personele kosten	1.154	590	489	0	1.255
Verliesvoorz. lening Warmtebedrijf M'berg	1.132	0	156	0	976
Voorziening de Lunet	0	387	0	0	387
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	10.329	5.461	1.428	0	14.362
Onderhoudsegalisatievoorzieningen:					
Voorziening onderhoud gebouwen	2.036	1097	991	0	2.142
Voorziening onderhoud wegen	3.573	2017	775	0	4.815
Voorziening onderhoud Kunstwerken	649	479	112	0	1.016
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.258	3.593	1.878	0	7.973
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting:					
Egalisatie rioolheffing	6.914	365	0	0	7.279
Egalisatie afvalstoffenheffing	176	497	0	0	673
Egalisatie sociale recherche	38	8	35	0	11
Vervangingsinvest. riolering	1	867	867	0	1
Totaal door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	7.129	1.737	902	0	7.964
Totaal voorzieningen	23.716	10.791	4.208	0	30.299

Toelichting aard en reden voorzieningen

Toelichting aard en
reden
voorzieningen

Naam	Voorziening Afkoop Onderhoud Graven
Aard	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's
Reden	Deze voorziening is ingesteld om de lasten en baten te egaliseren voor het onderhoud aan graven waarvoor een afkoopsom is ontvangen.
Naam	Voorziening Wachtgeld en Pensioenen
Aard	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's
Reden	Bedoeld om wachtgeldverplichtingen van voormalig personeel en wethouders te bekostigen, evenals de pensioenen van wethouders.
Toelichting	Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een toereikende voorziening te vormen. Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het pensioenfonds ABP, waarbij de aanwezige voorziening per 1 januari 2028 voldoende dient te zijn om te voldoen aan deze verplichtingen in de toekomst. Voor de bepaling van de hoogte van deze voorziening moeten we gebruik maken van actuariële berekeningen. Hierbij is rekening gehouden met de actuele rekenrente, sterftcijfers en indexering van de pensioenen.
Naam	Voorziening Personele Kosten
Aard	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's
Reden	Ingesteld om wachtgeldverplichtingen van voormalig personeel en de financiële gevolgen van sociaal plan te bekostigen. Met ingang van 2022 wordt ook rekening gehouden met de verplichtingen van spaarverlof en die volgend uit de RVU.
Naam	Voorziening lening Warmtebedrijf
Aard	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's
Reden	Ingesteld om risico af te dekken dat de aan het Warmtebedrijf verstrekte lening in het kader van de aanleg van een warmtenet in Muiderberg niet volledig kan worden terugbetaald.
Naam	Diverse onderhoudsvoorzieningen
Aard	Onderhoudsvoorzieningen
Reden	Ingesteld voor het egaliseren van de jaarlijkse onderhoudslasten van het (groot) onderhoud van gemeentelijke gebouwen, wegen en civieltechnische kunstwerken.
Naam	Egalisatievoorzieningen rioolheffing en afvalstoffenheffing
Aard	Door derden bekleemde middelen voor een specifieke aanwending
Reden	Bestemd voor de egalisatie van lasten in relatie tot de daarvoor ingestelde heffing of leges.
Toelichting	Het saldo van de op basis van het GRP gerealiseerde lasten voor groot onderhoud en investeringen en de baten uit de rioolheffing wordt in de egalisatievoorziening riolering bekleemd ten behoeve van egalisatie van de tarieven voor inwoners. Voor vervangingsinvesteringen in de riolering is een aparte voorziening gevormd.
Naam	Egalisatievoorziening Sociale recherche
Aard	Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwending
Reden	Met het doel incidentele investeringsuitgaven te egaliseren.

Toelichting aard en reden voorzieningen

Toelichting	Op basis van het meerjarig investeringsplan, voor met name kleine investeringen (computers, observatie-unit, uitleesapparatuur e.d.), wordt een jaarlijks dotatie gedaan. De investeringen worden niet geactiveerd bij Gooise Meren. De apparatuur wordt ingezet ten behoeve van alle deelnemende gemeenten die via een verdeelsleutel bijdragen aan betreffende dotatie.
Naam	Voorziening de Lunet
Aard	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's
Reden	Ingesteld om het risico af te dekken dat de restwaarde van zwembad de Lunet niet volledig zal zijn afgeschreven op het moment van sluiting.
Naam	Vervangingsvoorziening riolering
Aard	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwending
Reden	Deze voorziening wordt ingesteld ten behoeve van toekomstige vervangingsinvesteringen, conform artikel 44, lid 1d BBV.
Toelichting	Jaarlijks wordt op basis van het GRP een toevoeging gedaan aan Vervangings-voorziening riolering. Op basis van de werkelijke vervangingsinvesteringen in het jaar vindt de onttrekking aan deze voorziening plaats.

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar of langer

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar of langer

Vaste Schulden (x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Vermeerdering	Aflossingen	Saldo 31-12-2025	Rentelast
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	10.533	0	967	9.567	68
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	77.078	10.000	14.289	72.789	1.138
Binnenlandse bedrijven	8.502	0	0	8.502	34
Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	60.700	20.000	1.800	78.900	1.855
Door derden belegde gelden	0	0	0	0	0
Waarborgsommen	512	0	217	296	0
Totaal	157.326	30.000	17.272	170.053	3.095

Toelichting

In 2025 hebben wij 3 langlopende leningen afgesloten van € 30 mln. In 2025 is € 17.1 mln. afgelost. De totale schuld is met € 13 mln. toegenomen.

3.4 Vlottende passiva

Voorraden

Voorraden

Overzicht opgenomen voorraden (x € 1.000)	31/12/2024	31/12/2025
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	977	837
Totaal	977	837

Flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	2.263	5.373
Overige flottende schulden:	0	0
Crediteuren	15.036	17.330
Overige schulden	0	61
Totaal	17.299	22.764

Overlopende passiva

Excel-tabel

Overlopende passiva

Overlopende passiva (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Nog te betalen bedragen	5.311	4.517
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
· Europese overheidslichamen	0	42
· het Rijk	12.352	16.702
· overige Nederlandse overheidslichamen	3.157	2.925
Overige vooruit ontvangen bedragen	2.441	945
Totaal	23.261	25.131

Verloopoverzicht van vooruit ontvangen bedragen van EU, Rijk en Provincies in 2023

Verloopoverzicht van vooruit ontvangen bedragen van EU, Rijk en Provincies in 2025

(Bedragen x
€ 1.000)

Subsidienummer	Beschrijving	Saldo per 31-12-2025	Toevoegingen 2025	Ontvangen 2025	Gemaakte kosten 2025	Saldo per 31-12-2025
Europees overheidslichamen:		0	42	0	0	42
	ESF middelen (Europees Sociaal Fonds)	0	42	0	0	42
Het Rijk:		12.352	0	0	0	16.702
	RWS Groenfonds	0	1.491	0	0	1.491
2021-99922	Aanpak energie armoede (C55)	616	0	0	413	203
LAI23-03619048	Nationaal Isolatieprogramma (J94/C94)	2.800	0	1.274	308	3.766
2023-0000698679	SPUK - Startbouwimpuls (C105/J105)	73	0	0	0	73
POR/202111/000030	Nationaal Programma Onderwijs NPO (D14)	118	0	0	92	26
POR/202211/000016	Onderwijshuisvesting Oekraïne (D19)	293	0	0	293	0
202304/000017	Voorschoolse educatie ontheemde peuters (D22)	72	0	0	0	72
BSV 2011057265	Railschermenproject voorbereiding (E3)	593	0	0	593	0

Verloopoverzicht van vooruit
ontvangen bedragen van EU,
Rijk en Provincies in 2025

(Bedragen x
€ 1.000)

lenW/BSK-2018/170767	Geluidsanering Huizerweg Oost uitvoering (E3)	24	0	0	0	24
lenW/BSK-2018/170757	Geluidsanering Ceintuurbaan uitvoering (E3)	11	0	0	0	11
lenW/BSK-2018/178339	Geluidsanering Brinklaan, Kerkstraat, Nieuwstraat uitvoering (E3)	17	0	0	0	17
lenW/BSK-2019/315	Geluidsanering Generaal de la Reylaan uitvoering (E3)	3	0	0	0	3
BSK-2020/230160	SPV deel II (E20)	257	0	0	0	257
lenW/BSK-2020/230160	Stimuleringsverkeersveiligheidsmaatregelen (E20)	2.467	0	0	24	2.443
CDOKE-23-03465214	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (K28/F28)	1.406	0	2.406	1.510	2.302
2021-0000152701	Wet inburgering 2021 (2022) (G10)	240	0	0	2	238
2022-0000197597	Wet inburgering 2021 (2023) (G10)	421	0	0	0	421
	Wet inburgering 2021 (2024) (G10)	590	0	-282	0	308
	Wet Inburgering 2021 (2025) (G10)	0	0	1.212	923	289
2022--0000215301	Onderwijsroute (G13)	15	0	27	0	42
SPUKSPRT23298	SPUK Sport (H4)	1.021	0	1	943	79
2033144	Preventieakkoord en preventieaanpakken (H12)	20	0	0	0	20
1043543	Preventieakkoord en preventieaanpakken (H12)	10	0	0	0	10
SPUKBR0064/2033144	Verstrekking voor sport en bewegen (H30)	192	0	0	0	192
SPUK MEOZ	Lunet (H32)	119	0	0	119	0
SPUK MEOZ	Zandzee (H32)	525	0	0	525	0
	Duurzame en circulaire infrastructuur (E115)	0	0	77		77
	Stimulering verkeersmaatregelen (E120)		0	214	7	207
	Oekraïne transitiekosten 2025 (M16)	0	0	10.440	10.187	253
	Oekraïne Normbedrag 2025 (M16)	0	0	4.589	1.212	3.377
DMV2301294/43TLY	DUMAVA	252	0	0	0	252
1145797	Comeniusmuseum Naarden	8	0	2	0	10
1145861	Stadsarchief Burgerweeshuis Naarden	16	0	4	0	20
1145886	Muizenfort gebouw C Muiden	13	0	3	0	16
1148461	Kazerne Muiden	22	0	6	0	28
1155176	Grote Kerk Naarden	90	0	23	0	113
1146022	Stadhuis Naarden	33	0	8	0	41
1164678	Toren Muidenberg	8	0	2	0	10
1210174	West Hamerfort Naarden	3	0	2	0	5
1210141	Oost Hamerfort Naarden	3	0	2	0	5
Overige Nederlandse overheidslichamen:		3.158	0	0	0	2.925
	ESF middelen (Europees Sociaal Fonds)	42	-42	0	0	0
1911010/1936640	Structuurvisie Bussum-Zuid	0	0	70	0	70
1913683/1924038	Entree Muiden Zuidwest	420	0	0	30	390
1911010/1936640	Waterpoort Vecht	193	0	0	63	130
2095718/2095818	Verder met de Vesting Muiden (verlening)	11	0	0	0	11

Verloopoverzicht van vooruit
ontvangen bedragen van EU,
Rijk en Provincies in 2025

(Bedragen x
€ 1.000)

1924038/1924059	Entree Muiden Zuidwest (verlening)	324	0	0	0	324
2028965/202908	Natuurboulevard 2.0	317	0	0	160	157
1221571	Wind en Waterdicht	6	0	0	0	6
1221539	Onderzoek Herbestemming	1	0	0	0	1
81918/20026101 27164	ST.AFVAL Nedvang 81918/20026101 27164	9	0	0	9	0
1517212/1533562	Verder met de Vesting Muiden	1.760	0	0	0	1.760
80314,0/842741	Stimuleringsfonds bedrijventerreinen Gooise Meren	75	0	0	0	75
Totaal		15.510	1.491	2.081	17.413	19.669

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

Directe borgstellingen

Directe borgstellingen

Op 1 januari 2025 bedroeg het saldo aan directe borgstellingen met externe partijen € 5,7 mln. Deze partijen hebben bij het afsluiten van de geldlening een verzoek ingediend bij de gemeente voor een garantstelling en hebben deze ook verkregen. De gemeente staat garant voor 100 procent of een lager percentage van die geldleningen. Het bedrag waarvoor de gemeente eind 2025 nog garant staat is € 5,5 mln. In 2025 heeft de gemeente geen betalingen hoeven doen voor de rente en aflossing waarvoor zij garant staat.

Geldnemer	Hoofdsom (x € 1.000)	%	Schuldrestant 31-12-2024	Schuldrestant 31-12-2025
Hockeyclub Naarden	220	100%	200	200
Tennisclub Het Spieghel	175	100%	4	0
St. Kinderopvang Bussum/Naarden	248	50%	50	0
Onderwijs VPCO	580	100%	494	485
St. Vrije School Michael	804	100%	668	654
SIVOG	4.320	100%	1.998	1.890
GEM Crailo B.V.	5.000	45%	2.250	2.250
TV Hakkelaars	60	100%	50	45
Totaal directe borgstellingen	11.407		5.713	5.524

Indirecte borgstellingen

Indirecte borgstellingen

In onderstaande tabel worden de indirecte borgstellingen van gemeente Gooise Meren weergegeven. Bij indirecte borgstellingen is het mogelijk dat de gemeente vanwege de achtervangpositie hierop wordt aangesproken. Dit zal alleen gebeuren in het geval dat de geldnemer en het waarborgfonds niet meer aan de verplichtingen kan voldoen. Daarnaast zal het Rijk de helft van het benodigde bedrag voor haar rekening nemen. Het risico wordt daarom als laag ingeschat.

Sinds 1 juli 2021 is de obligoverplichting gewijzigd. De oude, eenmalige obligoverplichting van 3,85% van het geborgde schuldrestant werd anders ingericht en ook meer zeker gesteld. Dat gebeurt via een jaarlijks gemaximeerde obligoheffing en een obligolening. De obligoheffing is nodig om de eerste verliezen op te vangen en wordt alleen geïnd als het noodzakelijk is om het risicovermogen aan te vullen. Hierdoor kan het

stelsel zich herstellen. De obligolening is nodig om er zeker van te kunnen zijn dat er direct geld beschikbaar is bij grote aanspraken, indien de obligoheffing niet voldoende is. De obligolening is een geborgde faciliteit die gebruikt kan worden bij grote verliezen. Bij gemeente Gooise Meren bedraagt het totaal obligo van Sociale Woningbouw € 3 mln.

Geldnemer	Hoofdsom (x € 1.000)		Schuldrestant 31-12-2024	Schuldrestant 31-12-2025
Totaal Dudok wonen	84.338	Achtervang	20.934	20.305
Totaal Woningstichting Naarden	51.394	Achtervang	14.033	16.453
Totaal Woningstichting De Alliantie	864.384	Achtervang	7.941	6.458
Totaal Woningstichting de Woonplaats	321.500	Achtervang	206	227
Totaal woningstichting het Gooien Omstreken	227.643	Achtervang	22.592	25.449
Totaal Woningzorg Nederland	608.623	Achtervang	901	1.393
Totaal Obligo Sociale Woningbouw	164.613	Achtervang	2.815	2.961
Totaal Waarborgfonds Sociale Woningbouw	2.322.495		69.422	73.246
Totaal Hypotheken	0	100%	546	185
Totaal Waarborgfonds Eigen Woningen (NHG)	0	Achtervang	39.000	36.000
Totaal directe borgstellingen			108.968	109.431

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de komende jaren is verbonden

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor het komend jaar is verbonden

In deze opgaaf zijn de grootste contracten geselecteerd met een looptijd langer dan 31-12-2025 en met een resterende contractwaarde vanaf € 100.000.

Voor het fysiek domein (groen, onderhoud gebouwen, wegen etc.) zijn doorlopende contractuele afspraken voor een bedrag van € 6.1 mln. Voor bedrijfsvoering (ICT, huisvesting en verlofsaldo exclusief het spaarverlof) is dit € 3.0 mln. en voor de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne is dit € 2.6 mln.

4. Overzicht van baten en lasten

Financiële Recapitulatie Programma's (bedragen x € 1.000)	Lasten/ Baten	Realisatie 2024	Primitieve Begroting 2025	Begroting inclusief wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Verschil (Bedrag) 2015	V/N (V=Voordeel N=Nadeel)
1. Voor en van iedereen	L	33.159	0	33.979	35.667	-1.688	N
	B	-4.753	0	-4.281	-5.827	1.545	V
Saldo van baten en lasten		28.406	0	29.698	29.840	-142	N
2. Kansrijk opgroeien	L	25.824	0	26.609	29.546	-2.938	N
	B	-1.144	0	-617	-974	357	V
Saldo van baten en lasten		24.680	0	25.992	28.572	-2.581	N
3. Passend wonen in een groene omgeving	L	52.044	0	46.819	46.589	230	V
	B	-30.665	0	-24.062	-25.087	1.025	V
Saldo van baten en lasten		21.379	0	22.757	21.501	1.256	V
4. Economisch vitaal en bereikbaar	L	44.431	0	46.558	42.765	3.793	V
	B	-38.121	0	-38.741	-35.234	-3.506	N
Saldo van baten en lasten		6.311	0	7.817	7.530	287	V
5. Duidelijke en transparante dienstverlening	L	15.855	0	16.807	19.867	-3.060	N
	B	-1.737	0	-1.433	-1.670	237	V
Saldo van baten en lasten		14.118	0	15.374	18.197	-2.823	N
6. Financieel gezond	L	8.809	0	7.135	8.128	-993	N
	B	-3.538	0	-2.219	-3.100	881	V
Saldo van baten en lasten		5.271	0	4.917	5.028	-111	N
Algemene dekkingsmiddelen	L	4.846	0	3.582	4.738	-1.156	N
	B	-134.383	0	-133.436	-136.137	2.700	V
Saldo van baten en lasten		-129.536	0	-129.854	-131.398	1.544	V
Overhead	L	27.983	0	29.062	28.871	192	V
	B	-539	0	-105	-525	420	V
Saldo van baten en lasten		27.443	0	28.958	28.346	611	V
Onvoorzien	L	0	0	1	0	1	V
Saldo van baten en lasten		0	0	1	0	1	V
VPB	L	59	0	0	27	-27	N
Saldo van baten en lasten		59	0	0	27	-27	N
Totaal Lasten	L	213.010	0	210.553	216.197	-5.644	N
Totaal Baten	B	-214.880	0	-204.894	-208.553	3.659	V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-1.870	0	5.659	7.644	-1.985	V
Toevoegingen in reserves							
2. Kansrijk opgroeien	L	0	0	3.775	3.775	0	N
6. Financieel gezond	L	7.943	0	1.418	1.418	0	N
Onttrekkingen in reserves							
1. Voor en van iedereen	B	-141	0	-140	-140	0	N
2. Kansrijk opgroeien	B	-628	0	-569	-551	-17	N
3. Passend wonen in een groene omgeving	B	-451	0	-440	-440	0	N
6. Financieel gezond	B	-3.577	0	-7.860	-7.807	-53	N

Financiële Recapitulatie Programma's (bedragen x € 1.000)	Lasten/ Baten	Realisatie 2024	Primitieve Begroting 2025	Begroting inclusief wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Verschil (Bedrag) 2015	V/N (V=Voordeel N=Nadeel)
Gerealiseerd saldo reservemutaties		3.146	0	-3.816	-3.746	-70	N
Gerealiseerd resultaat		1.276	0	1.843	3.898	-2.056	N

5. Toelichting op overzicht van baten en lasten

5. Toelichting op overzicht van baten en lasten

5. Toelichting op overzicht van baten en lasten

Onderstaand worden per programma of per onderdeel de verschillen tussen de actuele begroting en de werkelijke realisatie toegelicht. Voor een uitgebreide toelichting op de verschillen wordt verwezen naar het programmaverslag. Programma's of onderdelen waar de verschillen kleiner zijn dan € 125.000 zijn niet in de verschilverklaring opgenomen.

Programma 1 Voor en van iedereen

De saneringskosten van de sportvelden zijn hoger uitgevallen, omdat er meer zink is aangetroffen dan oorspronkelijk verwacht en ook de uitgaven van de open einde regeling Wmo zijn ruim anderhalf miljoen euro hoger uitgevallen.

Programma 2 Kansrijk opgroeien

De zorgvraag naar lokale en regionale ondersteuning voor de jeugd blijft onverminderd groot. In de loop van het jaar werd al aangekondigd dat het totaal aan uitgaven de raming zou overstijgen; vanwege de onzekerheid over de exacte hoogte is dit niet in de begroting verwerkt. Uiteindelijk is het volume aanzienlijk hoger geworden zodat sprake is van een nadelig effect van € 3,3 miljoen.

Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving

Er is sprake van diverse voordelen op riolering en nadelen op duurzaamheid.

Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar

De uitgaven en ontvangsten voor de zorg van de vluchtelingen uit Oekraïne zijn lager uitgevallen dan geraamd

Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening

De pensioenvoorziening wethouders is o.a. aangevuld als gevolg van overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (verplichte regelgeving; van Appa naar ABP).

Programma 6 Financieel gezond

Voor de voorgenomen sluiting van zwembad De Lunet in 2027 is een voorziening getroffen voor de afboeking van de boekwaarde van de technische installaties per ultimo 2026, het liquidatiesaldo TCCS/Spant! is verwerkt en de debiteuren Warmtebedrijf zijn als dubieus aangemerkt. Buiten de uitkering uit het Gemeentefonds (zie onder Algemene dekkingsmiddelen) is in dit programma verder alleen sprake van enkele kleinere voor- en nadelen.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene uitkering

De uitkering uit het Gemeentefonds is hoger uitgevallen. Dit betreft de uitkomst van de decembercirculaire waarover de raad met een raadsmededeling is geïnformeerd. Ook heeft de gemeente een incidentele nabetaling gekregen over 2024 die verband houdt met de herrekening van een specifieke maatstaf 'huishoudens met laag inkomen met drempel'.

Belastingen

De OZB opbrengst is iets lager uitgevallen, met name bij niet-woningen door leegstand

Overige baten en lasten

Er is sprake van kleine nadelen als gevolg van een naheffing op BTW

Overhead

De overhead is in 2025 voordelig uitgevallen door met name inkomsten a.g.v. uitleen personeel aan de Regio en urenrekening aan zaken waarvoor wij externe vergoedingen ontvangen (zoals Oekraïne en Toeslagenaffaire).

Onvoorzien

De post onvoorzien is niet aangewend.

Vpb

Er is sprake van een kleine Vpb afdracht op niet-overheidstaken, zoals reclame en straat-parkeren.

Mutaties reserves

De mutaties zijn conform begroting verwerkt.

Mutaties reserves

De mutaties zijn conform begroting verwerkt.

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

INCIDENTELE LASTEN	Rekening 2025	INCIDENTELE BATEN	Rekening 2025
Programma 1			
Lasten		Baten	
Subsidie De Plantaan	79.000		
Cultuurregisseurs	87.874		
Herbestemmen kunstcollectie	28.377		
Actieplan mantelzorg (2022 – 2025) (dekking algemene reserve P6)	167.268		
Onderzoek financiële en ruimtelijke haalbaarheid van behoud van de sporthalfunctie op het Sportpark Naarden	120.302		
Saneren zink voetbalvelden	482.103		
Totaal overige incidentele lasten Programma 1	964.924	Totaal overige incidentele baten Programma 1	0
Programma 2			
Lasten		Baten	
Storting in egaliseringsreserve kapitaallasten IHP a.g.v. surplus op de kapitaallasten	3.775.000 R	Extra bijdrage Rijk 'Gemeentelijke Onderwijsachterstandenmiddelen'	-84.092
Kosten tijdelijke huisvesting onderwijs	207.593	Onttrekking kosten tijdelijke huisvesting uit reserve tijdelijke huisvesting onderwijs	-207.593 R
Huur tijdelijke huisvesting Vondelschool	208.391	Onttrekking kosten tijdelijke huisvesting Vondelschool uit reserve tijdelijke huisvesting onderwijs	-200.000 R
Tijdelijke huisvesting PC Hoofdschool (dekking reserve tijdelijke huisvesting)	70.643	Onttrekking kosten tijdelijke huisvesting PC Hoofdschool uit reserve tijdelijke huisvesting onderwijs	-33.800 R
Asbestsanering Vondelschool (dekking algemene reserve P6)	310.365		
Nieuwkomers Globe	77.863		
Totaal overige incidentele lasten Programma 2	4.649.855	Totaal overige incidentele baten Programma 2	-525.485
Programma 3			
Lasten		Baten	
Versterking biodiversiteit	72.000		
Capaciteit voor klimaat en energiebeleid (CDOKE)	1.510.334	Capaciteit voor klimaat en energiebeleid (CDOKE)	-1.510.334
Duurzaamheid SMP (Soortenmanagementplan)	468.996	Grex Bredius	-259.917
Circulaire economie	127.436	Minder liggelden Naardertrekvaart	-20.000
Grex Bredius	380.258	Zwerfafvalvergoeding 2023 en 2024	-232.482

INCIDENTELE LASTEN	Rekening 2025	INCIDENTELE BATEN	Rekening 2025
SPUK Energiearmoede 2025	413.000	SPUK Energiearmoede 2025	-413.000
Verwijderen staalslakken	116.000	Energietransitie	-128.011
Woningbouwontwikkeling ONS en Vinkenbaan (dekking algemene reserve Grondexploitatie P6)	166.440		
Herstel voet- en fietspaden Bussummergrindweg - Struikheiweg	179.314		
Masterplan integrale aanpak Muiden Noordwest (dekking algemene reserve P6)	117.721		
Kinderboerderij 't Mouwtje en hertenkampen Bussum en Naarden	157.218		
Onderhoudsprojecten Begroting 2025	400.000		
Uitvoeringskosten Omgevingswet	223.000		
Gebiedsvisie Bussum-Zuid (dekking algemene reserve P6)	103.478 R		
Totaal overige incidentele lasten Programma 3	4.435.195	Totaal overige incidentele lasten Programma 3	-2.563.744
Programma 4			
Lasten		Baten	
Noodopvang Oekraïense vluchtelingen	10.925.369	Noodopvang Oekraïense vluchtelingen	-10.164.220
Noodopvang vluchtelingen transitiekosten	1.021.002	Eigen bijdrage noodopvang Oekraïense vluchtelingen	-485.167
Noodopvang asielzoekers	205.867	Noodopvang vluchtelingen transitiekosten	-1.021.002
Cultuurstrip Bussum	149.397	ESF subsidie vanuit de Europese Unie voor participatie	-290.673
SPUK Onderwijsroute	132.140		
Totaal overige incidentele lasten Programma 4	12.433.775	Totaal overige incidentele baten Programma 4	-11.961.062
Programma 5			
Lasten		Baten	
Toevoeging vz pens. Wethouders i.v.m. nominale waardering en wijziging pensioenstelsel	4.238.266		
Totaal overige incidentele lasten Programma 5	78.872		
Programma 6			
Lasten		Baten	
Implementatie financieel systeem ERPx	400.000		
Arbeidsmarkttoelage (dekking algemene reserve P6)	300.000	Onttrekking arbeidsmarkttoelage uit algemene reserve	-300.000 R
Uitbreiding wijkadviseurs	123.000	Onttrekking saldo primitieve begroting 2025 uit algemene reserve	-4.000.000 R
Onderhoud gevel KDV - Villa Zeezicht - Muiderberg	73.140	Onttrekking Woningbouwontwikkeling ONS en Vinkenbaan uit algemene reserve grondexploitatie (lasten in P3)	-80.000 R

INCIDENTELE LASTEN	Rekening 2025	INCIDENTELE BATEN	Rekening 2025
Flextender Fee	75.000	Onttrekking Actieplan mantelzorg (2022 – 2025) uit algemene reserve (lasten in P1)	-100.000 R
Kostenvergoeding bezwaarfase	150.000	Onttrekking budgetoverheveling Decemberwijziging 2024 uit Algemene reserve	-1.005.393 R
Verliesvoorziening zwembad De Lunet ivm toekomstige opheffing	387.139	Onttrekking Masterplan integrale aanpak Muiden Noordwest uit algemene reserve (lasten in P3)	-104.260 R
Toevoeging verliesvoorziening Bredius (2024) ten laste van de Algemene reserve Grondexploitatie aan de Algemene reserve	141.813 R	Toevoeging verliesvoorziening Bredius (2024) ten laste van de Algemene reserve Grondexploitatie aan de Algemene reserve	-141.813 R
Toevoeging voorziening dubieuze debiteuren Warmtebedrijf	604.421	Onttrekking asbestsanering Vondelschool uit algemene reserve (lasten in P2)	-250.000 R
		Onttrekking Gebiedsvisie Bussum-Zuid uit algemene reserve (lasten in P3)	-102.778 R
Totaal overige incidentele lasten Programma 6	116.937	Liquidatiesaldo TCCS/Spant!	-547.641
Totaal incidentele lasten	29.449.641	Totaal incidentele baten	-21.733.509

Presentatie structureel saldo 2025

In de rekening is sprake van een nadelig saldo van € 7,7 mln. op de incidentele baten en lasten. Dit betekent dat er per saldo meer incidentele lasten (€29,4 mln.) dan incidentele baten (€ 21,7 mln.) zijn verantwoord in de jaarrekening.

Presentatie van het structureel saldo (bedragen x 1.000)	2025
Saldo van baten en lasten	7.644
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-3.746
Gerealiseerde resultaat	3.898
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	7.716
Materieel resultaat	-3.818

Het jaar wordt afgesloten met een nadelig resultaat van €3,9 mln. Uit het overzicht incidentele baten en lasten is te zien dat per saldo €7,7 mln. meer incidentele lasten dan incidentele baten in de jaarrekening 2025 zijn verwerkt. Dit nadelig incidentele saldo dient uit het resultaat gehaald te worden. Hierdoor wordt duidelijk dat het voordelig materieel resultaat voor 2025 €3,8 mln. is.

Toelichting op structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Reserves	Toevoeging/ onttrekking	Primitieve begroting 2025	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Vershil 2025
Reserve Godelindeschool	Toevoeging				
	Onttrekking	64.508	64.508	64.508	0
Saldo		64.508	64.508	64.508	0
Reserve Egalisatie Talent Primair	Toevoeging				
	Onttrekking	490	490	490	0
Saldo		490	490	490	0
Reserve Uitbreiding sportvoorzieningen	Toevoeging				
	Onttrekking	139.789	139.789	139.789	0
Saldo		139.789	139.789	139.789	0
Reserve dekking kapitaallasten dak Villa Zeezicht	Toevoeging				
	Onttrekking	25.749	25.749	25.749	0
Saldo		25.749	25.749	25.749	0
Reserve dekking kapitaallasten Grote projecten Muiden	Toevoeging				
	Onttrekking	109.424	109.424	109.424	0
Saldo		109.424	109.424	109.424	0
Reserve dekking kapitaallasten Tijdelijke huisvesting onderwijs	Toevoeging				
	Onttrekking	19.127	19.127	19.127	0
Saldo		19.127	19.127	19.127	0

Begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Analyse begrotingsafwijkingen

In de jaarstukken is toelichting gegeven op de programma's en de algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

Aan de hand van de analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid (zie overzicht van baten en lasten) op programmaniveau zijn er op programma 1, 2 en 5 overschrijdingen van de lasten geconstateerd. Op programma 1, 3, 4 en 6 is sprake van een onderschrijding van de lasten of een onder- dan wel overschrijding van de baten. Voor de volledige rechtmatigheidsverantwoording verwijzen wij u naar onderdeel 8 van de jaarrekening en de paragraaf Bedrijfsvoering. Voor een gedetailleerde analyse van begrotingsafwijkingen wordt verwezen naar de verschillende programma's in het jaarverslag.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2025 Gemeente Gooise Meren

De WNT is van toepassing op gemeente Gooise Meren. Het voor gemeente Gooise Meren toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

WNT-verantwoording 2025 Gemeente Gooise Meren

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	E.M. Voorhorst	M.G. Knibbe
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.757	118.196
Beloningen betaalbaar op termijn	23.175	19.151
<i>Subtotaal</i>	<i>164.932</i>	<i>137.347</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	164.932	137.347
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2024		
bedragen x € 1	E.M. Voorhorst	M.G. Knibbe
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31-12	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.827	119.021
Beloningen betaalbaar op termijn	22.736	18.403
<i>Subtotaal</i>	<i>160.563</i>	<i>137.424</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
Bezoldiging	160.563	137.424

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6. SiSa verantwoording

6. SiSa verantwoording

In onderstaande tabel is de verantwoording, middels single information en single audit (SISA), over de besteding van specifieke uitkeringen en provinciale middelen opgenomen.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026									
Verstr ekker	Uitkerin gcode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
		Juridische grondslag							
		Ontvanger							
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
			<i>Indicator: B2/01</i>	<i>Indicator: B2/02</i>	<i>Indicator: B2/03</i>	<i>Indicator: B2/04</i>	<i>Indicator: B2/05</i>		
			23	70	Nee	Ja	Nee		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)					
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>					
			<i>Indicator: B2/06</i>	<i>Indicator: B2/07</i>					
			€92.284	€348.114					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

							betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	
							Werkelijke kosten	
							Werkelijke kosten	
							Werkelijke kosten	
							Werkelijke kosten	
							Werkelijke kosten	
							Werkelijke kosten	
			<i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>
			€395.362	€ 510.803			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i>	
			€127.073	€298.553			€614.719	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien	Eindverantwoording (Ja/Nee)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

		van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen						
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.					
			Indicator: C62/01	Indicator: C62/02					
			€ 0	Nee					
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
			Indicator: C92/01	Indicator: C92/02	Indicator: C92/03	Indicator: C92/04	Indicator: C92/05		
			€ 55.072	€ 0	4	574	70		
OCW	D8	Onderwijsachterstandbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)	
		Gemeenten	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: D8/01	Indicator: D8/02	Indicator: D8/03	Indicator: D8/04	Indicator: D8/05	Indicator: D8/06	
			€ 291.408	€ 90.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026						
			Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter standenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter standenbeleid
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: D8/07</i>	<i>Indicator: D8/08</i>	<i>Indicator: D8/09</i>	<i>Indicator: D8/10</i>
		1				
		2				
		100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
			<i>Indicator: D14/01</i>	<i>Indicator: D14/02</i>	<i>Indicator: D14/03</i>	
			€ 91.931	€ 0	€ 0	
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 0	€ 117.979	€ 26.048	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
1								
2								
10								
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa i Subsidieregeling sanering verkeerslawaa i Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsn ummer en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
1			lenW/BSK-2019/146615	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2			lenW-BSK-2019-146625	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			97	lenW/BSK-2019/146627	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			98						
			99	BSV/23/00062 (Railschermen)	€ 0	€ 7.475	€ 0	€ 0	€ 179.663
			100	lenW/BSK-2019/60517 (Railschermen)	€ 506.188	€ 0	€ 0	€ 102.664	€ 0
				Hieronder per regel één projectnummer in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
					Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoording sinformatie		
				Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1	lenW/BSK-2019/146615	€ 361.482	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2	lenW-BSK-2019-146625	€ 336.812	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			97	lenW/BSK-2019/146627	€ 229.568	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			98						
			99	BSV/23/00062 (Railschermen)	€ 0	€ 23.675	€ 1.741.470	-€ 102.664	Nee
			100	lenW/BSK-2019/60517 (Railschermen)	€ 2.679.853	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
lenW	Ezo	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

		Provincies en Gemeenten	Aard controle R <i>Indicator: E20/01</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicator: E20/02</i>	Aard controle R <i>Indicator: E20/03</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicator: E20/04</i>		
			€ 48.903		€ 2.002.621	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. <i>Indicator: E20/05</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicator: E20/06</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicator: E20/07</i>	Aard controle n.v.t. <i>Indicator: E20/08</i>		
	1	208 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Nee		2	Kruispuntplateaus project Spiegelstraat		
	2	209 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Nee		1	Versmalling project Spiegelstraat		
		100						
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

	Indicator: E44B/01	Indicator: E44B/02	Indicator: E44B/03	Indicator: E44B/04	Indicator: E44B/05	Indicator: E44B/06
1	060362 Gemeente Amstelveen	5000006669	€ 481.537	€ 481.537	€ 0	€ 0
2	060362 Gemeente Amstelveen	5000006669	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
15						
	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwo ording (Ja/Nee)			
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
	<i>Indicator: E44B/07</i>	<i>Indicator: E44B/08</i>	<i>Indicator: E44B/09</i>			
1	060362 Gemeente Amstelveen	5000006669	Ja			
2	060362 Gemeente Amstelveen	5000006669	Nee			
15						
	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
	<i>Indicator: E44B/10</i>	<i>Indicator: E44B/11</i>	<i>Indicator: E44B/12</i>	<i>Indicator: E44B/13</i>		
1	060362 Gemeente Amstelveen	5000006669	Aanleggen IT- riool + aanleggen IT- kratten + afkoppelen HWA (Spiegelstraat)	Ja		
2	060362 Gemeente Amstelveen	5000006669	Aanleggen IT- riool + aanleggen IT- kratten + aanleggen waterbergend e wegfundering + afkoppelen	Nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
					HWA (Graaf Wichmanlaan)		
			15				
lenW	E115	Tijdelijke regeling specifieke uitkering duurzame en circulaire infrastructuur	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E115/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E115/02	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E115/03	Beschikking kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: E115/04	
			€ 137.661	€ 137.661	Nee		
lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T) Aard controle R Indicator: E120/01	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E120/03	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04	
			€ 32.491	€ 32.491	€ 25.224	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08	
			1 431 Drempel, aantal in st	Nee	1		
			2 436 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlaagende maatregelen, aantal in st	Nee	3		
			50				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
	I.1		I.1	I.2 Wet	I.2 Wet	I.3 Wet	I.3 Wet	
	Participatiewet (PW)		Participatiewet (PW)	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 15.033.750	€ 159.381	€ 342.810	€ 1.257	€ 92.436	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
	Gemeente		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werken en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 183.555	€ 1.736	€ 0	€ 522.795	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)					
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	<p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) _ gemeentedeel 2025</p> <p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p> <p>Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.</p>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 462	€ 33.997	€ 0	€ 0	€ 8.170
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente Aard controle R	Gemeente Aard controle R	Gemeente Aard controle R	Gemeente Aard controle R	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: G3/07	Indicator: G3/08	Indicator: G3/09	Indicator: G3/10	Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig) Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)			€ 10.072		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)			€ 36.532		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			€ 15.842		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)			€ 619		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 63.065	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Gemeente Aard controle n.v.t.</i>		
	<i>Indicator: G4/07</i>	<i>Indicator: G4/08</i>	<i>Indicator: G4/09</i>	<i>Indicator: G4/10</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)			Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)			Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)			Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6	Totaal	o	o	N.v.t.		
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19	
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)			
			6 Totaal	o	o	o
SZW	G10	<p>Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025</p> <p>Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr</p>	<p>Besteding (jaar T)</p> <p>Gemeente</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: G10/01</p> <p>€ 923.335</p>	<p>Baten (jaar T) (exclusief Rijk)</p> <p>Gemeente</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: G10/02</p> <p>€ 0</p>	<p>Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)</p> <p>Gemeente</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: G10/03</p> <p>Nee</p>	
SZW	G12	<p>Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025</p> <p>Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de</p>	<p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire</p> <p>Gemeente</p>	<p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire</p> <p>Gemeente</p>	<p>Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)</p> <p>Gemeente</p>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
		gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 132.141	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 1.022.347	€ 943.017				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		

SISa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
			€ 938.569	€ 1.201	€ 3.247			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) Aard controle R Indicator: H30/02	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H30/04	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			€ 766.877	€ 73.453	€ 693.424	€ 1.994.569	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			Ja	Nee				
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. Aard controle D1 Indicator: J17/01	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. Aard controle D1 Indicator: J17/03			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			o	o	o			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
			<i>Indicator: J17/04</i>	<i>Indicator: J17/05</i>	<i>Indicator: J17/06</i>	<i>Indicator: J17/07</i>	<i>Indicator: J17/08</i>	
			1					
			2					
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J55/01</i>	<i>Indicator: J55/02</i>	<i>Indicator: J55/03</i>	<i>Indicator: J55/04</i>	<i>Indicator: J55/05</i>	<i>Indicator: J55/06</i>
			1.545	€ 413.000	€ 709.742	218	€ 0	€ 46.713

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
			<i>Indicator: J55/07</i>	<i>Indicator: J55/08</i>	<i>Indicator: J55/09</i>			
			1.763	€ 0	€ 452.412			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierkening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J55/10</i>	<i>Indicator: J55/11</i>	<i>Indicator: J55/12</i>	<i>Indicator: J55/13</i>	<i>Indicator: J55/14</i>	<i>Indicator: J55/15</i>
			1.350	327	1	185	282	166
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars,	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
		woonverenigingen en wooncoöperaties			aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LA123-03619048	€ 307.706	117	60	€ 2.000	€ 211.199
			2					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1 € 15.588	€ 80.919	Nee			
			2					
			100					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

					indicator 10 verplicht		indicator 10 verplicht	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			1	58	Ja	o	Ja	€ 0
			Kopie projectnumme r	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieë n woningen komen overeen met projectaanvraa g (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			1	€ 652.500	Ja		46	Ja
			Kopie projectnumme r	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			1	Nee				
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
		SiSa tussen medeoverheden						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03			
			1 030007 Provincie Noord-Holland	€ 434.116	€ 434.116			
			2					
			Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	
			1 030007 Provincie Noord-Holland	in ontwikkeling	Ja	31-Dec-26	Nee	
			2					
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten en (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten en (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 69.419	€ 787.509	€ 653.406	€ 2.747.824	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoeringen ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 10.101.740	€ 0	€ 0	€ 1.021.002	€ 191.549	€ 482.455
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten en per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 87.840	€ 485.167	jan-sept	okt-dec	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

		<i>Indicator: M16/12</i>	<i>Indicator: M16/13</i>
		€ 11.399.419	€ 49.788.017

7. Gebeurtenissen na balansdatum

7. Gebeurtenissen na balansdatum

8. Rechtmatigheidsverantwoording

8. Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 5 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 4.340.300. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevindingen

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 32.507.428 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 4.340.300. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 14.238.029 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Onrechtmatigheden	Grens	Geconstateerd
Fouten en Onduidelijkheden	4.340	32.617

Proces	Afwijkingen 2025	Afwijkingen 2024
<i>Begrotingscriterium</i>		
1a. Programma's (Lasten overschrijding)	9.351	8.283
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	1.117	853
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0	0
3. Programma's (Lasten onderschrijding en baten over- of onderschrijding die niet tijdig zijn bijgesteld)	18.024	19.221
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	27.134	28.357
4. Afwijkingen middels financiële verordening geduid als acceptabel	14.238	12.140
<i>Voorwaarden criterium</i>		
1. Subsidies *	3.012	283
2. Inkopen/aanbesteden	2.361	4.975
3. Sociaal Domein (Regio)	n nb	218
4. Sociaal Domein (SVB)	n nb	14
<i>M&O criterium</i>		
1. Geen bevindingen	0	0
Totaal onrechtmatigheden	32.507	33.847
Waarvan acceptabel	14.238	12.140
Waarvan niet-acceptabel	18.269	21.707

***Toelichting subsidies**

In 2025 is het totaal aan afwijkingen (totaal aan fouten en onduidelijkheden) op subsidies € 3,0 miljoen (2024: € 282K). Dit bedrag kan worden onderverdeeld in € 682K aan fouten (onrechtmatigheden) en € 2,33 miljoen aan onduidelijkheden. De stijging ten opzichte van 2024 kan deels worden verklaard door een stijging in het aantal onrechtmatigheden (€ 682K t.o.v. € 282K). Daarnaast zijn in 2025, in tegenstelling tot voorgaande jaren, subsidies waarvan de rechtmatige besteding niet kan worden aangetoond middels een prestatielevering, opgenomen als onduidelijkheid. Dit is van toepassing op subsidies uit de jaren 2023 en 2024 die reeds (tussentijds) vastgesteld hadden moeten zijn en toegekende subsidies uit 2025.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

9. Controleverklaring

9. Controleverklaring

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht investeringen

Overzicht investeringen

Omschrijving (toelichting)

Overzicht lopende en afgesloten investeringen (bedragen x€1.000)

Toelichting:

In onderstaande overzicht worden de lopende en afgesloten investeringen weergegeven. De af te sluiten investeringen zijn in het grijs weergegeven. De overige investeringen lopen nog door naar 2026 en verder.

Excel-tabel

Activa	Omschrijving	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven t/m 2025	Werkelijke inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven in 2025	Werkelijke inkomsten in 2025
	Programma 1						
A124-10171	Renovatie veld 2 NVC Naarden	665.000	120.000	597.172	97.858	8.524	0
A124-10180	Renovatie veld 3 SDO De Kuil Bussum	665.000	120.000	598.134	95.755	21.168	0
A124-10191	Renovatie velden 1,3 en 4 HC Naarden	1.510.000	40.000	1.160.638	208.915	1.155.284	207.951
A124-10246	SC Muiderberg toplaag veld 3	332.500	0	485.295	87.353	485.295	87.353
A124-10673	Fundering trainingsveld SC Muiderberg (Onderlaag)	40.000	0	0	0	0	0
A124-10257	SP Meerweg - BFC toplaag veld 2,3 en 4	1.995.000	0	1.897.130	341.484	1.897.130	341.484
A124-10269	SP Sportvallei H.C.A.W. toplaag veld 1	251.320	0	20.836	0	20.836	0
A124-10120	Vervanging speeltoestellen 2020	199.225	0	199.225	0	0	0
A124-10121	Vervanging speeltoestellen 2021	172.225	0	172.225	0	0	0
A124-10122	Vervanging speeltoestellen 2022	172.225	0	166.023	0	216	0
A124-10129	Vervanging speeltoestellen 2023	197.225	0	70.778	0	0	0
A124-10006	Vervanging speeltoestellen 2024	113.094	0	0	0	0	0
A124-10010	Vervanging speeltoestellen 2025	113.394	0	0	0	0	0
A124-10411	Vervangingsinvesteringen groen 2023	297.383	0	297.383	0	240.967	0
A124-10008	Vervangingsinvesteringen groen 2024	297.383	0	14.521	0	14.521	0
A124-10009	Vervangingsinvesteringen groen 2025	297.383	0	207.287	0	207.287	0
A123-10016	Gooilandsch: Gymzaal aanpassen etc.	111.000	0	111.000		0	0
A123-10021	Kleedkamers vv NVC	1.444.000	0	1.489.504	249.477	55.141	0
A123-10026	B.F.C. kleedkamers 1989	143.000	0	0		0	0
A123-10027	B.F.C. kleedkamers 2009	51.000	0	0		0	0
A123-10028	SC Muiderberg kleedkamers	139.000	0	130.072		130.072	0
A124-10093	Hockeyclub Naarden oefenveld	94.000	0	225.421	40.576	0	0
A123-10194	Renovatie kleedkamers SC Muiderberg	300.000	54.000	324.283	0	322.198	0
A123-10196	Rugbyclub 't Gooi ombouwen tot kleedkamers	40.000	0	37.373	6.727	37.373	6.727
A124-10628	Onderlaag kunstgrasveld rugbyclub 't Gooi	266.667	0	161.079	28.994	161.079	28.994
A124-10639	Toplaag kunstgrasveld rugbyclub 't Gooi	533.333		456.430	82.157	456.430	82.157
A124-10657	Vervanging voetpaden sportpark De Negen Morgen	60.000	0	0	0	0	0
A126-10068	Ledverlichting veld 1, 3 en 4 SDO	90.000	0	15.080	0	15.080	0

Activa	Omschrijving	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven t/m 2025	Werkelijke inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven in 2025	Werkelijke inkomsten in 2025
A126-10069	Led verlichting Bullpens HCAW	27.500	0	0	0	0	0
A124-10672	Fundering Voetbalvelden BFC (Onderlaag)	210.000	0	19.832	0	19.832	0
Programma 2							
A123-10005	Vorb.krediet ren. Willem de Zwijger	909.779	0	312.433	0	0	0
A123-10006	Vorbereidingskrediet KC de Meerstroom	0	0	3.146.452	0	1.449.103	0
A123-10043	Uitvoeringskrediet KC de Meerstroom	10.184.914	0	4.936.782	0	4.735.345	0
A123-10007	Nieuwbouw Min. Calsschool	565.600	0	0	0	0	0
A123-10012	Nieuwbouw Tweemaster	5.158.120	0	4.827.195	0	539.065	0
A123-10014	VBK Hocras locatie tijdelijke HV VO	275.000	0	510.646	275.000	46.549	100.000
A123-10022	Kleine investeringen onderwijshuisv.	57.000	0	9.624	0	0	0
A123-10039	Renovatie Vondelschool	11.552.000	860.000	6.466.629	0	3.170.295	0
A123-10200	De Hoeksteen, uitbreiding	1.250.000	0	1.174.037	0	1.174.037	0
A123-10211	VBK Renovatie Juliana Kwartel	310.400	0	314.056	0	314.056	0
A123-10212	VBK Renovatie Comeniusschool	292.880	0	302.020	0	302.020	0
A123-10213	VBK KC Muiderkring/Josefschool (Egelantier)	336.000	0	343.850	0	343.850	0
A123-10214	VBK Montessori Lyceum Gooise Meren	3.245.600	0	0	0	0	0
A123-10215	Vrije school Michael, dak constructiefout renovatie	60.707	0	60.707	0	60.707	0
A123-10216	VBK Uitbreiding locatie de Groene Ruijter	325.944	0	335.084	0	335.084	0
A124-10717	Vervangen hekwerk hertenkamp Naarden	34.000	0	33.517	0	33.517	0
A129-10004	OLP Asko KC Muiderberg	294.478	0	71.196	0	0	0
A129-10068	KC Muiderkring OLP/Eerste inrichting	86.013	0	106.121	0	106.121	0
Programma 3							
A121A-10001	Zonnegeluidswal grondaankoop	99.000	0	0	0	0	0
A124-10160	Spiegelstraat - Riolering	2.684.000	216.224	2.040.537	1.682.966	1.348.548	1.083.522
A124-10356	Spiegelstraat - Wegen	1.194.000	100.000	909.057	24.412	601.055	24.412
A124-10393	Spiegelstraat - OVL Lichtmasten	159.000	0	142.019	0	98.354	0
A124-10406	Spiegelstraat - Groen	115.000	0	78.272	0	56.827	0
A124-10600	Spiegelstraat - OVL Armaturen	198.000	0	137.291	0	80.869	0
A124-10268	Veldweg - Riolering	0	0	0	0	0	0
A124-10068	Graaf Wichmanlaan - VBK	0	0	0	0	-741.574	0
A124-10354	Graaf Wichmanlaan - Riolering	2.817.760	242.836	611.448	0	611.448	0
A124-10730	Graaf Wichmanlaan - Wegen	1.280.438	0	274.320	0	274.320	0
A124-10540	Graaf Wichmanlaan - OVL Lichtmasten	37.424	0	13.855	0	13.855	0
A124-10579	Graaf Wichmanlaan - Groen	57.503	0	16.625	0	16.625	0
A124-10604	Graaf Wichmanlaan - OVL Armaturen	68.000	0	7.389	0	7.389	0
A124-10066	Brink - VBK	778.000	0	56.989	0	5.679	0
A124-10055	Tesselschadelaan - VBK	556.000	0	66.086	0	11.227	0
A125-10012	Volvo FM vrachtwagen 93-BNT-3 (7180061)	237.000	0	154.016	0	0	0

Activa	Omschrijving	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven t/m 2025	Werkelijke inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven in 2025	Werkelijke inkomsten in 2025
A125-10013	Iveco E-Daily enkel cab BB-968-D (7180062)	125.107	0	109.248	0	109.248	0
A125-10015	Schaeff shovel TRD-43-L	33.000	0	28.721	0	28.721	0
A125-10017	Iveco E-Daily enkel cab BB-278-H (7180075)	125.107	0	119.412	0	119.412	0
A124-10169	Veerstraat - VBK	0	0	0	0	-421.093	0
A124-10408	Veerstraat - Riolering	159.000	0	53.848	0	53.848	0
A124-10372	Veerstraat - Wegen	1.477.000	0	500.238	0	500.238	0
A124-10404	Veerstraat - OVL Lichtmasten	159.000	0	53.848	0	53.848	0
A124-10659	Veerstraat - OVL Armaturen	0	0	1.280	0	1.280	0
A124-10660	Veerstraat - Groen	0	0	75.265	0	75.265	0
A124-10442	Vervangen populieren Gooimeer fase 2	127.000	0	0	0	0	0
A124-10568	OVL Burg van Wettumweg	92.500	0	0	0	0	0
A124-10011	Vestingwallen Muiden, fase 2	860.000	480.000	0	0	0	0
A124-10012	ABRI - Kunstwerken	40.000	0	0	0	0	0
A124-10020	Weesperweg - VBK	250.000	0	8.178	0	8.178	0
A124-10022	Brinklaan - Wegen naar Brinklaan Noord - mobiliteit	150.000	60.000	0	0	0	0
A124-10038	VRI Ceintuurbaan/Amersfoortsestraatweg	75.000	0	78.957	0	78.957	0
A124-10040	VRI Amsterdamsestraatweg	75.000	0	86.097	0	86.097	0
A129-10062	Urnenvoorziening Oude Begraafplaats	34.700	0	39.662	0	27.814	0
A124-10048	Uitvoering maatregelen wateroverlast kwetsbaargebieden duurzaam en klimaat 2024	0	0	436	0	0	0
A124-10054	Muiden Vesting - VBK	800.501	0	667.765	0	310.645	0
A124-10069	Oostereng VBK	218.000	0	45.646	0	0	0
A124-10056	Dorpsstraat - VBK	780.000	0	110.690	0	6.221	0
A124-10059	Slochterenlaan - VBK	389.000	0	230	0		
A124-10062	Lorentzweg - VBK	167.000	0	23.979	0	19.335	0
A124-10063	Vervanging groen begraafplaatsen 2023	83.000	0	87.740	0	4.702	0
A124-10170	Herinrichting parkeerterrein De Zandzee	1.638.000	143.000	263.749	0	0	0
A125-10001	Fiat Escudo enkel cab V-76-JHV (7180032)	52.241	0	49.804		49.804	0
A125-10002	Iveco E-Daily dubbel cab BB-283-B (7180046)	121.962	0	105.014		105.014	0
A125-10005	Iveco E-Daily dubbel cab BB-281-B (7180056)	121.962	0	105.014		105.014	0
A125-10006	Isuzu D-max V-49-FZG (7180057)	58.567	0	53.416		-53.416	0
A125-10007	Iveco E-Daily enkel cab BB-856-D (7180058)	125.107	0	109.248		109.248	0
A125-10008	Iveco E-Daily enkel cab BB-161-D (7180059)	125.107	0	109.248		109.248	0
A125-10009	Isuzu D-max V-99-FZF (7180060)	58.567	0	53.416		53.416	0
A125-10010	Fiat Escudo dubbel cab V-11-LJN (7180069)	56.742	0	54.595		54.595	0

Activa	Omschrijving	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven t/m 2025	Werkelijke inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven in 2025	Werkelijke inkomsten in 2025
A124-10096	Verv.OVL Gooimeer Zuid en Huizerstraatweg	240.600	0	493.436		0	0
A124-10098	Wbh. plan Zuidpolderweg 02/16	1.340.600	0	2.169		0	0
A124-10099	Tuindorp Keverdijk - VBK	121.000	0	10.789		-6.627	0
A124-10101	Aanpassing wegvakken overwegen	173.500	0	0		0	0
A124-10103	Vervanging OVL Keverdijk (incl Vaartweg)	60.000	0	36.058		0	0
A124-10104	Vervanging OVL oa Amsterdamsestraatweg	256.000	0	315.363		0	0
A124-10108	Herinrichting Keverdijk	108.920	0	0	0	0	0
A124-10113	Busbaan Bredius	1.183.070	765.000	1.129.475	824.026	2.520	538.084
A124-10115	Optimalisatie Naardertrekkvaart	450.000	450.000	121.756	121.756	17.640	33.600
A124-10117	Meubilair afvalbakken	167.000	0	81.138	0	80.830	0
A124-10118	Vervangen populieren Gooimeer fase 1	156.990	0	0	0	0	0
A124-10119	Losloopgebieden	55.000	0	3.188	0	0	0
A124-10123	VBK Vestingwallen Muiden, fase 2	0	0	82.520	0	82.520	0
A124-10124	Voorbereid kr Verder md Vesting Muiden	300.000	50.000	610.854	109.256	45.240	0
A124-10127	Aanleg Tiny Forest	33.000	0	34.645	4.500	0	0
A124-10128	Bomenplan Muiderberg eigen grond	409.000	78.500	110.071	84.275	0	0
A124-10651	Bomenplan Muiderberg algemene kosten (gemengd)	0	0	47.642	0	0	0
A124-10131	VBK Woonschepen Singelgracht	50.000	0	91.509	0	0	0
A124-10132	Keverdijk Centrumplan	1.883.000	1.031.000	1.617.521	802.214	14.880	52.214
A124-10133	Stalen damwand Oost. Vestingwal Muiden	0	0	0	0	-239.092	0
A124-10140	Amersfoortsestraatweg - Wegen	588.200	0	691.996	0	542.945	0
A124-10141	Overloop parkeerplaats/ijsbaan Muiden	101.000	0	0	0	0	0
A124-10142	Autoluw Naarden-Vesting	0	0	0	0	-200.740	0
A124-10145	OVL Brediusweg	137.000	0	68.137	0	0	0
A124-10153	Brug Hoofthaan – Kunstwerken	1.251.000	0	1.236.150	0	899.432	0
A124-10053	Van der Helstpark - Riolering	5.114.000	345.000	632.620	0	78.691	0
A124-10139	Van der Helstpark - Wegen	1.177.000	124.000	146.020	0	18.110	0
A124-10154	Van der Helstpark - OVL Lichtmasten	57.000	0	7.009	0	862	0
A124-10155	Van der Helstpark - OVL Armaturen	116.000	0	14.313	0	1.833	0
A124-10156	Van der Helstpark - Groen	471.000	0	57.916	0	7.222	0
A124-10157	Van der Helstpark - Spelen	69.000	0	8.724	0	1.078	0
A124-10161	Hoofdgracht Naarderbos 30km	56.000	0	56.779	0	56.000	0
A124-10162	Vesting Oost – Autoluw VBK	0	0	18.974	0		
A124-10165	Verkeersveilige Brinklaan Noord	83.000	65.000	78.818	0	74.925	0
A124-10168	Zonnegeluidswal Naarderwoonbos	2.584.000	0	872.421	0	108.288	0
A124-10172	Zon.geluidswal Geleiderail-Faunapassages	659.000	0	0	0	0	0
A124-10596	Elektrakasten markt en evenementen	135.000	0	83.511	0	6.048	0
A124-10004	Brug Laegieskamp	50.000	0	56.690	0	0	0
A124-10005	Brug Isaac da Costalaan	35.000	0	24.377	0	0	0

Activa	Omschrijving	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven t/m 2025	Werkelijke inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven in 2025	Werkelijke inkomsten in 2025
A124-10599	Cilinder Spieringbrug	96.000	0	107.397	0	83.020	0
A126-10058	Aanhangstrooier	38.000	0	0	0	0	0
A124-10610	Verledden OVL 2024	234.400	0	148.568	0	-14.391	0
A124-10611	Renovatie groen Bilderdijkpark	135.000	0	215.702	0	174.632	0
A124-10731	Gietijzeren afvalbakken	200.000	0	52.034	0	52.034	0
A124-10616	ABRI - Wegen	735.000	0	48.943	0	48.943	0
A124-10619	Diverse kleine investeringen begraafplaatsen	40.000	0	18.469	0	18.469	0
A124-10622	Inrichtingsplan begraafplaats Muiden	45.000	0	1.943	0	1.943	0
A124-10658	Parkeerplaats touringcars 't Spant!	100.000	0	110.069	0	110.069	0
A124-10633	Renovatie Groen Mouwtje	125.000	0	78.266	0	78.266	0
A124-10643	Plaatsen vangrail langs Maxisweg	140.000	0	150.742	0	150.742	0
A124-10644	Regenboogzebrapad	30.000	0	0	0	0	0
A124-10646	Riolering Hoofdgracht Naarden 2 strenglengtes	115.000	0	124.727	0	124.727	0
A124-10647	Armaturen OVL Centrumplan Keverdijk	26.000	0	26.000	0	0	0
A124-10648	Bekabeling OVL Centrumplan Keverdijk	67.000	0	55.322	0	0	0
A124-10649	Riolering Hoofdgracht in Naarden	115.000	0	0	0	0	0
A124-10650	Aansluiting OVL op Solar de Kuil	65.600	0	95	0	0	0
A124-10652	Afmeervoorzieningen Naardertrekvaart	150.000	0	0	0	0	0
A124-10653	Pompen Bergbezinkvoorziening Korte Landstraat	100.000	0	29.164	0	29.164	0
A124-10654	Riolering project Muiden Zuidwest bouwkundig	650.000	0	0	0	0	0
A124-10655	Riolering project Muiden Zuidwest mechanisch	75.000	0	0	0	0	0
A124-10114	Herstel Vestingwallen (Verd Vest.Muiden)	0	0	0	0	-3.950.023	-1.635.610
A124-10661	Verder met de vesting Muiden fase 1 banken	26.400	8.700	27.656	10.795	27.656	10.795
A124-10662	Verder met de vesting Muiden fase 1 bewegwijzering	33.000	10.900	34.779	13.576	34.779	13.576
A124-10663	Verder met de vesting Muiden fase 1 damwand waterkering	1.105.500	364.400	1.162.372	453.718	1.162.372	453.718
A124-10664	Verder met de vesting Muiden fase 1 deksloof	544.200	179.400	572.387	223.424	572.387	223.424
A124-10665	Verder met de vesting Muiden fase 1 grondwerk	1.399.000	461.100	1.470.774	574.099	1.470.774	574.099
A124-10666	Verder met de vesting Muiden fase 1 hekwerk	33.000	10.900	34.779	13.576	34.779	13.576
A124-10667	Verder met de vesting Muiden fase 1 plantsoen	244.400	80.500	256.862	100.263	256.862	100.263
A123-10206	Verder met de vesting Muiden fase 1 renovatie gebouwen	50.200	16.500	52.797	20.609	52.797	20.609
A124-10668	Verder met de vesting Muiden fase 1 speeltoestellen	120.200	39.600	126.545	49.395	126.545	49.395

Activa	Omschrijving	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven t/m 2025	Werkelijke inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven in 2025	Werkelijke inkomsten in 2025
A124-10669	Verder met de vesting Muiden fase 1 trappen	231.000	76.200	243.034	94.865	243.034	94.865
A124-10670	Verder met de vesting Muiden fase 1 verlichting	39.600	13.100	41.483	16.193	41.483	16.193
A124-10671	Verder met de vesting Muiden fase 1 voetpaden	158.500	52.200	166.772	65.097	166.772	65.097
A124-10681	Pomp Sportvallei Zanderij	0	0	18.912	0	18.912	0
A124-10712	Vervangen brugdek over de Tol	80.000	0	90.932	0	90.932	0
A124-10713	Vervangen beschoeiing t' Mouwtje	49.000	0	49.213	0	49.213	0
A124-10714	Vervangen Meerkade - Weg	150.000	0	0	0	0	0
A124-10608	Reparatie bankjes Mouwtje en Bilderdijkpark	55.000	0	69.892	0	69.797	0
A124-10718	Verbeteren looppad Kinderboerderij 't Mouwtje	27.000	0	26.987	0	26.987	0
A124-10719	Vervangen hekwerk kinderboerderij 't Mouwtje	39.000	0	48.237	0	48.237	0
Programma 4							
A123-10017	VBK Parkeergarage de Olmen	346.000	0	274.481		83.092	0
A124-10025	Schoolzones 2024	150.000	0	146.977	1.950	0	0
A124-10027	Schoolzones 2025	150.000	0	19.242	2.093	19.242	2.093
A124-10105	Comm.verk.reg. met computer prov NH 2017	70.000	0	88.289		20.647	0
A124-10106	Comm.verk.reg. met computer prov NH 2018	77.000	0	42.500		42.500	0
A124-10107	Comm.verk.reg. met computer prov NH 2019	76.000	0	37.684		30.719	0
A124-10147	Uitv. krediet Schootsvelden Zuidoost	5.619.000	4.240.000	2.571.192	475.522	1.078.493	20.000
A124-10152	Herinr.P1 en herstel Muiderbos-Muiden	676.000	355.000	852.626	73.740	0	0
A124-10159	Uitvoeringskrediet Entree Muiden Zuidwest	1.650.000	1.445.000	477.427	463.309	136.718	122.601
A124-10164	Veilig oversteken Brediusweg	368.000	0	60.002	5.175	26.522	5.175
A124-10410	Modernisering parkeervoorziening (PN18)	572.000	0	0	0	0	0
A124-10598	VRI Bussummergrindweg	81.000	0	99.917	0	2.577	0
A124-10602	Fietspaddijkzone Muiden	550.000	0	989.427	0	957.822	0
A124-10603	Natuurboulevard 2.0	520.000	415.000	771.301	506.084	591.639	326.422
A124-10607	VBK aanleg fietsroutes/straten regionale overeenkomst	0	0	31.382	0	-168.018	0
A124-10609	Detectielussen VRI Bussummergrindweg - Struikheiweg	95.000	0	103.673	0	14.793	0
A124-10618	Bekabeling VRI Bussummergrindweg/Struikheiweg	0	0	0	0	0	0
A124-10612	Aanleg 10 nieuwe bushaltes en 12 Abri's	635.000	585.000	481.526	453.731	6.016	0
A124-10634	Saneringsproject verkeersborden 2025	250.000	215.000	253.396	137.661	253.396	137.661
A124-10656	Uitvoeringskrediet Verkeersplan Keverdijk	120.000	19.700	5.326	0	5.326	0

Activa	Omschrijving	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven t/m 2025	Werkelijke inkomsten t/m 2025	Werkelijke uitgaven in 2025	Werkelijke inkomsten in 2025
A124-10711	Aanleg MRA Fietsroute Hilversum-Amsterdam, onderdelen HA27-HA42	525.000	0	453.087	0	453.087	0
A126-10003	Vervanging p-automaten (p/14)	98.000	0	11.876		11.876	0
A126-10029	Toegangsapparatuur garage Brediusdam	60.000	0	58.136	0	3.870	0
Programma 5							
A126-10002	Mobiele werkplekken/devices 2024	236.000	0	154.785	0	5.424	0
A126-10022	Mobiele werkplekken/devices 2025	273.400	0	258.770	0	258.770	0
A126-10023	Fysieke hosts, acces switches, wifi 2025	167.000	0	30.719	0	30.719	0
A126-10026	Taperobot / server dedicated	67.000	0	53.059	0	53.059	0
A126-10032	Nieuwe werkplek en serveromgeving	300.000	0	260.542	0	260.542	0
A129-10006	Programma digitalisering 2024	500.000	0	514.244	0	0	0
A129-10007	Programma Digitalisering 2025	630.000	0	489.648	0	489.648	0
A129-10008	Kantoormeubilair (bureaus)	63.000	0	18.833	0	18.833	0
A129-10009	Kantoormeubilair verg.tafels en -stoelen	206.160	0	65.030	0	65.030	0
A129-10010	Kantoormeub. AV app./toegangsbeveiliging	661.000	0	707.937	0	707.937	0
A129-10013	Keukenapparatuur keuken kantine	30.000	0	0	0	0	0
A129-10036	Kantoormeubilair toegangsbeveiliging	196.000	0	0	0	0	0
Programma 6							
A123-10001	Breeduit aanpassing	450.000	0	268.161	0	5.004	0
A123-10009	Herstel dak Gebouw G (Oost. vest.wallen)	0	0	0	0	-1.124	0
A123-10013	Uitplaatsing zeeverkeners Westbatterij	220.000	0	25.333		0	0
A123-10031	Renovatie daken De Rijver	123.000	11.000	21.939		0	0
A123-10032	Isolatie Raadhuis Naarden	68.000	6.000	11.410		0	0
A123-10033	Renovatie daken AC Jan Ligthart	808.000	66.000	136.920		0	0
A123-10035	Carport De Zandzee	2.871.262	263.262	684.701	4.383	1.750	0
A123-10036	WKO opslag De Zandzee	753.000	67.000	121.131		0	0
A123-10047	VBK Renovatie Gemeentewerven	350.000	0	119.779	0	55.962	0
A123-10207	Breeduit	44.000	0	0	0	0	0
A123-10208	Wijkpost Bussum	300.000	0	14.251	0	14.251	0
A126-10011	PVT-solar MFA De Zandzee	2.456.000	220.000	3.135.413	346.770	2.718.656	0
A126-10012	Warmtepompen MFA De Zandzee	1.586.370	469.370	226.945		0	0
A126-10013	Regeltechniek Gemeentehuis GM	57.000	3.000	8.239		0	0
A126-10014	Solar Gemeentehuis GM	227.000	0	75.781		42.913	0
A126-10015	Luchtbehandeling AC Jan Ligthart	275.000	23.000	46.553		0	0
A126-10016	Warmtepompen AC Jan Ligthart	206.000	17.000	34.915		0	0
A126-10017	Solar AC Jan Ligthart	206.000	17.000	705.831		670.916	0
A126-10018	Regeltechniek De Rijver	44.000	3.000	7.883		0	0
A126-10019	Warmtepompen De Rijver	67.000	6.000	11.635		0	0
A126-10020	Solar De Rijver	112.000	9.000	120.002		100.736	0
A126-10021	Brandstofcel WKK Raadhuis Naarden	499.000	40.000	84.434		0	0
		119.703.659	15.153.392	70.058.441	9.273.728	33.902.296	3.200.449

Overzicht voorgenomen investeringen

Excel-tabel

Overzicht voorgenomen
investeringen Jaarstukken 2025
(bedragen x €1.000)

Progr.	Activa	Deelproject (T)	Begrote uitgaven 2025-2028	Begrote inkomsten 2025-2028	Begrote uitgaven t/m 2025	Begrote inkomsten t/m 2025
2		Programma 2				
2	A123-10197	Onderwijslocatie Ruijterlaan	4.750.000	0	380.000	0
2	A123-10205	Jozefschool	8.760.000	0	700.800	0
3		Programma 3				
3	A124-10019	Vrijliggend fietspad Mariahoeveweg	1.238.000	-879.700	732.000	-384.700
3	A124-10645	Aanleg 45 ligplaatsen in de Muidertrekvaart	450.000	-315.000	450.000	-315.000
4		Programma 4				
4	A124-10021	Verkeersmaatregelen Hocras locatie	1.500.000	0	1.500.000	0
6		Programma 6				
6	A123-10195	Uitplaatsing Zeeverkeners (aanvulling)	550.000	0	550.000	0
			17.248.000	-1.194.700	4.312.800	-699.700

Bijlage 2 Taakvelden

Taakvelden

Taakvelden

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
0.1 Bestuur	1.878	1.825	1.925	1.898
0.2 Burgerzaken	2.489	2.202	2.392	2.536
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	2.213	2.345	2.464	2.489
0.4 Overhead	31.143	30.124	32.317	35.374
0.5 Treasury	3.082	3.942	3.047	3.225
0.61 OZB woningen	872	694	694	929
0.62 OZB niet-woningen	363	53	203	216
0.64 Belastingen overig	178			
0.8 Overige baten en lasten	529	268	4.583	1.768
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	59	0	0	27
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.438	6.401	6.401	6.122
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.986	1.980	2.220	2.093
2.1 Verkeer en vervoer	12.706	11.715	12.474	12.800
2.2 Parkeren	1.951	2.119	2.090	2.117
2.4 Economische havens en waterwegen	427	528	573	526
3.1 Economische ontwikkeling	1.291	1.188	1.029	1.089
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	11	56	93	24
3.4 Economische promotie	189	497	297	342
4.1 Openbaar basisonderwijs	137	123	122	129
4.2 Onderwijshuisvesting	5.031	9.480	5.770	5.273
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.262	564	580	683
5.1 Sportbeleid en activering	1.696	1.298	1.331	1.422
5.2 Sportaccommodaties	6.759	6.322	5.591	6.508
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.121	1.426	1.290	1.065
5.4 Musea	495	490	489	481
5.5 Cultureel erfgoed	436	607	431	440
5.6 Media	1.953	1.893	1.812	1.805
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.064	6.239	5.870	5.623
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	23.557	12.342	27.918	22.475
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	2.730	95	0	38
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	95	85	1.132
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	191	0	0
6.3 Inkomensregelingen	19.722	16.746	20.747	21.357
6.4 WSW en beschut werk	1.605	1.419	1.589	1.608
6.5 Arbeidsparticipatie	3.001	2.907	3.004	3.599
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	3.649	3.424	3.423	3.930
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	4.722	3.623	3.623	4.265
6.71B Begeleiding (WMO)	2.463			
6.71C Dagbesteding (WMO)	369			

Taakvelden				
Bedragen x € 1.000				
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.728			
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)				
6.712 Begeleiding (Wmo)		1.886	1.886	131
6.713 Dagbesteding (Wmo)		500	500	2.337
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		2.000	2.000	-161
6.72A Jeugdhulp begeleiding	5.562			0
6.72B Jeugdhulp behandeling	7.031			0
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	698			0
6.73A Pleegzorg	353			0
6.73B Gezinsgericht	705			0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	1.345			0
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf				0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	2.027			0
6.74C Gesloten plaatsing	217			0
6.751 Jeugdhulp ambulans lokaal		2.686	1.193	4.031
6.752 Jeugdhulp ambulans regionaal		2.686	9.959	11.822
6.753 Jeugdhulp ambulans landelijk		2.686	1.193	-309
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal		983	1.250	426
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		983	983	2.539
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk		983	983	589
6.791 PGB Wmo		1.346	1.346	4.691
6.792 PGB Jeugd		2.686	925	209
6.81A Beschermd wonen (WMO)	1.634			0
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)		10	10	
6.82A Jeugdbescherming	1.001			
6.82B Jeugdreclassering	79			
6.821 Jeugdbescherming		1.250	1.250	1.515
6.822 Jeugdreclassering		41	41	80
6.91 Coördinatie en beleid Wmo		300	300	0
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd		500	500	0
7.1 Volksgezondheid	625	3.798	3.883	3.697
7.2 Riolerings	5.684	6.061	6.726	5.743
7.3 Afval	6.951	7.620	7.438	7.527
7.4 Milieubeheer	5.466	5.275	6.224	7.112
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.438	1.396	1.411	1.501
8.1 Ruimtelijke ordening	6.494	2.830	4.134	3.984
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.970	1.287	1.403	1.774
8.3 Wonen en bouwen	3.427	3.501	3.483	2.950
Totaal Lasten	213.012	188.515	215.498	217.596
0.1 Bestuur	-8	0	0	-6
0.2 Burgerzaken	-1.560	-1.262	-1.320	-1.565
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-1.686	-1.259	-1.259	-1.148
0.4 Overhead	-541	-33	-105	-525
0.5 Treasury	-5.578	-6.543	-5.551	-5.468

Taakvelden

Bedragen x € 1.000

0.61 OZB woningen	-10.214	-10.565	-10.605	-10.663
0.62 OZB niet-woningen	-2.546	-2.755	-2.718	-2.601
0.63 Parkeerbelasting	-3.078	-3.148	-2.998	-3.219
0.64 Belastingen overig	-284	-346	-276	-268
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-105.973	-111.110	-114.267	-116.951
0.8 Overige baten en lasten	-321	0	-6.788	-1.597
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-9	-1	-1	-5
1.2 Openbare orde en veiligheid	-128	-168	-73	-73
2.1 Verkeer en vervoer	-1.377	-333	-535	-587
2.2 Parkeren	-402	-488	-488	-376
2.4 Economische havens en waterwegen	6	-9	-9	-31
3.1 Economische ontwikkeling	-417	-433	-433	-436
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-93	-115	-115	-93
3.4 Economische promotie	-293	-346	-416	-431
4.1 Openbaar basisonderwijs	-3	0	0	-4
4.2 Onderwijshuisvesting	-223	-1.135	-274	-361
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-243	-43	-43	-182
5.1 Sportbeleid en activering	-341	-290	-290	-295
5.2 Sportaccommodaties	-2.206	-1.424	-1.424	-2.052
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-26	-10	-10	-11
5.4 Musea	-3	0	0	-6
5.5 Cultureel erfgoed	-228	-163	-163	-114
5.6 Media	-72	-55	-55	-55
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-178	-123	-166	-102
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-17.381	-1.458	-17.203	-13.574
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-431			0
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo		-10	-10	0
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd		-10	-10	
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal		-20	-20	0
6.3 Inkomensregelingen	-15.942	-12.414	-16.648	-17.678
6.5 Arbeidsparticipatie	-647	-404	-791	-633
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-409	-120	-120	-191
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-414			
6.71B Begeleiding (WMO)	-16			
6.71C Dagbesteding (WMO)	-130			
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-190			
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)		-697	-697	-387
6.72A Jeugdhulp begeleiding				
6.72B Jeugdhulp behandeling				
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf				
6.712 Begeleiding (Wmo)				-17
6.713 Dagbesteding (Wmo)				-1.933
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		-2.000	-2.000	-172
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-114			

Taakvelden				
Bedragen x € 1.000				
6.72B Jeugdhulp behandeling	-2			
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-604			
6.751 Jeugdhulp ambulans lokaal				-209
6.752 Jeugdhulp ambulans regionaal				
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal				-49
6.791 PGB Wmo		-41	-41	-273
6.81A Beschermd wonen (WMO)	-1.818			
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)				-895
7.1 Volksgezondheid	-26	-357	-212	-255
7.2 Riolerings	-7.029	-7.719	-7.290	-7.380
7.3 Afval	-8.987	-9.846	-9.498	-9.638
7.4 Milieubeheer	-2.420	-1.105	-2.313	-3.066
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-1.231	-878	-1.103	-1.271
8.1 Ruimtelijke ordening	-1.425	-2.818	-1.373	-671
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-5.786	-430	-430	-296
8.3 Wonen en bouwen	-2.334	-2.904	-1.541	-2.139
Totaal Baten	-205.358	-185.389	-211.682	-209.952
Totaal exclusief mutaties reserves	7.652	3.126	3.816	7.644
Toevoegingen				
0.10 Mutaties reserves	7.943	2.190	5.193	5.193
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten				
Totaal Toevoegingen	7.943	2.190	5.193	5.193
Ottrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	-14.319	-5.315	-9.009	-8.939
Totaal Ottrekkingen	-14.319	-5.315	-9.009	-8.939
Totaal mutaties reserves	-6.376	-3.125	-3.816	-3.746
Totaal	1.276	0	0	3.898

Bijlage 3 Indicatoren

Verplichte indicatoren eigen gegevens

Verplichte
indicatoren eigen
gegevens

Programma	Nummer indicator	Naam indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025
5	1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,91	7,68	7,92	8,41
5	2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,62	7,15	7,41	7,73
5	3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 668	€ 783	€ 886	€ 930
5	4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	13,70%	13,90%	14,80%	14,40%
5	5	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	12,10%	13,20%	12,50%	12,60%

Programma	Nummer indicator	Toelichting
5	1	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari en voor het realisatiejaar per 31 december.
5	2	Het werkelijke aantal fte dat werkzaam is, inclusief boventallige medewerkers, voor het begrotingsjaar op 1 januari en realisatiejaar per 31 december.
5	3	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief bestuur.
5	4	Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever. In de begroting is dit 0%, omdat hier de toegestane formatie leidend is voor de budgetbepaling.
5	5	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Verplichte indicatoren Waar staat je gemeente?

Verplichte
indicatoren
Waar staat je
gemeente?

Programma	Nummer indicator	Naam indicator	Eenheid	Bron	GM 2022	GM 2023	GM 2024	GM 2025	gemeente 50.000 - 100.000 inwoners
1	20	Niet-sporters	%	Gezondheids-enquête (CBS, RIVM)	36,6%	1 x per 2 jr	34,4%	n.n.b.	44,9%
1	32	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	geen gegevens	610	600	540	680

Verplichte
indicatoren
Waar staat je
gemeente?

2	17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0	0	0,7	n.n.b.	5,7
2	18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	22	25	37	n.n.b.	26
2	19	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	1,4%	1,3%	1,2%	n.n.b.	2,3%
2	23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	3,0%	3,0%	3,0%	n.n.b.	5,0%
2	26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	1,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.	2,0%
2	29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	13,0%	13,4%	14,3%	n.n.b.	14,1%
2	30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,9%	0,7%	0,6%	n.n.b.	1,1%
2	31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,1%	0,1%	0,1%	n.n.b.	0,4%
3	14	Functiemenging	%	CBS BAG/LISA	46,4%	47,0%	47,7%	n.n.b.	53,0%
3	33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	147	146	150	n.n.b.	142
3	34	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	9,80%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	30,30%
3	35	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	€ 503.000	€ 559.000	€ 579.000	€ 595.000	€ 380.000
3	36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG	15	4	8,6	n.n.b.	7,7
3	37	Demografische druk	%	CBS	86,1%	85,2%	84,4%	84,2%	75,6%
3	38	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	€ 857	€ 903	€ 956	€ 990	€ 948
3	39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	€ 989	€ 1.040	€ 1.103	€ 1.144	€ 1.032
4	16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar	LISA	229,4	238,2	256,8	n.n.b.	179,9
4	21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	CBS / LISA	671,8	671,9	691,9	n.n.b.	813,8
4	24	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	74,4%	75,1%	75,3%	n.n.b.	73,2%
4	27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	237,8	219	225	226,4	301,8
4	28	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	155,4	189,4	197,4	n.n.b.	202,6

Verplichte
indicatoren
Waar staat je
gemeente?

5	6	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar	Bureau Halt	7	7	10	n.n.b.	9
5	8	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,7	2,2	1,3	n.n.b.	2
5	9	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,4	2,6	2,8	n.n.b.	4
5	10	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,1	2,3	1,44	n.n.b.	1,2
5	11	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4,7	5,2	3,61	n.n.b.	5,5
5	22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS / gemeentelijke monitor sociaal domein	1,0%	1,0%	n.n.b.	n.n.b.	1,0%

Toelichtingen verplichte indicatoren

Toelichtingen
verplichte
indicatoren

Programma	Nummer indicator	Toelichting
1	20	Het percentage inwoners dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners. Deze indicator wordt elke vier jaar onderzocht met behulp van de gezondheidsmonitor van de GGD. De meest recente cijfers dateren uit 2022. Op basis van die cijfers hebben we in Gooise Meren minder inwoners die niet wekelijks sporten (36,6%) ten opzichte van vergelijkbare gemeenten (46,4%).
1	32	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.
2	17	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 leerlingen. Meer informatie kunt u vinden in het Jaarverslag van het RBL. In schooljaar 2024-2025 is er in Gooise Meren geen sprake van absoluut verzuim, net als het schooljaar daarvoor.
2	18	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is per 1.000 leerlingen. Meer informatie kunt u vinden in het Jaarverslag van het RBL. In schooljaar 2024-2025 zijn 267 leerlingen in totaal ongeoorloofd afwezig geweest. Dit vertaalt zich naar 26 per 1000 leerlingen. Dat is in lijn met voorgaande jaren.
2	19	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 – 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Meer informatie kunt u vinden in het Jaarverslag van het RBL. In schooljaar 2024-2025 waren er in Gooise Meren in totaal 73 vroegtijdig schoolverlaters. Dit is 1,4% van het totaal aantal leerlingen op het vo en mbo. Daarmee is het percentage iets hoger dan voorgaande jaren, maar is er geen sprake van een significant verschil.
2	23	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen in Gooise Meren is structureel lager t.o.v. landelijke gemiddelde voor gemeenten die een vergelijkbare grootte hebben. Een mogelijke reden is het sociaaleconomische profiel van onze gemeente. In Gooise Meren hebben de inwoners gemiddeld hogere besteedbaar inkomen, zijn er relatief veel tweeverdieners, zijn de inwoners gemiddeld hoger geschoold en bevindt de gemeente zich in een sterke arbeidsmarktregio met relatief veel werkgelegenheid.

Toelichtingen
verplichte
indicatoren

2	26	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar). Het percentage werkloze jongeren tussen 16 en 22 jaar is in Gooise Meren structureel lager dan landelijke gemiddelde voor gemeenten die een vergelijkbare grootte hebben. Een mogelijke reden is het sociaaleconomische profiel van onze gemeente. Gooise Meren bevindt de zich in een sterkte arbeidsmarktregio met relatief veel werkgelegenheid. Daarnaast hebben de inwoners gemiddeld een hogere besteedbaar inkomen, zijn de gezinnen sociaaleconomisch stabiel en zijn de inwoners gemiddeld hoger geschoold. Deze factoren maken de kans op het vroegtijdig verlaten van school kleiner. Ook zijn er regionale maatregelen en samenwerking gericht op de jeugdwerkloosheid.
2	29	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. In de eerste helft van 2025 kreeg 11,2 % van de jeugdigen tot 18 jaar in Gooise Meren jeugdhulp. Landelijk was dit percentage 11,4%. In het eerste halfjaar van 2024 was dit nog 12,1%, evenals in het tweede halfjaar van 2024. Het is te vroeg om definitieve conclusies te trekken maar een daling in het percentage jongeren in de jeugdhulp zou te maken kunnen hebben met de interventies die we inzetten in de preventie en het voorveld om duurdere hulp te voorkomen. Bijvoorbeeld bij de praktijkondersteuner huisartsen jeugd zien we een daling in de doorverwijzingen naar jeugdhulp.
2	30	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een Jeugdbeschermings-maatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Dit percentage is in de eerste helft van 2025 0,6%. We zien hierin een lichte daling over de afgelopen jaren.
2	31	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasserings-maatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Dit percentage is in de eerste helft van 2025 0,1%. We zien een stabilisatie in dit percentage.
3	14	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
3	33	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).
3	34	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa. Hernieuwbare elektriciteit komt uit bronnen die steeds opnieuw worden aangevuld. De berekening van het totaal aan hernieuwbare elektriciteit is voor een deel gebaseerd op modelmatige interpretaties.
3	35	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
3	36	Het aantal nieuw gebouwde woningen, per 1.000 woningen.
3	37	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
3	38	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoons-huishouden betaalt aan woonlasten.
3	39	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoons-huishouden betaalt aan woonlasten.
4	16	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar. Het streven is om het aantal vestigingen gelijkblijvend te houden.
4	21	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
4	24	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
4	27	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
4	28	Het aantal lopende re-integratie-voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
5	6	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar. De Halt-straft is een interventie voor jongeren van 12 - 17 jaar. Zij komen na het plegen van een licht strafbaar feit onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor een Halt-straft. Jongeren komen bij Halt terecht via de politie (soms na expliciete toestemming door het OM), een buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA), of bijvoorbeeld een leerplichtambtenaar.
5	8	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
5	9	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
5	10	Diefstallen uit woning. Het aantal diefstallen uit de woning dat door de politie is geregistreerd.
5	11	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan

Toelichtingen
verplichte
indicatoren

		een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte.
5	22	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.